

DE BIDDENDE EN WAAKZAME CHRISTEN

Achttal preken

door

ANDREW GRAY

7^e bundel in de serie: Preken van A. Gray

Opnieuw uit het Engels vertaald door W. Westerbeke

Uitgave Stichting DE GIHONBRON
Middelburg
2001

INHOUD

RICHTLIJNEN EN AANSPORING VOOR DE PLICHT VAN HET GEBED

Eerste preek:

I.

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Tweede preek:

II.

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Derde preek:

III.

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Vierde preek:

IV.

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Vijfde preek

Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden. Hebrëen 7:25.

DE MANIER HOE EEN CHRISTEN ZIJN HART BEHOORT TE BEWAREN

Zesde preek

I.

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: *met alle naarstigheid*) ***want daaruit zijn de uitgangen des levens.*** Spreuken 4:23.

Zevende preek

II.

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: *met alle naarstigheid*) ***want daaruit zijn de uitgangen des levens.*** Spreuken 4:23.

Achtste preek

III.

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: *met alle naarstigheid*) ***want daaruit zijn de uitgangen des levens.*** Spreuken 4:23.

RICHTLIJNEN EN AANSPORING VOOR DE PLICHT VAN HET GEBED

EERSTE PREEK

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

De Godzaligheid is een zó verheven en heilige zaak en verheft de gelovige, die er mede begiftigd wordt, zó hoog, dat hij daardoor komt tot de hoge eer en de onbegrijpelijk hoge waardigheid van '*Gode gelijk gemaakt*' en '*Zijn heerlijke, heilig natuur deelachtig te zijn*'. Er is dan ook niet veel welsprekendheid toe nodig, om ze u aan te prijzen, die er de zoetigheid van hebt geproefd, want de wijsheid is gerechtvaardigd geworden van haar kinderen (Matth. 11:19).

Maar er zijn mensen onder u, die geen smaak hebben in de dingen Gods en voor wie deze dingen maar als godsdienstwaan en bedrog zijn, die er ook geen werk van maken, over deze dingen te denken. Zodat, al konden wij zo over dit onderwerp spreken, dat het heerlijk licht daarvan ons zou bestralen, het blinde hart zou het toch niet kunnen zien, omdat het als in een gevangenis zit. Zolang Christus onze ogen niet opent en Zijn licht openbaart, kunnen wij er niet door verlicht worden. Hadden wij maar eens zoveel geestelijk verstand, dat wij de schoonheid en de noodzaak ervan konden zien, in haar voordeel en waardigheid, in haar liefelijkheid en billijkheid, wij zouden de Godzaligheid onze voornaamste bezigheid achten, voor ons hele leven. Wij zouden er naar graven, als naar een verborgen schat. Elk deeltje van dit koninklijk en prachtig sieraad, *de Godzaligheid*, prijst zichzelf aan en dringt zich op in de gunst van iedereen die zijn ogen niet toesluit.

Onder al de schone vruchten en werken van *de Godzaligheid* is *de plicht en genade van het gebed* niet de minste. Die is ook zeer nuttig om haar aan te prijzen. Hoewel ze soms klein schijnt te zijn onder de duizenden van de genaden des Geestes, toch zijn er voortreffelijke dingen uit voortgekomen en het is geen vermetelheid dat ze zich mag vergelijken met de hoogste en voornaamste genade. Het is die genade, waardoor een ziel verheven wordt, om omgang te hebben en te spreken met God, met de heilige en volzalige Drie-eenheid, ja zo dikwijls en vrij als het een Christen behaagt, want er is een deur van toegang, die altijd openstaat, waardoor wij mogen ingaan en onze gedachten aan God bekendmaken en openbaren. En daardoor maakt Hij Zijn gedachten aan ons bekend. O, dit is een waardigheid en voorrecht, gekocht met een oneindige prijs, namelijk door het dierbaar bloed van Christus. De deur van onze toegang tot God is alleen door het voorhang van Zijn vlees. Was dit dieper op onze ziel gegrift, wij zouden van dit voorrecht meer gebruik maken. Geloofden wij maar de onuitsprekelijke hoogheid van de plicht van gebed en het onbegrijpelijke Wezen Gods, wij zouden bevreesd zijn in onze toenadering, wat wij nu door achteloosheid verzuimen. Wij zouden door eerbied en vrees benauwd zijn de berg aan te raken, om niet doorschoten te worden, Exod. 19:24. Wij zouden onszelf beschouwen als onwaardig om onze ogen naar de hemel op te heffen, omdat wij Hem zo dikwijls hebben beledigd.

Er zijn onmiskenbaar twee hoofdkwaden, die de gehoorzaamheid van Christenen aan dit grote en dierbare gebod "*zonder ophouden te bidden*", verijdelen en tegenhouden, namelijk: godloochening en afgoderij. Dit houdt in: teveel vertrouwen op onszelf en teveel steunen op ons verstand, wat *afgoderij* is; dit is een duidelijke overtreding van

het eerste gebod: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben", en te weinig vertrouwen in en betrouwen op God, wat onze *godloochening* is, onszelf in alles en God in niets te bedoelende. Daarom kan onze gezegende Heere velen onder ons die onweerlegbare beschuldiging toevoegen: "Tot nu toe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam" (Joh. 16:24). En wat volgt op die praktijk anders, dan dat wij die droevige vloek over ons brengen: "Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijn arm stelt, en wiens hart van den Heere afwijkt" (Jer. 17:5). "Zal men voor de levendigen de doden vragen?" Zal niet een volk zijn God vragen, die ons alle dingen rijkelijk geeft, om te genieten? Verkeerden wij meer onder de geestelijke indruk van onze onbekwaamheid en onmacht om onszelf te verlossen en van die volkomen bekwaamheid en oneindige macht die in Hem zijn om ons te helpen, wij zouden dit kostelijk gebod om te bidden, als een gouden keten om onze hals binden en het ons hoofd een sieraad van genade maken. (Engelse vertaling Spr. 4:9). Wij zouden zeker gedrongen worden uit te roepen: "Al wat de Heere geboden heeft, zullen wij doen." Wij zouden bidden dat ons een hart mocht worden geschonken, om ons voornemen in daden om te zetten.

O, bent u ook niet van gedachte, dat het een onuitsprekelijke, heerlijke waardigheid is, dagelijks te wandelen in de hemel, in die schone straten van zuiver doorluchtig goud en om te gaan met Hem, Wiens gemeenschap van oneindig meer waarde is, dan alle vorstelijke waardigheid? Een Christen, die veel in het gebed werkzaam is, zal, wanneer hij door de poort des doods de lange eindeloze eeuwigheid ingaat, dit kunnen zeggen, dat hij wel van *plaats*, maar niet van *gezelschap* verwisselt. De hemel zal voor hem maar een zalige overgang tot een meer gedurige en onmiddellijke genieting van God zijn. O, wat een zalige dag moet dat zijn, wanneer u de plicht van gebed geheel en al te boven zult zijn! Want hoewel het een zalige en zeer heilige oefening is, toch ligt er een onvolmaaktheid in opgesloten, en daarom moet het noodzakelijk teniet gedaan worden, wanneer het volmaakte zal gekomen zijn (1 Kor. 13:10). O, welk voorrecht is het, veel met Hem in onderhandeling te zijn en omgang en gemeenschap met Hem te onderhouden! Vraagt Hem, al was het tot de helft van Zijn koninkrijk, Hij zal het u niet onthouden. Ja wat meer is, ál wat u zult begeren in het gebed, in Zijn Naam, overeenkomstig Zijn wil, gelovende, en wat Hij in Zijn wijsheid u ten goede, geschikt acht, zal Hij u geven. (Matth. 21:22) We geloven dat er geen plicht is als deze, waaraan zo'n veel omvattende belofte is verbonden. Het is, in zekere zin, een lieflijke samenvatting en de korte inhoud van alle Christelijke beloften. Wat is hierin opgesloten? Hier worden ongetwijfeld alle dingen ingesloten, die tot uw welzijn kunnen dienen en niets daarvan wordt uitgesloten. Het is zo, indien onze genietingen geregeld waren naar onze begeerten, dan zouden zij ver tekort schieten bij hetgeen onze noden vereisen en nog veel meer bij hetgeen Hij wil schenken. Echter, is het ons zalig voorrecht, dat Zijn giften niet afhangen van onze begeerten, maar dat Hij met ons handelt naar die dierbare regel van Zijn vrije en neerbuigende genade, want Hij is machtig meer dan overvloedig te doen boven al dat wij bidden of denken (Efeze 3:20).

O, wanneer u zou vragen, wat de voornaamste en belangrijkste bezigheid is, die een Christen behoort te doen, zolang hij hier beneden is? Geloof mij, ik zou op die vraag geen gepaster antwoord kunnen geven als: *het gebed*. En wanneer u mij opnieuw zou vragen: wat behoort de eerste en voorname oefening van een Christen te zijn, zolang hij hier is? Ik zou opnieuw antwoorden: *het gebed*. *Het gebed* boven alles, en boven alle dingen, *het gebed*. Ik bedoel: het waarachtig, ernstig, oprecht en niet het huichelachtig bidden. Een aangenaam zich onttrekken aan en afwenden van alle

andere dingen, om met God te worstelen. Een achterlaten van onze dienstknechten en onze ezels aan de voet van de berg, terwijl wij opgaan en God aanbidden, en onze afgoden begraven onder de eikenboom bij Sichem. Een zichzelf afwassen van alle besmettingen wanneer wij opgaan naar Bethel. Een zich afkeren van het verward geraas van de veelheid van onze bezigheden tot de lieflijke verlustiging in God.

Een Christen, wiens voetstap dikwijls gehoord wordt in de straten van het Nieuwe Jeruzalem, die, in zekere zin, de tijd van zijn eindeloze genieting daarvan vooruitloopt; die dagelijks de hemel tot de aarde neerbuigt, of liever, zichzelf ten hemel opheft, - wanneer hij van dit gebod: "*Bidt zonder ophouden*" hoort, - wordt gedrongen, uit te roepen: "Heere, wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt" en dat U hem zo hoog verheerlijkt hebt! (Ps. 8:5) Ik houd het er voor, dat, als een Christen van alle godsdienstplichten een recht begrip en een goede inzicht had, hij die gewis meer als zijn *waardigheid*, dan als zijn *plicht* zou beschouwen, meer als bijzondere tekenen en bewijzen van de oneindige achting en liefde, die God hem toedraagt, dan dat zij hem uit een andere oorzaak zouden gegeven en geboden zijn. Ziende waartoe zij dienen, zullen wij er Hem onze dank voor betuigen en ze gehoorzamen. Het zou beslist onze *dienstbaarheid* maar niet onze *vrijheid* uitmaken, van dit zalig en heerlijk werk Zijner geboden bevrijd te zijn! O, wat een slavernij moet dat voor een onsterfelijke ziel zijn, niet rechtstreeks in afhankelijkheid van Hem te leven!

Maar een natuurlijk mens, die hoort, dat God dit voorschrift en gebod afkondigt: "Bidt zonder ophouden", zal uitroepen: "Deze rede is hard; wie kan dezelve horen?" (Joh. 6:60). Wij behoren er ernstig naar te staan aan God ondergeschikt te zijn en aan niets onderworpen te zijn, dat onze ondergeschiktheid aan Hem kan verhinderen. Hij, die de dienst des Heeren *een vermoedheid* acht en er, als het ware, de neus voor optrekt, die niet weet wat het is, *in de geest gebonden te zijn*, totdat hij zich in het gebed begeeft, geloof mij, zo iemand heeft niet veel zin in de gehoorzaamheid en in dit edel en zeer voortreffelijk gebod: "*Bidt zonder ophouden.*"

Wij hebben eerst uitvoerig gesproken over die edele wortelgenade: *het geloof*. Nu willen wij handelen over die voortreffelijke genade: *het gebed*. Ik zou niet willen, dat u een verkeerde gedachte zou vormen over dit gebod of deze voortreffelijke genade, of dat u zou denken, dat de Apostel de Christelijke plichten hier zo beknopt samenvat en verkort, dat hij ze binnen deze ene plicht en genade, *het gebed*, besluit. Alsof wij voortdurend en onafgebroken hierin bezig moeten zijn en alle andere plichten verwaarlozen. Nee, dit is zeker de bedoeling van de woorden niet. De woorden toch, die aan de tekst voorafgaan: "*Verblijdt u allen tijd*" nemen dat misverstand weg. Naar onze mening worden er de volgende zaken door uitgedrukt:

1. Dat wij, tijdens al onze geoorloofde uitspanningen en onderbrekingen van dit geestelijk werk en deze edele genade des gebeds, in een biddende stemming en gestalte zullen blijven, zodat wij, wanneer zich de gelegenheid voordoet, ons van het rumoer van onze tijdelijke bezigheden onttrekken, om met de Heere te verkeren. Deze praktijk is een onbekende zaak voor het merendeel van de Christenen van deze tijd, die, terwijl zij zich tot de troon wenden en met God spreken, allerlei ijdele gedachten inlaten en op het pad van hun afgoden rondzwerven en in de dingen van de wereld verstrikt raken, zodat zij, in zekere

zin, ongeschikt zijn voor deze heilige en Godvruchtige plicht van gebed. Want daartoe is het nodig om dikwijls in afgetrokkenheid van de wereld en de aardse dingen en in bedaardheid van geest te leven. Dat wij zo ingewikkeld zijn in onze zaken, die maar ondergeschikt onze aandacht vragen, belemmert en verhindert ons hierin ten zeerste.

Deze tekst: "*Bidt zonder ophouden*", geeft ons ook te kennen, dat wij in geen stand of staat in dit leven kunnen geplaatst worden, die ons vrijstelt van de noodzaak en de gehoorzaamheid om deze edele en voortreffelijke plicht, de genade des gebeds, veel te beoefenen. Indien wij onder banden verkeren moeten wij bidden, dat wij verwijld mogen worden. En als Hij het licht van Zijn aanschijn over ons verheft moeten wij bidden om genade, om nederig met God te wandelen. Wanneer Hij ons een troon in de hemel opricht moeten wij bidden om voor onszelf een woning in het stof te maken, en om bekrachtigd te worden Hem niet op te wekken noch wakker te maken, totdat het Hem luste. God heeft het in de diepte van Zijn oneindige wijsheid en ondoorgrondelijke liefde tot de mens zó beschikt, dat voortdurende afhankelijkheid van Hem zowel onze *plicht* als onze *waardigheid* is.

2. Ook dit wordt er door uitgedrukt, dat wij, te midden van al onze bezigheden en andere zaken die wij te doen hebben, onze stille verzuchtingen tot God behoren op te zenden. Die praktijk was ook Jacob niet vreemd, want in het midden van zijn testament, toen hij zes van zijn zonen gezegend had en er nog zes te zegenen overbleven, breekt hij uit in die Godvruchtige ontboezeming: "Op Uw zaligheid wacht ik, Heere" (Gen. 49:18). Dit was ook geen onbekende zaak bij de Godvrezende Nehemia, die, terwijl hij met de beker in zijn hand, voor de koning stond, stil en ongemerkt bad tot God van de hemel. (Neh. 2:4)
3. Dit gebod, deze vermaning: "*Bidt zonder ophouden*", geeft ons dit te kennen, dat wij elke gelegenheid behoren aan te grijpen; ja, wat meer is, dat wij op de wacht moesten staan, om elke gelegenheid te vinden, om deze verwonderlijke waardigheid te genieten, die het ontwerp is van dat edel gebod: "En het einde aller dingen is nabij; zijt dan nuchteren, en waakt in de gebeden." (1 Petrus 4:7) Dit is een gewoonte waar, helaas, niet veel vraag naar is en die de Christenen van deze tijd zeer onderschatten en in de wind slaan. Naar onze mening belemmert niets zozeer onze gehoorzaamheid aan dit gebod, om in het openbaar te bidden en met elkander te bidden, dan, of onze *godloochening*, of onze *hoogmoed*. Wij zien er meer tegen op om in de tegenwoordigheid van mensen, dan in de tegenwoordigheid van God te bidden, hetgeen onze *godloochening* is, want ons stilzwijgen is een bewijs, dat wij meer tegen de mensen opzien, dan tegen God. En vervolgens staat onze *hoogmoed* ons in de weg, omdat wij bevreesd zijn, dat wij, die plicht waarnemende, onze naaktheid zullen ontdekken en onze schande zal openbaar worden. In onze ongepaste afwijzingen, wanneer ons verzocht wordt het gebed te doen, trachten wij de zaak onder de schijn van nederigheid te bedekken om onder de mensen een naam te krijgen, dat hoogmoed ver van ons is en dat wij een lage plaats willen innemen, terwijl wij intussen in de hoogte zitten. Wat onze vrijheid en toegang tot God in het onderling bidden zo belemmert is, dat wij meer vrees hebben voor hen in welker tegenwoordigheid wij bidden, dan voor Hem tot Wie wij bidden. Door geestelijke indrukken van de Godheid op ons hart zouden wij dit overwinnen en te boven komen. Onze hoogmoed staat ons in de weg om hoge gedachten van God te hebben en verhindert en belemmert deze

geestelijke en heilig oefening van de genade van gebed. Ons IK is de grote Diana, die wij veel aanbidden en in welker versiering en haar zilveren tempeltjes, - om dat beeld te gebruiken, - zoveel van onze gesprekken en arbeid wordt doorgebracht.

Omdat wij in al onze verrichtingen dat jammerlijk doel, de verhoging van onszelf en een naam onder de mensen te krijgen, op het oog hebben, daarom trekken wij uit de oefening van het openbaar gebed weinig of geen voordeel. Wij zouden mogen zeggen wat iemand met het oog op iets anders zei: "Cum inter humines sui, minor homo redivi", dat is: *Als ik onder de mensen geweest ben, dan ben ik als een slechter mens teruggekeerd.* Wanneer wij onder Christenen zijn geweest, komen wij dikwijls als minder Christelijk terug. Want wanneer wij in ons onderling bidden beantwoord worden overeenkomstig de afgoden van ons hart, en opening en ruimte van woorden hebben - en misschien ook enige wezenlijke toegang tot de troon der genade, - als God ons zó verhoogt, verheffen wij onszelf, wij worden verheven en roken aan ons net en richten heimelijk een feestmaal aan voor onze Dagon in de tempel van ons hart. Hiermee leveren wij het bewijs dat wij maar uitgeledigde wijnstokken zijn, die voor onszelf vrucht dragen (Hoséa 10:1).

Dat is de oorzaak, - als een Christen het maar wil opmerken, - dat hij geen vordering maakt in het werk van doding van zonde en dat de kracht van de ongerechtigheid in hem niet veel bedwongen wordt, ondanks zijn openbare verruimingen. Dadelijk, nadat hij over zichzelf geweend heeft wegens de een of andere tekortkoming, doet zich een nieuwe verzoeking aan hem voor, waardoor hij weer in dergelijke, of misschien wel in een erger zonde wordt ingewikkeld. Ook zijn gewoonlijk de verruimingen en genietingen, die wij in het openbaar hebben niet duurzaam en blijvend wegens ons uitblussen van Zijn Heilige Geest. Wij willen echter, in het voorbijgaan, zeggen, wat eens een Heiden zei: "Het is moeilijk in de eenzaamheid, in het najagen van deze plichten, in de oefening van zijn hart en genegenheid, even ernstig te zijn, als wanneer men in gezelschap is."

Wat de gehoorzaamheid van een mens aan dit gebod: "bidt zonder ophouden", zeer sterk tegenstaat is, óf het gemis van een grondige overtuiging van de noodzaak van deze plicht, óf het vloeit daaruit voort, dat men niet overtuigd is van het voordeel, dat in de oefening van onze verborgen afzonderingen met God en in het zich onttrekken aan het rumoer van de wereld, om met Hem te spreken, kan gevonden worden. Wat een blijdschap in de Heilige Geest; wat een doding van onze afgoden; wat een hemelse gelijkvormigheid en gelijkheid aan des Heeren gezegend en heerlijk beeld zouden wij hierdoor kunnen verkrijgen?

Wij mogen er bovendien dit nog bijvoegen: het gemis van grondige overtuiging van de onuitsprekelijke nadelen, die verbonden zijn aan ons jammerlijk verwaarlozen en zondig opschorten van de oefening van het gebed, wanneer wij alleen zijn, zijn het best bekend aan hen, die het nauwste acht geven op hun gemoedsgesteldheid. Dit staat vast: 'door grote luiheid verzwakt het gebint en door slapheid van de handen wordt ons huis doorlekkende' en zo zijn wij slaven geworden van onze begeerlijkheden en verdorvenheden.

Nu, is er iemand onder u, die, wanneer hij die woorden maar leest, "*Bidt zonder ophouden*", niet achteraf moet gaan staan en zich ten hoogste moet schuldig keuren aan overtreding van dit gebod en deze uitnemende plicht? Datgene waarvan Elifaz Job beschuldigde: "Gij neemt het gebed voor het aangezicht Gods weg" (Job 15:4), daarvan kunnen met recht velen beschuldigd worden. Ja helaas, de meeste Christenen

van deze generatie staan hier schuldig. Er zijn hier, vrees ik, veel mensen die voor heiligen en ware Christenen doorgaan, die er nooit veel werk van hebben gemaakt, om dit gebod te gehoorzamen. Er zijn velen hier, die niet veel rekenkunde nodig hebben om te kunnen berekenen hoeveel gebeden zij voor Zijn troon hebben uitgestort. O, waar is uw Godsvrucht gebleven? Indien David en Daniël nog leefden, zou niet hun praktijk de Christenen van dit geslacht veroordelen? 's Morgens en 's middags en 's avonds riepen zij de Heere aan, ja, in de stille nachtwaken en te middernacht stonden zij op, om hun Maker te zoeken, die de Zijnen Psalmen geeft in de droevigste nachten van verdrukking.

Mij dunkt, indien Anna nog leefde, die edele vrouw, van wie dat voortreffelijke getuigenis wordt gegeven: "Zij was een weduwe van omtrent vier en tachtig jaren, dewelke niet week uit de tempel, met vasten en bidden, God dienende nacht en dag" (Luk. 2:37); dat zij veel vrouwen, ja, alle mannen en vrouwen, tot een heilige ijver mocht aansporen in deze zo nuttige en heilig praktijk! Helaas, er zijn in deze tijd geen mensen van wie zo'n heerlijk getuigenis kan worden gegeven, als van haar. Wij moeten daaruit opmaken, dat de weg ten hemel veel gemakkelijker is, dan die in oude tijden was, of, dat er nu niet meer zoveel verlustiging en troost in te vinden is, als vroeger. Proefden wij dagelijks van dat water uit die zuivere rivier des levens, die voortvloeit uit de troon Gods, en van Zijn zoetigheid, die de lippen van de slapenden doet spreken, wij zouden meer ingenomen zijn met dit dierbaar gebod van het gebed te gehoorzamen. Wanneer wij meer slapen in het *bed van liefde*, wij zouden minder slapen in het *bed van zorgeloosheid*, wij zouden ons meer aan de wereld onttrekken en meer gemeenzaam met God verkeren. Maar o, onze bezoeken zijn zo zeldzaam, omdat wij niet gedurig in het gebed en vurig van geest zijn, om de Heere te zoeken. Het is geen wonder, dat wij vergeten hoedanig Hij is, want het is al zolang geleden, dat wij Hem aanschouwd hebben. Wij vergeten Zijn gedaante en beminlijkheid, want er verlopen zoveel dagen en zo'n droevige tijdruimte tussen onze genietingen van Hem.

- ?? Wij zullen er niet lang bij stilstaan, om *u te verklaren wat het gebed is*. Het is, naar onze mening, een lieflijk reizen en handel drijven van de ziel tussen ledigheid en volheid; tussen onze onbekwaamheid, om onszelf te helpen en Zijn bekwaamheid, om ons te helpen; het roepen van de ene afgrond tot de andere afgrond; kortom, het is een onderhandeling van de ziel met God.
- ?? Wij zullen er ook niet lang bij stilstaan, om *u te bewijzen, dat het de plicht van een Christens is*, veel werkzaam te zijn in voortdurende oefening van de plicht van gebed. De tekst bewijst dat genoeg. Wij zullen alleen, om dit meer op te helderen, een tekst uit de Schrift aanwijzen, namelijk Efeze 6:8, waar wij vermaand worden, *met alle bidding en smeking te allen tijd in de Geest te bidden*, enz. waarmede, naar onze mening, beide openbare en afzonderlijke gebeden bedoeld worden, niet bij sprongen en vlagen, maar, zoals de tekst dat duidelijk aanwijst, opdat wij daarin *voortdurend* zouden volharden.
- ?? Ook zullen wij er ons niet lang mee ophouden, om er over te spreken, *wat de geest van gebed is*. Wij menen, dat die niet bestaat in die juistheid en woordenschat van taal die wij gebruiken, want daarvan kan veel zijn, en dat er toch weinig van de geest is, terwijl er aan de andere kant daarvan weinig of niets kan zijn en toch veel van de geest. Ja, wij zijn er zeker van, dat de geest soms een beletsel is voor het gebruiken van veel woorden; want in ons voorstellen en uitdrukken van onze droefheid voor God, zijn onze geesten zo in ons overstelpt en onrustig, dat wij niet kunnen spreken, zodat eerder zuchten of stille zuchtingen

onze welsprekendheid zijn, dan de veelheid van woorden. Of, in de genieting van blijdschap is de ziel zo vervuld en overschaduwd met de Heilige Geest, dat de Christen opgewonden is in heilige bewondering en verwondering, zodat hij enigszins de bekwaamheid verliest, niet alleen om woorden te vinden, maar ook om die uit te spreken. Hij is dan zo ingenomen met te staren op hetgeen hij geniet en met een aangenaam aanschouwen en beschouwen van Hem, 'die hem het hart heeft genomen met één van Zijn ogen, met een keten van Zijn hals', dat hij niet meer kan spreken, maar in verwondering wegzinkt. Zijn tong kleeft aan zijn gehemelte en zijn verstand is met verbazing bevangen over de onuitsprekelijke lieflijkheid en heerlijkheid van Hem, Die Zich vertoont. Zijn genegenheid welt ook zó op en treedt zó buiten haar oevers, dat hij enigszins bekleed wordt met een zalige onmogelijkheid, om zijn tong te kunnen gebruiken en daarom begint hij datgene te bewonderen, waarover hij niet kan spreken. Hoewel, die veel van deze dingen heeft, heeft niets over en die er weinig van heeft, heeft niet tekort.

- ?? De geest van gebed bestaat ook niet in de duidelijkheid en welsprekendheid, waarin wij onze gedachten uitdrukken; deze dingen dienen meer om te bewijzen, dat wij woordenrijk zijn, dan dat wij *in de Heilige Geest* bidden. Het bestaat meer in de stem van de *liefde*, dan in de stem van de *woorden*, en daarin, dat wij die onuitdrukkelijke en onuitsprekelijke zuchten en zuchtingen des Geestes hebben, die de Geest van de aanneming tot kinderen is. Die de Heere ons heeft gegeven en door Wie wij roepen: *Abba, Vader* (Gal. 4:6). Indien wij in het gebed niet meer spraken, dan wat onze genegenheden en onze ziel spreken, wij zouden werkelijk niet zoveel woorden wisselen. Indien wij meer met ijver en toegenegenheid spraken, dan zou die nutteloze langdradigheid in het bidden wel wegblijven en bekort worden.
- ?? Wij zullen er ook niet lang over spreken, van hoeveel belang het voor een Christen is, overtuigd te zijn van de volstrekte noodzaak van een Middelaar en Scheidsman, Die Zijn hand op ons leggen moet in al onze toenaderingen tot God. Wij houden het er voor, dat indien u de vraag gesteld werd, wanneer voor het laatst een diepe indruk van de noodzaak van Jezus Christus, - van Hem, Die Zich die heerlijke titel en de eigenschap van "Raad" (Jes. 9:6) toeschrijft, op uw hart gegrift was, - als u ging bidden, het velen onder u moeilijk zou vallen het aantal dagen te noemen.

Ik geloof, dat het gemis van rechte kennis en een recht begrip van God en van onszelf de reden is, waarom die grote verborgenheid en die heilig plicht van het Evangelie, namelijk, het gebruik maken van Jezus Christus in het gebed, zo'n grote verborgenheid is voor ons verstand en onze genegenheden. Hoe dan ook, weet, dat dit een plicht is, die beide onze kennis en onze praktijk betreft. Er zijn veel Christenen, die naar hun eigen mening al ver gevorderd zijn in hun loop in de Christelijke godsdienst, die echter wel mogen terugkeren, om eerst die grote en fundamentele les te leren: *Zijn Naam aan te roepen*. Wij zijn er zeker van, dat, werd dit meer geloofd, dat God buiten Jezus Christus een verterend Vuur is, wij niet zo vermetel vrijmoedig zouden zijn, om, hetzij in het openbaar, of in het verborgen, tot God te naderen buiten Hem, die met Zijn bloed deze Goddelijke vlam moet uitblussen en de engel moet wegnemen, die met het vlammend zwaard in zijn hand staat, om onze toegang tot God te verhinderen. Christus moet voor ons een Melchizédek zijn, *een Koning der gerechtigheid en des vredes*.

Hij is, zonder twijfel, die Plaats van bijeenkomst, waar God en zondaren elkander ontmoeten. Hij is die heerlijke Ladder, die van de hemel tot de aarde reikt, waarlangs

wij moeten opklimmen tot God. Zijn mensheid, die de voet van de Ladder is, is de deur van toegang waardoor wij moeten opklimmen tot de top, dat is Zijn Godheid. Wij hebben eens, door onze ongerechtigheid een kloof geslagen tussen God en ons, maar Jezus Christus heeft, door onze natuur aan te nemen, een gouden brug over die kloof gemaakt, over welke wij mogen gaan, om met God te spreken.

- a. Zeker, gemis van overtuiging hiervan doet ons met minder vertrouwen tot Hem komen, want waarop toch kunnen wij onze hoop bouwen behalve op die Rots van Israël, Zijn geliefde Zoon, in Wie al Zijn welbehagen is? (Matth. 3:17). Wij behoren op Hem te steunen, Die Immanuël is, *God met ons*.
- b. Zo is ook het gemis hiervan de oorzaak, dat wij in onze toenaderingen zo weinig eerbied en ontzag voor God hebben. Hadden wij er toch rechte indrukken van, hoe ontoegankelijk God is, tenzij Hij toegankelijk gemaakt wordt door Hem, die de Weg, de Waarheid en het Leven is (Joh. 14:6), o, wat zouden wij met vreeze bezet zijn, tot zo'n heilig God te naderen!
- c. Dit is ook een reden, dat wij er zo weinig begeerte in hebben, met Hem te spreken: wij zijn niet overtuigd, dat er geen verlustiging in deze gezegende oefening is, dan door Hem, die het '*Gezicht des vredes*' is tussen de Vader en ons. Zijn heilig natuur is een onneembare rots, die wij niet kunnen beklimmen, dan door Zijn menselijke natuur. Wij moeten in al onze toenaderingen tot God gebruik maken van Christus, niet alleen zoals Hij ons toegang tot God moet geven en ons een deur moet openen, waardoor wij binnen het allerheiligste moeten gaan, Hij moet ook het voorhangsel wegschuiven dat Zijn aangezicht bedekt en wij moeten ingaan, achter Hem aankomende, zoals duidelijk blijkt uit Rom. 5:2.

?? *Maar wij moeten ook gebruik van Christus maken in al onze toenaderingen tot God, zoals wij door Hem moeten bekwaam gemaakt worden tot alles waartoe Hij ons roept. Wanneer het geloof in hetgeen geschreven staat in Joh. 15:5: "Zonder Mij kunt u niets doen," dieper op de tafel van ons hart was gestempeld en gegrift, wij zouden onze pelgrimsreis gaan met het vonnis des doods in ons gemoed en ons vertrouwen zou meer gevestigd zijn op Hem, Die Boven is. Er is toch niet alleen een onbekwaamheid in ons, om iets te doen, maar wij zijn ook bekleed met een jammerlijke onmogelijkheid, volgens de inhoud van die woorden: "Zonder Mij kunt u niets doen." Zeker, hoe geringer gedachten wij hebben van onze sterkte, hoe meer geschikt wij zijn, om deze heilig inwerking van Hem te ontvangen, door Wie wij bekwaam gemaakt en bekrachtigd worden, tot het doen van elke plicht.*

?? *Wij moeten ook gebruik maken van Jezus Christus, in al onze toenaderingen tot God als Degene, om Wie al onze gebeden bij Hem moeten worden aangenomen. De offeranden van Juda kunnen niet op het gouden altaar voor de troon worden aangenomen, tenzij zij worden aangeboden door Hem, Die de grote Meester der verzoekschriften is. Dit blijkt duidelijk uit Openb. 8, waar met de Engel, van Wie daar gesproken wordt, de Engel des verbonds wordt bedoeld en met het reukwerk van de verdienste van Jezus Christus, - Die het dierbaar Voorhangsel is, dat over de zondige onvolmaaktheden van onze plichten is uitgespreid, - waarmede zij moeten vermengd worden, zullen zij Gode een liefelijke reuk zijn. O, hoe verfoeilijk en afschuwelijk zijn Hem al onze gebeden, indien zij dat kostbaar middel, het zoete, welriekend reukwerk, missen, namelijk, *de verdienste van onze zalige Heere Jezus Christus!* Hij is het, die al die omzwervingen en ijdel gedrag*

wegneemt, die ons in de plicht aankleven en ze in een meer heilig vorm en samenhang aanbiedt. Hij verkleint ze tot een paar woorden en maakt ze krachtadig tot verkrijging van wat wij verzoeken. Indien wij dit meer overwogen, o, wat zou het Jezus Christus veel dierbaarder in onze ogen maken! Het zou ons ook een meer volstreekte noodzaak doen zien, om in al onze toenaderingen tot God de toevlucht tot Hem te nemen. Zó groot is de diepte van de onnaspeurlijke genade van Christus en van Zijn oneindige liefde tot zondaren, dat er nooit één klacht over hen in de hemel werd gehoord. Christus heeft nooit kwaad, maar altijd goed van de gelovigen gesproken voor Zijn Vader, niettegenstaande Hij hen zelf dikwijls bestraft heeft! Dit blijkt duidelijk uit Joh. 17:8, waar Hij Zijn Vader verslag gevende van het gedrag en de praktijk van Zijn discipelen, hun geloof en hun gedrag jegens Hem ten hoogste prijst, zeggende: "Zij hebben Mijn woorden ontvangen, en zij hebben werkelijk bekend, dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt." Nochtans bestraft Hij in Joh. 14:1 hun ongelooft. In het ene spreekt Hij God Zijn Vader aan en in het andere spreekt Hij hen aan. Liefde stilt, in zekere zin, al het geraas van de klachten en maakt, dat alles wat Hij voor de troon over hen spreekt liefde ademt. Hij zal bij ogenblikken de gelovigen zelf hier hard toespreken, maar, met eerbied voor Zijn gezegende Naam zij het gezegd, Hij spreekt nooit kwaad van hen achter hun rug!

Laat ons nu een weinig stilstaan, om aan te wijzen die dingen voor een Christen geschikt en gepast zijn, tot voorbereiding voor die heilige en geestelijke plicht om met God te verkeren en te spreken.

1. *Ik denk, dat een Christen, voordat hij zich tot deze heilige en heilig oefening begeeft, om met God te spreken, ernstig moet overdenken, niet alleen de onbegrijpelijke hoogheid van de heerlijke en onuitsprekelijke Persoon met Wie hij zal spreken, maar ook zijn eigen onbegrijpelijke geringheid en laagheid.* Opdat hij door de overweging van de hoogheid van de Ene tot eerbied en door de beschouwing van de andere tot zelfverfoeiing mag worden aangezet.
2. *Een Christen moet ernstig proberen, voordat hij zich tot het gebed begeeft, een diepe indruk te krijgen van de dingen die de stof van zijn smeking tot God zullen zijn, om die in zijn hart gegrift te hebben.* Werkelijk, het gemis hiervan is dikwijls de aanleiding tot het droevige kwaad van 'de Heilige Geest te liegen', omdat wij in het gebed klagen en verontwaardiging uitdrukken of voorwenden over die dingen, die ons nooit te voren tot smart waren. Wij spreken dikwijls veel met onze lippen uit, voordat wij er ernstig werk van maken, dat ons hart die zaken moge opstellen, die onze mond uitspreekt. Zo ook in het loven en danken van Hem, wegens de een of andere aangename goedertierenheid, drukken wij blijdschap uit en wenden die voor, wegens die dingen die wij nooit tevoren de stof van onze overdenking en blijdschap gemaakt hadden. Het zou een Christen in het bidden ongetwijfeld tot veel voordeel strekken, als hij behoefte gevoelde dit gebod te gehoorzamen: "Wees niet te snel met uwe mond en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in den hemel, en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn" (Pred. 5:1). Zelden zal een Christen tot God opzien, of met Hem spreken, dat hij niet, - als hij genoeg genade heeft om erop terug te zien, - overtuigd zal worden, dat hij dingen gezegd heeft, die hij niet tot God had moeten spreken. O,

dat wij die heilig korthed mochten betrachten, om niets voor Hem uit te spreken, dan wat in ons hart leeft. Wij vinden hiervan iets in de praktijk van David, in Psalm 45:2, waar hij begint met: "Mijn hart geeft een goede rede op"; en daarop zegt hij: "mijn tong is een pen eens vaardigen schrijvers." Onze welsprekendheid zou zuiverder en tevens meer beperkt zijn. Het zou meer kracht doen tot verkrijging van onze begeerten, indien het er ons om te doen was, dat in het bidden onze hart meer en onze tongen minder mochten spreken. De veelheid van bezigheid veroorzaakt een veelheid van dromen.

3. *Dit is ook nodig in een Christen, dat hij voordat hij zich tot het gebed begeeft, ernstig naar heiligheid staat; dat hij tracht zijn vuile klederen, waarmede hij bekleed is, te verwisselen met wisselklederen.* Hij moet zijn schoenen uittrekken van zijn voeten, omdat de plaats waarop hij gaat staan heilig land is. Dit was de prijzenswaardige praktijk van die heilige man David: "Ik was mijne handen in onschuld, en ik ga rondom uw altaar, o Heere!" (Ps. 26:6) Dit blijkt ook duidelijk uit Ex. 30:18 en 19, waar geschreven staat, dat Aäron en de zonen van Levi hun handen en hun voeten moesten wassen in het koperen wasvat, dat tussen de tent van de samenkomst en het altaar stond, wanneer zij kwamen om te dienen en den Heere het vuuroffer aanstaken. Wij moeten ernstig trachten dit voorbeeld na te volgen, om gewassen te worden in het wasvat van wedergeboorte en in die dierbare Fontein, die geopend is voor het huis van David, tegen de zonde en tegen de onreinheid (Zach. 13:1). Welk versiersel is zo gepast voor iemand, die zich naar die hoge plaats begeeft, voordat hij in dat Heilige der heiligen gaat, als het heerlijk sieraad van heiligmaking, zonder welke wij Gode niet aangenaam zijn en waarmee wij met vertrouwen en vrijmoedigheid mogen toegaan, om Hem te dienen in Zijn heilige tempel? Wanneer de diepe indruk van die volstreckte heiligheid en zuiverheid van die Majesteit, met wie wij zullen spreken, als wij ons tot het gebed begeven, op ons hart was gegrift, wij zouden ongetwijfeld ons best doen, Hem gelijk te zijn. De grondslag van vriendschap en gemeenschap bestaat enigermate in een gelijkheid van natuur en in een gelijkvormigheid met elkaar.
4. *Wanneer een Christen zal gaan bidden behoort hij ernstig het voordeel en de waardigheid te overwegen, die in de oefening van deze plicht worden gevonden.* Dit zou ons vuriger en ernstiger maken in de betrachtting van het voorgaande en tenzij wij dit bij het overige voegen, kunnen wij niet lang volharden in een gedurig pogen, om die drie voorgaande eigenschappen te verkrijgen, die vereist worden in iemand die tot God zal naderen.

Wij zullen nu onze rede eindigen met een weinig erover te spreken welke *liefelijke metgezellen of eigenschappen bij een Christen behoren*, die zich ernstig en niet huichelachtig op de oefening van het gebed toelegt.

1. Hij moet ernstig proberen om zijn ziel onder *diepe indrukken van God* te brengen en bedenken, dat hij spreekt met Hem voor Wie de engelen, die heerlijke en voortreffelijke geesten, het aangezicht bedekken met hun vleugels. Dit ziet ongetwijfeld op de heilige eerbied die zij voor Hem hebben. Hun langdurige gemeenzaamheid en voortdurende omgang met God heeft die verschuldigde en betamelijke afstand, waarop zij zich van Hem behoren te houden, niet weggenomen. Zeker, al was Hij ons met geen andere Naam bekend, dan die van

genadig, dan behoorden wij toch de Heere en Zijn goedheid te loven. O, hoeveel te meer, nu Hij ons bekend gemaakt en geopenbaard is bij die grote en ontzaglijke Naam *Jehovah*, Die boven alle naam is in de hemel en op aarde (Fil. 2:9), waardoor die oneindige afstand wordt aangewezen tussen God en ons. Indien wij rechte indrukken van de Godheid omdroegen, zou dit ongetwijfeld veel vormelijkheid in het gebed van ons wegnemen. Het zou ons ook in al onze toenaderingen tot Hem voor veel ongeloof bewaren, als wij meer met vrees bezet waren, dat dit droevig opschrift, dat Paulus op een altaar te Athene vond: "*De onbekenden God*", ook op ons van toepassing zou zijn. Helaas, ik vrees, dat het op de meeste van onze godsdienstige verrichtingen met recht kan geschreven worden. Bovendien, dat Christus van velen onder ons zou kunnen zeggen, wat Hij als een beschuldiging tegen het volk van Samaria inbracht: "*Gijlieden aanbidt, dat gij niet weet.*" U bent als iemand die een afgod zegent, want zodanige offeranden zijn evenals het offeren van zwijnenbloed en als iemand die een hond de hals breekt; en die dingen zijn een gruwel voor God, Jes. 66:3.

2. De voortreffelijke genade van *nederigheid*, moest een lieflijke metgezel van een Christen zijn, wanneer hij zich tot het gebed begeeft. Wij moeten onze versierselen afdoen en ons met een zak bekleden en as op ons hoofd strooien, wanneer wij tot Hem beginnen te spreken. Wie het dichtst bij het stof zit, zit het kortst bij de hemel. Wij moeten er indrukken van omdragen, dat wij niet waardig zijn onze ogen op te heffen naar de hemel. Toen de heilige Abraham, op wiens afbeelding gegraveerd stond, dat *hij een vriend van God was*, met die heerlijke en onbegrijpelijke Majesteit ging spreken, beled hij, dat het in zekere zin vermetelheid was: "Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben" (Gen. 18:27). Hij doet een uitdrukking van verwondering voorafgaan: "*Zie!*" Daarmee bedoelt hij dat het een groot waagstuk was, dat zo'n gering persoon tot zo'n hoge Majesteit zou spreken, of, dat zo'n zondig schepsel zijn mond zou open doen tot de Reine en Vlekkeloze; dat de voetbank zou spreken tot Hem, die de Troon Zelf is. Waren wij zó meer werkzaam, wij zouden ongetwijfeld meer duidelijke bewijzen van Zijn toegenegenheid en liefde tot ons ontvangen. Wat is de koninklijke gift die Hij de nederigen geeft? Genade. Want, zo zegt de apostel: "de nederigen geeft Hij genade." (Jac. 4:6) Zijn liefde zoekt hem, die de laagste plaats inneemt, evenals het water zijn weg zoekt, waar het op z'n laagst is. Die de eerste is in zijn eigen schatting, is de laatste in de schatting Gods, maar die de laatste is naar zijn eigen schatting, behoort tot de eersten naar de schatting Gods. Daarom is het zonder twijfel een gepaste kleding voor iemand, die naar het Hof des hemels gaat, dat de apostel Petrus tot een vereiste stelt: "Zijt met de ootmoedigheid bekleed." (1 Petrus 5:5) O, hoe staat dat ellendige kwaad van hoogmoed, voortkomend uit onkunde van onszelf, of uit onze onkunde van God, onze toegang tot Hem en de verhooring van onze gebeden in de weg! Indien wij een beschrijving moesten geven van iemand, die het vergund wordt Christus te houden op de galerijen, dan zouden wij er geen geschikter en gepaster omschrijving voor weten dan deze, dat het iemand is, *die van een verbrijzelde en nederige geest is* (Jes. 57:15 en 66:2).
3. Een derde lieflijke metgezel van een Christen, in de oefening van het gebed, is het *geloof en vertrouwen in God*, dat wij te doen hebben met Een, Die de Hoorder van gebed is, Die gewillig is ons alle dingen te schenken, die wij begeren, indien wij ze in het geloof van Hem vragen. Wij moeten niet alleen

geloof oefenen op de beloften, maar ook op die heerlijke en onmededeelbare eigenschap Gods, *dat Hij het gebed hoort*. (Ps. 65:3) Het gemis hiervan maakt, dat wij zo traag zijn in ons komen. Naar onze gedachte is dit ook een reden, waarom wij zo weinig in verwachting leven en zo weinig met lijdzaamheid en hoop wachten aan de posten Zijner deuren, tot wij antwoord krijgen. Is het een wonder, dat onze gebeden zijn *als in de lucht slaande* en als het uitgieten van enkele lege woorden, als wij er niet van overtuigd zijn, dat Hij ons niet gelijk is? God is niet als Baäl, die, omdat hij slaapt, of iets anders doet, niet dadelijk gehoor kan geven aan onze begeerten. Daarom is het niet nodig dat wij onszelf met messen snijden, of tegen het altaar opspringen, om Hem aan te zetten dat Hij vuur doet neerkomen, om onze natgemaakte offeranden te verbranden. Hij is machtig ons gehoor te geven, alsof Hij met niemand anders te doen had, dan met ons. Veelheid van smekingen verhinderen het luisteren naar onze begeerten niet. Hij heeft het koninklijk voorrecht en die luisterrijke voortreffelijkheid boven alle aardse rechters, dat Hij veel zaken tegelijk kan behandelen. Daarin betoont Hij Zijn almacht en oneindig verstand en Zijn oneindige kennis. Indien dat woord werd geloofd: "Al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende, zult gij ontvangen" (Matth. 21:22). O, hoe zouden wij ernaar streven, deze noodzakelijke en aangename metgezel, het geloof, in al onze gebeden bij ons te hebben! Jacobus zegt ons ook in hoofdstuk 1:6: "Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt."

4. Een vierde lieflijke metgezel in het bidden is *vurigheid*. Kunnen wij onder zo'n ellendig bedrog verkeren, te menen, dat God die verzoeken en beden zal horen, die wij ternauwernood zelf kunnen verstaan? Kunnen wij veel ijver hebben in het voorleggen van onze begeerten, als wij het met zo'n jammerlijke onverschilligheid doen? Wij hebben een prijzenswaardig voorbeeld van die heilige man, David, in Psalm 39:13, waarin wij een heerlijke opeenvolging en opklimming zien. Hij zegt: "*Hoor, Heere, mijn gebed!*" Maar dat is niet genoeg, hij klimt een trede hoger en zegt: "*en neem mijn geroep ter oren.*" Die stem is iets luider dan de stem van gebed. Maar hij gaat nog een stap hoger en zegt: "*zwijg niet tot mijn tranen.*" Dat stil geroep, de tranen van een Christen, klinken zeer welsprekend en luid in de hemel; die liefelijke ontboezemingen en uitvloeiende stromen uit die dierbare fontein van een gebroken en verslagen hart, klimmen, ongetwijfeld hoog op en hebben grote invloed op Hem, Die de Almachtige is. Jacob hield, in zekere zin, de Engel, Die met hem worstelde, met geen ander koord vast, dan met het koord van smekingen, zoals duidelijk blijkt uit Hoséa 12:5 en Gen. 32:24. Heeft ooit uw oog zulke koorden en banden gezien, die met tranen ineengestremgeld waren? Er is geen twijfel aan, deze zijn van schoner vorm en samenstelling en van oneindig hoger waarde, dan de kostbaarste en zeldzaamste ketenen, die de grootste vorsten in de wereld als versiersels dragen. Werkelijk, het gemis hiervan vloeit voornamelijk voort uit het gemis van de vaste overtuiging, dat wij deze dingen zo volstrekt nodig hebben. Iemand heeft terecht gezegd: "*sterke noodzakelijkheden wekken sterke begeerten.*" Het vloeit ook voort uit het gemis van inzicht van de dierbare voortreffelijkheden die verbonden zijn aan hetgeen waar wij om bidden. De voortreffelijkheid van een zaak vermeerdert de vurigheid in ons najagen daarvan en doet ons in het zoeken, opvaren met vleugelen, als van de arenden, over al de moeilijkheden, die als beletsels in onze weg liggen. Behoren wij niet te wedijveren met de Ninevieten,

van wie geschreven staat, *dat zij sterk tot God riepen?* Maar mijn gedachte zijn er veel Christenen in deze generatie die vanwege hun ellendige zorgeloosheid en koelheid in hun bidden, wel gedrongen mochten worden te treuren over al hun treuring en te bidden over al hun gebeden.

Nu, indien het hart van een Christen, *een tempel des Heiligen Geestes is*, o hoe behoorden wij dan te bidden? Het is toch de diamant, die de Apostel in het einde van al de genaden des Geestes zet in Efeze 6:18: "Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd in den Geest." De apostel vermaant de Christenen dit ernstig na te jagen. O, ik denk dat het een verborgenheid is, die wij niet recht verstaan. Maar zij, die het meest hierin geoefend zijn, kunnen het weten uit de kostelijke vruchten. Maar, geloof mij, het is naar mijn mening een van de duisterste verborgenheden in het leven van een Christen, uitgezonderd voor hem, in wie de schat van geestelijke wijsheid is, dit gebod te verklaren: "Bidt zonder ophouden." En dan nog zal er veel tekort in onze gehoorzaamheid zijn. Het is een vraag die moeilijk te beslissen is, of sommigen geboden voor een Christen grotere diepten bevatten in hun aard en voorschrift, voor ons verstand, of dat zij een diepere verborgenheid zijn ten opzichte van onze beoefening en praktijk. Wij erkennen dat het niet hetzelfde, want het is gemakkelijker voor onze kennis dan voor onze praktijk. *

Nu, Hem, die machtig is, in onze harten te werken, hetgeen Hem welbehaaglijk is en ons deze verborgenheid bekend te maken, zij lof en dank. Amen!

* Slot ontbreekt in de Engelse versie.

RICHTLIJNEN EN AANSPORING VOOR DE Plicht VAN HET GEBED

TWEEDE PREEK

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Het zou ons tot groot voordeel strekken, veel bezig te zijn in ernstige en stille overdenking van het hoogst gewichtig, maar zeer waarachtig woord: *"velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren."* Ja, indien Christus slechts tot één van elke twaalf, die in dit bedehuis aanwezig zijn, dat droeve woord zou spreken: "Een van u zal Mij verraden", moest dat niet ieder van ons tot een ernstig onderzoek brengen en aan Hem doen vragen: *"Ben ik het, Heere? Ben ik het, Heere?"* Moest het ons niet met grote droefheid vervullen, zolang die ontstellende vraag voor ons onbeslist bleef? Behoort u geen verborgen en ernstig onderzoek in te stellen, om te weten, of ook u opgeschreven mag zijn onder *de levenden in Jeruzalem* en of u uit de dood bent overgegaan in het leven? Hoeveel te meer, omdat ik helaas, vrees, dat het veel waarschijnlijker is, dat indien de dierbare Christus *elke twaalf*, binnen dit huis zou aanspreken, Hij dit droeve woord zou zeggen: *Elf van u zullen Mij verraden en slechts één zal vrij uitgaan.* O, dat het getal van hen, die de dierbare Zoon van God zullen verraden, tot zó weinig, - hoewel het er werkelijk veel zijn, - kon worden teruggebracht!

Indien Hij, Die niet ziet gelijk de mens ziet; Die niet richt naar het gezicht van Zijn ogen en naar het gehoor Zijner oren niet bestraft; - Die een Eliab, schoon van gestalte en hoog van statuur, kan verwerpen en een jonge man als David kan verkiezen, - uitspraak moest doen en Zijn vonnis zou vellen over ons allen, zoals wij hier zijn, o, op hoeveler voorhoofd zou dit vreselijk vonnis geschreven kunnen worden: *"Mene mene tekkel upharsin; gij zijt in weegschalen gewogen en te licht bevonden."* Ik vrees, dat er zelfs onder hen *die belijdenis* gedaan hebben, zijn, die een gedaante van Godzaligheid vertonen, maar de kracht ervan missen. Ze zijn de witgepleisterde graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinheid; welker vertrouwen Hij zal wegwerpen en welker hoop Hij als een spinnenweb zal wegvagen. De zuivere en onbevleete godsdienst is iets anders dan wat wij er voor houden. Wij kunnen niet naar de hemel gaan in een zacht bed van rozen, maar moeten ernstig strijden, om in te gaan door de enge poort.

Indien u een beschrijving en omschrijving wilt hebben van hen, die buitengesloten worden van de tegenwoordigheid des Heeren, die onder dat ongelukkig getal behoren 'voor wie Tofeth bereid is', hoort, hoe de Psalmist ze beschrijft: *"Zij roepen de Heere niet aan."* (Ps. 14:4) Maar als wij zeggen, dat dit de beschrijving is van hen, die eeuwig buiten de tegenwoordigheid Gods zullen gesloten worden omdat zij niet tot God bidden, dan zult u denken, dat u niet tot dat getal behoort. Want u zegt: wie zou zo dwaas zijn, tot Hem niet te willen bidden, Die Almachtig is, en wie zou Hem niet de verschuldigde eer willen bewijzen, Die de Schepper is van de einden der aarde? Aan zulke godloochenaars als deze zijn zal ik de volgende vier dingen voorstellen, welke, indien u niet in staat bent er een bevestigend antwoord op te geven, bewijzen zijn, dat u niet weet wat het is, zó tot God te bidden dat uw offeranden met welgevallen komen op Zijn heilig altaar.

1. Hebt u geleerd wat het is, tot het gebed te gaan uit een inwendig beginsel van liefde, de genade van Christus u daartoe dringend? Zijn er niet velen onder u, o godloochenaars, die niet weten wat dit betekent: door de kostelijke banden van de liefde gedrongen te worden en onder een zalige drang in uw hart te gevoelen om met God gemeenzaam te spreken in het gebed? Weet u wat het is, uw offeranden aan de hoornen van het altaar te binden met touwen van liefde?
2. Weet u wat het is, door het gebed, Gode meer gelijkvormig te worden en uw begeerlijkheden te kruisigen? Er zijn velen, ook onder de belijders, voor wie dit een verborgenheid is, door vasten en bidden een afgod of begeerlijkheid te kruisigen. Het zou goed zijn, als u heilig jaloers over uzelfen werd, omdat u 'een gans bittere gal en samenknoping van ongerechtigheid zijt'. Het grootste gedeelte van onze doding van zonde bestaat meer in berusting dan in bedwinging; het is meer, dat onze afgoden ons verlaten, dan dat wij ze uitwerpen; het is meer, dat onze afgoden sterven, dan dat wij hen afsterven. Daarom gebeurt het dikwijls, dat wij, nadat wij onze afgoden uitgehongerd hebben, onszelf gaan zitten beklagen over de dood van onze afgoden. Zoals David over Absalom klaagde, zo doen wij het over de begeerlijkheden.
3. Kent u het verschil tussen afwezigheid en de tegenwoordigheid van Christus? Wanneer was een plaats zodanig, dat u ze Pniël kon noemen, dat u God gezien hebt van aangezicht tot aangezicht? Of, dat u kon zeggen: "Hier keerde hij het vlakke Zijns troons om, Hij bedekte zich met een wolk, zodat ik niet wist, waar ik Hem vinden zou."
4. Ik zal tenslotte nog deze vraag stellen, welke naar mijn gedachte, niet alleen goddelozen maar ook sommigen, die een vertoon van godsdienst hebben, zal overtuigen: Weet u wat het is, over afwezigheid van Christus te klagen en dat als een ondragelijk gemis te beschouwen? O, Christus kan lang in de hemel wachten, voor de meeste van ons Hem een bezoek brengen; ik vrees, dat Hij ons komt bezoeken, voordat wij het Hem doen.

En nu, o godloochenaars, onderzoekt uzelf hierbij en weet, dat, wanneer u niet kunt zeggen wat deze dingen zijn, u nog vreemdelingen bent van de geestelijke oefening van het gebed en dat al uw gebeden, die u tot hiertoe hebt uitgesproken, een rook in Zijn neus zijn, een vuur de ganse dag brandende. Geloof mij hierin, o wereldse mensen, dat, wanneer u plechtig voor God moet verschijnen in het dal des dorswagens (Engelse vertaling: *het dal van beslissing*), dit u gedurig in de oren zal dreunen, dat u zoveel hebt gebeden, of liever, dat u Zijn heiligheid hebt ontheiligd, waarvan u voorwendt, dat u ze zo liefhebt. O, dat wij allen niet *bijna*, maar *geheel* bewogen werden Christenen te worden, ziende, dat Christus die kostelijke waardigheid aanbiedt, ons niet alleen *de schoonzoon van de Koning* te maken, hetgeen niet gering in onze ogen behoort te zijn, maar tot *Koningen en Priesters Gode*. Kunnen wij zo'n aanbod als dit weigeren? Mocht Hij niet de hemelen en de aarde, de engelen en onze broederen, die nu boven zijn, oproepen om zo'n wonder te aanschouwen? Of, is dat niet uitzonderlijk, als iemand van ons zo'n aanbod versmaadt?

Wanneer iemand onder u, mij de vraag zou stellen: wat de ingeschapen neiging of nieuwe natuur en het werk van een Christen behoort te zijn, zolang hij hier beneden in het land van zijn vreemdelingschap verkeert en hij nog buiten het huis van zijn Vader dwaalt? Of hij zich moet oefenen in zingen of in bidden? Dan antwoord ik: *dat het gebed de voorname oefening van een Christen moet zijn, zolang hij hier op aarde*

is en de beloften nog niet alle verwezenlijkt, noch de profetieën alle vervuld zijn. Wel is waar, dat de blijdschap verheuging in God óók een noodzakelijk werk en plicht is van een Christen. Want wij mogen de liederen zingen van die uitnemende citerspelers en zangers, die aan de glazen zee staan, met citers in hun handen. Onze liederen, die wij hier beneden zingen, verschillen alleen in maat; hun liederen zijn van een hoger, de onze van een lager toon. Maar dit is zeker, zij zijn meer bedreven in die zalige bezigheid. Wij bederven onze liederen dikwijls met ze te zingen. Zij zijn ook meer standvastig in dat zalig werk. Wij zijn, helaas, dikwijls genoodzaakt, onze harpen aan de wilgen te hangen, terwijl wij aan de rivieren van Babel zitten. Doch indien wij meer wilden lofzingen, wij zouden meer bidden en indien wij meer wilden bidden, wij zouden meer loven. O, als wij er meer in bezig waren, wat zou het gebed ons elke dag stof voor nieuwe liederen opleveren, wij zouden die liefelijke Psalm meer kunnen zingen: *"Hij heeft een nieuw lied in onze mond gegeven, een lofzang onzen God."*

Ik denk, dat een Christen aan deze onfeilbare regel zijn groei in de genade mag onderzoeken: *hij kan die kennen aan de oefeningen van het eenzaam gebed.* Dit is de pols van een Christen, waaraan hij kan weten hoe het met hem is. De langzame polsslagen van de Christenen van deze tijd bewijzen ons, dat de genade in groot verval is; wij kermen, gelijk een dodelijk verwonde kermt. O, als wij dat dierbaar gebod meer gehoorzaam waren: *"Bidt zonder ophouden"*, onze genade zou krachtiger zijn, 'onze bedstede zou groenen en wij zouden in onze grijze ouderdom nog vruchten dragen'.

Behalve de dingen, waarover wij de vorige keer hebben gesproken, zullen wij in de behandeling van deze plicht en genade van gebed voornamelijk overwegen, *wat de krachtige beletselen en hinderpalen zijn, die een Christens toegang tot God, in zijn afzonderingen tot het bidden in de weg staan en verhinderen.*

Wanneer ons gevraagd werd wanneer wij Hem voor het laatst hebben aanschouwd, wij zouden moeten antwoorden wat Esther Mordechai liet boodschappen: *Ik heb nu in dertig dagen het aangezicht des konings niet gezien.* Helaas, onze stof tot klagen en onze afwijkingen van God hebben veel hoger punt bereikt. Ja, het is al menig tal van dertig dagen geleden, dat wij de Koning gezien hebben. O, wat zijn wij toch grote vreemdelingen in de hemel! En als wij dat eeuwig zouden blijven, kunnen wij Zijn rechtvaardigheid niet betwisten.

1. *De eerste hinderpaal, die verhindert, dat een Christen in zijn eenzaam bidden een vrije toegang tot God heeft, is een laag en vleselijk doel, dat hij in de gebedsplicht op het oog heeft.* Onze bedoelingen zijn zo laag en daarom zijn onze genietingen ook zo gering. In Jacobus 4:3 wordt een reden opgegeven, waarom wij niet ontvangen hetgeen daar wij om bidden: "wij bidden kwalijk, opdat wij het in onze wellusten zouden doorbrengen." Wij bidden in het verborgen, opdat wij meer bekwaamheid mogen hebben om te bidden in het openbaar en daardoor toejuiching zullen ontvangen. Dat is de reden, dat een Christen dikwijls meer streeft naar een sierlijk gebed, dan naar de genade des gebeds; dat hij meer die dingen najaagt, die het tot een mooi gebed maken dan die dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn. Ook de dienaars van het Evangelie hebben dikwijls dat ellendig oogmerk. Hoe dikwijls is de stem van ons hart, wat Saul tot Samuël zei: "Eer mij toch nu voor de oudsten mijns volks en voor Israël?" Ik denk, dat dit een

kwaad is, dat een Christen gemakkelijk kan onderscheiden en waarnemen, of hij dit op het oog heeft als het hoogste doel in al zijn godsdienstige verrichtingen. Iemand die deze ellendige eigenschappen heeft, heeft meer spijt en droefheid over zijn gebondenheid in het openbaar gebed, dan over hetgeen hij in het verborgen gewaar wordt.

Zijn er niet veel in ons midden, die van het eenzaam bidden opstaan onder de vaste overtuiging, dat zij vèr van God afleven en die toch niet weten wat het is, daarover bekommering om te dragen? O, wanneer heeft de afwezigheid van Christus in onze eenzame afzonderingen ons doen vergeten ons brood te eten? O, die *krankheid van liefde*, waar is die gebleven? Wij zijn krank tot de dood toe *van ingebeelde gezondheid*, maar wij wensten dat de *krankheid van liefde* meer heersend en algemeen was in deze tijd. Want dat is geen krankheid tot de dood, maar tot verheerlijking van God. Wat kunnen wij bedroefd zijn of morren over onze gebondenheid, wanneer wij in het openbaar met elkander spreken. Maar dit is meer een smart van onze hoogmoed, dan van onze liefde. Het is meer een klagen wegens het verlies van onze vrijheid, dan over het verlies, dat Christus van ons geweken is.

- ?? Iemand, die deze ellendige eigenschap heeft, dat hij in zijn godsdienstplichten zichzelf op het oog heeft, kan het ook hieraan weten, dat hij, wanneer hij in zijn openbare toenaderingen tot God gebonden is en bij anderen verruimd, eerder met afgunst zal bezet worden, dan met een heilige ijver. Dat is een bewijs, dat wij niet groot zijn in het koninkrijk der hemelen, omdat wij er niet veel over denken, hoe wij God zullen verheerlijken, die zulke gaven de mensen gegeven heeft. Maar integendeel, het is aanmerking maken op Zijn wijze en wonderlijke bedeling, die anderen vijf talenten heeft gegeven en ons slechts één, waardoor wij dikwijls aangezet worden, die goddeloze weg in te slaan, ons talent in een zweetdoek weg te leggen en in de aarde te verbergen, hoewel het geld van onze Heere is. En door die praktijk, namelijk om voor nederig aangezien te worden, - omdat wij niet kunnen doorgaan voor iemand, die bijzondere gaven en talenten bezit, - brengt God ons er dikwijls toe, te ontnemen wat wij schijnen te hebben, en het hèn te geven, die meer heeft, zodat hij overvloedig heeft.
- ?? Iemand, die in zijn godsdienstplichten zichzelf op het oog heeft, kan het ook hieraan weten, dat hij zelden of nooit zal bidden uit een beginsel van liefde of lust om met God te wandelen, maar meer om zich goed uit te kunnen drukken. Daarom blijken de Christenen in hun gezelschappen meer redenaars te zijn, dan Christenen; *de stem der woorden* wordt meer gehoord, dan *de stem der genegenheden* en die onuitsprekelijke zuchtingen des Geestes. O, de ware en geestelijke oefening van deze plicht is in diep verval geraakt. Er is niet één op duizend, die er ernstig naar streeft! Denkt u te jagen naar de Heere en Hem te gewinnen door uw schone bloesems, uw bloemrijke welsprekendheid en sierlijkheid? Zal Hij, Die oneindig is van verstand, niet lachen om uw dwaasheid? Kan men hiermee een mens overreden? Bent u bezig daardoor God te overreden?
- ?? Gij kunt het ook hieruit weten, of u uzelf bedoelt als het laatste en hoogste doel van al uw godsdienstplichten, dat u, wanneer u veel verruiming en toegang tot God hebt in uw verborgen afzondering, verlangt en begeert, dat anderen het eens

zagen en hoorden, opdat zij van u dat getuigenis mochten geven, *dat u wel een zeer gewenst mens zijt*, die zulke bijzondere bewijzen van Zijn liefde en achting ontvangt. Wee u, die zulke geveinsden zijt, die de vooraanzitting in de maaltijden bemint, ook de begroetingen op de markten en van de mensen genoemd te worden: *Rabbi, Rabbi*. Voorwaar ik zeg u: *gij hebt uw loon weg*. Maar vele eersten zullen de laatsten en vele laatsten de eersten zijn. Dan zal men deze spreuk over u opnemen: "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster? Dan, als de Satan met zijn staart al die geruchtmakende sterren uit de hemel trekken en op de aarde werpen. Ik geloof, dat dit jammerlijk kwaad, zichzelf te bedoelen als het doel van onze gebeden, de genade niet alleen tegenwerkt, maar die ook, wanneer wij ons doel bereiken, geheel wegneemt. Dit is zeker, dat, wanneer een Christen de meeste toegang tot God heeft, zodat hij in zekere zin tot in de derde hemel wordt opgetrokken; wanneer hij veel vrijheid van spreken ontvangt, zodat hij tot sommige hoge en verheven openbaringen van God en tot sommige betekenisvolle uitdrukkingen van zijn ellende komt; wanneer dan onze hoogmoed ons doet terugzien op hetgeen wij gesproken hebben, dat dit de heilige vlam van onze ijver en liefde veel zal verdoven. Wij trachten meer uitdrukkingen in ons geheugen op te nemen, om die te gebruiken wanneer wij bij anderen zijn, dan ons hart vervuld te krijgen met liefde. Dit heeft veel Christenen van dierbare genietingen beroofd en het is een duidelijk bewijs, dat men meer ingenomen is met het in woorden uitdrukken van zijn genietingen, dan met de genietingen zelf.

?? Er zijn er ook, die meer ruw en vleselijk zijn in hun gedrag, die het bidden beoefenen, om daardoor met meer vrijheid en met minder beschuldiging te durven zondigen, zoals die overspelige vrouw, waarvan wij in Spreuken 7 lezen, die nadat zij gezegd had: "Dankofferen zijn bij mij; ik heb heden mijn geloften betaald"; er op laten volgen: "Kom, laat ons dronken worden van minne tot den morgen toe; laat ons ons vrolijk maken in grote liefde." Uw gebeden, o godloochenaars, zijn altijd een gruwel in de ogen des Heeren! O, hoeveel te meer, wanneer u ze met zo'n goddeloos voornemen brengt? Hoe zult u uw zonden verbergen met zo'n bedekking? O, wacht ervoor, dat u niet trouweloos met God handelt. Velen onder ons bidden als heiligen, doch wandelen als duivels. Het kan zijn, dat iemand, die ons hoort bidden, wat goeds van ons zal profeteren, maar als hij ons leven nagaat, merkt hij dat zijn profetieën niet vervuld worden.

2. *Een tweede beletsel, dat de vrijheid van een Christen in zijn afgezonderd bidden belemmert, is die jammerlijke vormelijkheid en lauwheid die ons in het eenzaam gebed aankleeft.* De meeste van onze weten niet wat het is, in de eenzaamheid krachtig tot God te roepen en met Hem te worstelen tot de dageraad opgaat, om van Hem gezegend te worden en ons zo vorstelijk te gedragen met God en Hem met de beide handen, *geloof en liefde*, aan te grijpen. De liefde grijpt het *hart* van Christus aan en het geloof Zijn *woord*; daardoor wordt Hij als gebonden op de galerijen. Ik moet tot beschaming van velen onder u zeggen, dat het u tot voordeel zou strekken, wanneer u in uw afzondering even ernstig in het gebed was, dan in gezelschap van anderen. Een heiden merkte op en daarom drong er bij allen aan wie hij schreef op aan, dat zij zich zouden wachten voor *de ellendige lauwheid*. Door die jammerlijke lauwheid halen wij dan ook die vloek over ons: "Vervloekt zij de bedrieger, die een mannetje in Zijn kudde heeft, en den Heere belooft, en offert dat verdorven is." O, wat zou u antwoorden, indien de dierbare

Christus u die onweerlegbare beschuldiging zou toevoegen: "Zijn de vertroosting Gods u te klein? En schuilt er enige zaak bij u, dat u die dingen zo weinig najaagt?" Naar onze mening vloeit onze vormelijkheid en ellendige lauwheid voort, óf uit het gemis van een hechte indruk van de Godheid tot Wie wij bidden, óf uit het gemis van een diepe overtuiging van de volstreckte noodzaak van de dingen waarom wij bidden.

Mensen, die gedurige bezig bent in vormendienst, u maakt door uw vormen de banden waaronder uw ziel gebonden is, hoe langer hoe sterker en zó wordt het juk van uw overtredingen aan uw hals gebonden. De onbehoorlijke omzwerfing van uw gedachten onder het bidden, komen ongetwijfeld voort uit de jammerlijke vormendienst waarmede wij behept zijn. Het gevogelte daalt onbelemmerd op het dode lichaam neer, en die kunnen alleen door vurigheid verdreven worden.

3. *Het derde beletsel, dat de vrijheid van een Christen verhindert, is, dat wij niet veel werkzaam zijn in gebruikmaken van de Heilige Geest, Die ons in onze zwakheden moet te hulp komen en in onze verdorde geest moet blazen, zullen zulke dorre beenderen kunnen leven.* Onze lichamelijke oefening is tot weinig nut; het is de Geest, Die levend maakt. Tenzij de Noorden- of Zuidenwind waait, kunnen onze zielen niet uitgaan. Als de Engel het water niet beroert, kunnen wij er niet ingaan en gezond worden. O, wat is dat woord uit het twintigste vers van de Zendbrief van Judas een verborgenheid voor onze beoefening! *Biddende in den Heiligen Geest.* Wij mogen wel verwonderd staan wanneer wij het lezen en ons schamen, dat wij het zo weinig beoefenen, ziende dat dit het middelpunt van de Christelijke plichten is, *dat wij in de Heilige Geest moeten bidden.* Het is zeker, dat die plicht van ons geëist wordt, hoewel de beoefening daarvan een verborgenheid en een onbekende zaak is voor de meeste Christenen van deze generatie. Ik denk, dat een Christen, die veel werkzaam is in de Heilige Geest, wanneer hij gaat bidden, in heilige verlegenheid zal raken, zodat hij niet weet wat hij moet zeggen. Dikwijls zal hij zonder schone woorden, de Heere deze begeerte voorleggen: *Heere, leer mij wat ik moet zeggen, want ik kan mij niet goed voor U uitdrukken, vanwege mijn duisternis.* Denkt u niet, dat Petrus, Jacobus en Johannes veel meer van de geest van gebed hadden dan wij? En toch schaamden zij zich niet die begeerte aan God voor te leggen: *"Heere, leer ons bidden."* Het zou in ons belang en tot ons voordeel zijn, te bidden alsof wij nog nooit van tevoren gebeden hadden. Ik ben er zeker van, dat indien wij zó in het gebed bezig waren, wij veel meer uitdrukkingen zouden hebben dan wij gewoon zijn. Wij moeten niet op onze gebedsgaven en bekwaamheden vertrouwen. De gebeden, die in de hemel zijn opgesteld, worden in de hemel het best gehoord; wat de Heilige Geest voorschrijft kan (met eerbied gesproken) de Vader het beste lezen. De Vader kan geen letter van iemand lezen (om dat te verhoren) dan wat Zijn gezegende handen geschreven hebben.

4. *Een vierde beletsel en hinderpaal, waardoor de vrijheid en toegang van een Christen tot God, in zijn verborgen gebeden belemmerd wordt, is, dat hij in zijn toenadering tot God, zo weinig bezig is in de gebruikmaking van Jezus Christus, als Middelaar.* Ik denk, dat het onmogelijk voor een Christen is, zich in God te verlustigen en te verheugen, anders dan door Jezus Christus, die het ware "Gezicht des Vredes" is. O Christenen, door die Deur kunt u alleen ingaan in het Heilige der heiligen, namelijk door Jezus Christus, door het voorhangsel van zijn vlees! Hij is, in zekere zin, de Deur des hemels en wij moeten door die Deur in de

hemel ingaan. Christus is de grote Bode des hemels, die ons toegang moet verlenen en bij de Koning moet toelaten. Indien iemand het durft wagen, te gaan bidden zonder Hem, die de gezegende Scheidsman is tussen God en de zondaren, die komt zonder bruiloftskleed en die zal deze vraag gesteld worden: *Vriend, hoe zijt u hier ingekomen?* Of wel: *O vijand, hoe zijt u hier ingekomen, geen bruiloftskleed aanhebbende?* Wees ervan overtuigd, dat u zult verstommen en uw mond niet open doen.

5. *Een vijfde beletsel en hinderpaal, die de vrijheid en de toegang tot God in onze verborgen afzonderingen in de weg staat, is, dat onze harten zo jammerlijk verstrikt en bezet zijn met de onbehoorlijke ijdelheid en de kleinigheden van de voorbijgaande wereld.* Onze harten zijn zo sterk ingenomen door de vergankelijke en verwelkende dingen van dit leven, ja, de harten van de meesten van ons zijn met de wereld en de dingen van de wereld getrouwd. Het is mijn vaste overtuiging, dat dit onze vrijheid en onze toegang tot God, erg verhindert en in de weg staat. Deze Godgeleerdheid was David zeer goed bekend: "Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart gezien, de Heere zou niet gehoord hebben" (Psalm 65:18). *Gehoord worden en toegang krijgen* verschillen wil niet zoveel, maar het laatste volgt altijd op het eerste. Deze Godgeleerdheid was die gezegende man ook goed bekend, van wie in Joh. 9:31 gesproken wordt: "En wij weten, dat God de zondaars niet hoort, maar zo iemand Godvruchtig is en Zijn wil doet, die hoort Hij." Ik denk, dat die jammerlijke en verschrikkelijke kwaden, waarmede wij zo licht bezet zijn, ons zeer verhinderen en in de weg staan, om in een geestelijke wolk van heilige genegenheid tot God op te klimmen. De zielen van de meesten van ons zijn onder veel, ja onder zoveel minnaars verdeeld, dat zij zich niet aan God kunnen wijden en overgeven. Elke onbeschaamde afgod en begeerlijkheid maakt aanspraak op een recht en een deel van onze ziel, 't welk de vrijheid van een Christen in zijn stille afzondering belemmert. O, dat wij meer die dierbare en voortreffelijke genade, het geloof, beoefenden, waardoor wij onszelf zouden reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods! O, is het mogelijk dat zo'n fontein, zo'n vuile en bedorven fontein, die alleen zout water voortbrengt, ook zoete, kostelijke en zielverkwikkende stromen van levend water zal voortbrengen? Dit was een verborgenheid en een paradox voor de Apostel Jacobus: "Kan ook een vijgenboom olijven voortbrengen, of een wijnstok vijgen?" Alzo kan geen fontein zout en zoet water voortbrengen. Werkelijk, dit zal altijd onmogelijk voor ons blijven, beide goed en kwaad te doen. Wilt u weten, welke livrei de Kerk van Christus en haar leden moeten dragen? Het is deze: *bekleed zijn met heiligheid*. Want dat is zonder twijfel de mantel en het kleed, waarmede hij in het Heilige der heiligen moet ingaan. Zou dit dan uw begeerten niet opwekken en u aansporen, om na te jagen wat zo voortreffelijk en dierbaar is? Geloof mij, wij zijn niet in staat haar waarde uit te drukken.

6. *Een zesde beletsel, dat de vrijheid en de toegang tot God in het verborgen gebed verhindert, is dat jammerlijk weerstaan en uitblussen van de werkingen van de Geest, waarin wij dikwijls vallen.* Daardoor wordt een Christen, wanneer hij zich tot God wendt, buitengesloten en de Heere neemt zijn gebed niet aan, omdat hij van tevoren God buitengesloten heeft. Dit blijkt zeer duidelijk uit de praktijk van de Bruid in Hooglied 5:2, vergeleken met de volgende verzen. Zij liet Christus aan de deur staan, niettegenstaande Zijn hoofd vervuld was met dauw en Zijn

haarlokken met nachtdruppen. Maar toen 'zij zich verwaardigd had', Hem open te doen, had Hij zich van haar onttrokken. O, wie zou zo'n dierbare Gast buitensluiten? Het zou zeker een meer gepaste oefening voor ons zijn, om ons te verwonderen en te bewonderen, en er over verwonderd te staan, dat *Hij Zich verwaardigd heeft*, zó laag neer te buigen om tot ons te komen, dan dat wij Hem Zijn wonderlijke en onnaspeurlijke genade jegens ons, op zo'n wijze zouden vergelden, als velen van ons zó zondig doen.

7. *Een laatste beletsel, dat de vrijheid en de toegang tot God in het eenzaam gebed van een Christen hindert, is dat ellendig kwaad, de hoogmoed, waarmede wij in onze toenadering tot God zózeer bekleed zijn.* Wij behoorden ons zevenmaal ter aarde te buigen, wanneer wij aanstalten maken om tot Hem te naderen, tot Hem, Die groter is dan al de koningen van de aarde. Geloof mij, indien wij de genade van *nederigheid* in ons verborgen gebed meer beoefenden, dat wij dan ook zeker meer van Hem zouden genieten dan nu het geval is. Dit staat duidelijk in 1 Petrus 5:5: "Want God wederstaat de hoovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade." Dit staat ook in Jes. 57:15. Hoewel Hij de Hoge en Verhevene is, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is, nochtans zegt Hij: "Ik woon in de hoogte en in het heilige en bij dien, die van een verbrijzelden en nederigen geest is, opdat Ik levend make den geest der nederigen, en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden." Hoewel Hij de Hoge en Verhevene is, heeft Hij lief, die van een nederige en verbrijzelde geest is. O, moesten wij niet altijd zeggen: "Heere, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zou inkomen?" Bescheidenheid en eerbied moesten ons zulke wonderlijke en kostelijke bezoeken doen bewonderen. "Van waar komt mij dit", zei Elizabeth, "dat de moeder mijns Heeren tot mij komt?" Hoeveel temeer moesten wij zeggen: *Vanwaar komt mij dit, dat de Heere Zelf tot mij komt?* Wij moesten onszelf beschuldigen, dat wij niet meer van God genieten dan wij doen.

Nu zullen wij, voordat wij eindigen, er nog een weinig over spreken, wat een Christen kan helpen, om niet te verliezen wat hij in het gebed genoten heeft, wanneer hij heeft mogen proeven van die zuivere rivier, voortkomende uit de troon Gods. Opdat hij moge berusten in zijn liefde tot Christus en Hem niet op te wekken, noch wakker te maken, totdat het Hem luste. Wij moeten bekennen, dat het even moeilijk, zo niet moeilijker is, gemeenschap met God te onderhouden, wanneer wij die bereikt hebben, als die te gewinnen wanneer men ze kwijt geraakt is. O, wat heeft de duivel dikwijls veel voordeel over Gods volk behaald, na hun verruiming! Wanneer viel Johannes neer, om de Engel te aanbidden? Was het niet nadat hij de Bruid, de vrouw des Lams, in haar heerlijke versiering gezien had? Wanneer was het, dat de discipelen zo verward waren, dat zij niet wisten wat zij zeiden? Was het niet toen zij op de berg Thabor waren en Hij voor hen van gedaante veranderd werd? Hoewel, wij moeten bekennen, dat wij hen hierin wel mogen verdragen. Want het was niets dan een verbijstering van heilige liefde, die hen zo in de war bracht, waarvan wij, helaas, in deze dagen niet zo dikwijls horen. Maar wij worden op een veel onbehoorlijker wijze vervoerd.

Naar onze gedachte behoort een Christen, na zijn genietingen en verruiming, voornamelijk te waken en te bidden, om niet in verzoeking geleid te worden. Want de slag der zonde, die hij ontvangt na genietingen en verruiming, is een van de meest ontmoedigende en beangstigende slagen, die hem kunnen overkomen. Dit is de

oorzaak van veel ongeloof en het heeft de Zijnen niet alleen het fundament doen bewenen, maar het heeft hen er wel toe gebracht, het op te graven, omdat zij hieruit concludeerden: wanneer wij, toen Christus bij ons tegenwoordig was, door begeerlijkheden werden gevangen genomen, (Rom. 7:23) hoeveel te meer zullen wij daardoor worden gevangen genomen en weggevoerd, wanneer Christus afwezig is en weg is gegaan? Zij werden er toe gebracht die conclusie te maken: Ik zal nog een dezer dagen door de hand van de een of ander van mijn vijanden omkomen. Wij moesten waken tegen zo'n slag, omdat die een Christen bijna altijd de waarheid van zijn genietingen in twijfel doet trekken. Het is moeilijk voor een Christen, na verruimingen, een terugslag te krijgen vanwege zijn zonden en niet dadelijk de voorgaande genieting te betwijfelen, ja, zelfs zijn genadestaat in twijfel te trekken. Zij gaan dikwijls redeneren: Indien de Heere mij bezocht heeft, zou Hij mij dan niet gesterkt hebben, om een nieuw overwinningslied over mijn vijanden te zingen?

U moest er ook tegen waken, omdat het een zeer ontorende smaadheid en belediging is, die de dierbare Christus kan worden aangedaan. Indien er anders niet was, om u aan te sporen er tegen te waken, is dit niet genoeg, dat die terugslag vanwege uw zonden, na uw genietingen van God, -zeker indien uw zonde met uw toestemming geschied is, - in zekere zin bewijst, dat u een afgod en een begeerlijkheid de voorkeur hebt gegeven boven Jezus Christus? Geloof dit en wees ervan overreed. Wij denken, dat de Joden, toen zij Barabbas boven Christus verkozen, toen Hij een doornenkroon op Zijn hoofd had, gespogen en geslagen werd, Hem niet zo onteerd en zoveel smaad aangedaan hebben dan u, als u de begeerlijkheden en afgoden boven Hem verkiest. Temeer daar Hij u verschenen is met een kroon van heerlijkheid en majesteit en een mantel van gerechtigheid en blijdschap. O, durft u zelfs in Zijn tegenwoordigheid, iets boven Hem de voorkeur geven? Mochten niet de engelen en de zielen van de volmaakt rechtvaardigen en allen die rondom de Troon zijn, mochten niet zij allen dit klaaglied over u aanheffen: "Zult gij dit den Heere vergelden, gij dwaas en onwijs volk?"

Wij denken, dat een Christen, na zijn verruimingen en genietingen, licht overvallen wordt door de drie volgende kwaden:

?? Ten eerste, het kwaad van *zorgeloosheid*. Vergelijk Hooglied 5:3 met vers 1, waar Christus, in Zijn hof komende, Zijn mirre met Zijn specerijen had geplukt; Zijn honingraten met Zijn honing had gegeten, en Zijn wijn mitsgaders Zijn melk had gedronken. Niettegenstaande al deze genietingen was de Bruid in slaap gevallen. Zo ook in Zach. 4:1 vergeleken met het voorgaande hoofdstuk, waar de profeet na zijn genietingen in slaap viel, totdat de engel kwam en hem opwekte. O, wij slapen zo gemakkelijk in het bed van liefde, en dat heeft veel uitnemende bezoeken, die wij anders hadden kunnen krijgen, verhinderd. O, wat was het een aangenaam bezoek, dat de Bruid ontving in Hooglied 5! Het zal de vraag zijn, of zij ooit nog zo'n bezoek heeft ontvangen, zo lang zij hier beneden was.

?? Ten tweede. Het ellendig kwaad, de *hoogmoed*, dat ongetwijfeld bedoeld wordt in 1 Kor. 12:7, waar wij lezen, dat Paulus, opdat hij zich door de uitnemendheid van de openbaringen niet zou verheffen, een scherpe doorn in het vlees, een engel des satans, gegeven werd, dat hij hem met vuisten slaan zou. O, wat is het een gevaarlijke werk voor een Christen, zijn ontvangen weldaden na te speuren. Want wij moeten belijden, dat wij daarop niet terugzien om ons vertrouwen of onze liefde te versterken, maar olie te gieten in onze hoogmoed. 'De wind heft ons op zijn vleugelen en wij rijden daarop, totdat ons het wezen versmolten is'.

?? Dan is er nog een derde kwaad, dat niet zo in het oog lopend is, maar dat ongetwijfeld een Christen dikwijls overkomt, namelijk, *eigenliefde*, waarin hij dikwijls valt wanneer hij iets genoten heeft. Dit kwaad breekt veel van onze genietingen af, tot groot nadeel van een Christen. Dit hindert hem zich te oefenen in de genade van ware liefde, die wij altijd behoorden te beoefenen, omdat zij de olie is waardoor het wiel van onze wagen zich sneller moet bewegen, 'als de wagens van Zijn vrijwillig volk'.

Om nog een enkel woord te spreken over wat een Christen kan helpen, om niet te verliezen wat hij in het gebed genoten heeft, zullen wij alleen de twee volgende dingen noemen:

- (1) Wees zeer waakzaam na uw verruimingen, dat u niet in verzoeking komt.
- (2) Oefent u in nederigheid, opdat u uzelf niet verheft wegens uw genade. O, die Christen wandelt zeer veilig, wiens voeten altijd de aarde raken en die er nooit een handbreed boven komt! Ik weet niets, dat uw genietingen levendig zal houden en dat u zal bewaren van uzelf op uw genietingen te verheffen, als de genade van nederigheid.

Maar het is niet nodig om er lang bij stil te staan en te zeggen hoe u uw genietingen behoort te bewaren, want er zijn, helaas, in deze tijd maar heel weinig die veel genieten. Wanneer was u enigszins in de hemel? Of wanneer daalde de hemel tot u af? Indien de meesten van ons Christus nu aanschouwden, wij zouden Hem niet herkennen, omdat het zó lang geleden is dat wij Hem gezien hebben. *O dierbare Christus! hoe wordt u in deze tijd onderschat!*

Mij dunkt, indien het mogelijk was dat Christus zou afdalen in de afgrond der verdoemden, die in eeuwige ketenen bewaard worden, om hun die leer te prediken: "*Hier ben Ik, neem Mij aan en u zult het leven krijgen*", het zou de vraag zijn wat zij het meest zouden beoefenen, gehoorzaamheid of verwondering. Zouden zij dat gebod niet als een gouden keten om hun hals hangen?

Maar weet dit, u die Hem nu afwijst, dat Hij eens u zal afwijzen! O, wanneer zal die dierbare belofte vervuld worden: "En de inwoners der ene stad zullen gaan tot de inwoners der andere, zeggende: Laat ons vlijtig heengaan, om te smeken het aangezicht des Heeren en om den Heere der heerscharen te zoeken; ik zal ook heengaan." Zach 8:21. O, wanneer zal zo'n stem onder ons gehoord worden?

Aangezien onze broederen die boven zijn, onophoudelijk aanbidden, laat ons ook bidden zonder ophouden. En laat mij tot u, die bidt, dit woord zeggen: *u die vurig bidt zonder ophouden, het zal niet zolang meer duren, dat u zonder ophouden en zonder onderbreking eeuwig zult zingen.*

RICHTLIJNEN EN AANSPORING VOOR DE PLICHT VAN HET GEBED

DERDE PREEK

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

De ware Godzaligheid is harmonieus geheel. Haar delen zijn zó onafscheidelijk samengevoegd en aan elkaar verbonden, dat die, evenals de rok van Christus, zonder naad is en niet mag gedeeld worden. Tenzij dat ze ons *geheel* door het heilig lot ten deel valt, kunnen wij er part noch deel aanhebben. Werd het onafscheidelijk verband en de nauwe vereniging tussen al de genaden van de Geest vaster geloofd en droegen wij daarvan dieper indrukken om, wij zouden niet zo eenzijdig zijn en de verdelen in het najagen, scheidende wat de Heere samengevoegd heeft. Dit is dikwijls de reden, dat onze naaktheid en mismaaktheid gezien wordt. Ook zouden wij, indien dit geloofd werd, niet zo spoedig voldaan zijn met hetgeen wij al bereikt hebben, maar wij zouden heilige achteloos en vergeetachtig zijn, om niet om te zien naar alles wat wij gekregen hebben, maar ons te strekken tot hetgeen dat vóór ons is; totdat wij eens komen tot de mate van de grootte der volheid van Christus. Zolang de genade haar volmaakt werk niet gedaan heeft en in geen ding gebrekkig is, kunnen wij niet standvastig zijn.

Onder al de genaden van de Geest, die een Christen ernstig behoort na te jagen, is de *genade van gebed* niet de minste. Het is die genade die al de genaden van een Christen krachtig en levendig houdt, die ons vet en groen doet zijn, zodat wij in de grijze ouderdom nog vruchten dragen. Tenzij een Christen bij die muur geplant is, zullen zijn takken nooit over de muur groeien. Wie is de Christen, die groeit als een palmboom en wast als een cederboom op Libanon? Hij is het, die in het huis des Heeren, dat is *een huis des gebeds*, geplant is. Naar mijn gedachte is de reden, waarom genade en de ware beoefening van de Godzaligheid in onze dagen in zo'n droevig en groot verval is, het gemis van gehoorzaamheid aan dit gebod: "*Bidt zonder ophouden.*" Waren wij veertig dagen met God op de berg, onze aangezichten zouden glinsteren en wij zouden genoodzaakt zijn er een bedekking op te leggen. Onderhielden wij door deze bode, het gebed, een heilige omgang met de hemel, wij zouden de eerstelingen van dat ver land proeven. Het gebed is een van die getrouwe boodschappers en verspieders, die een Christen uitzendt, om het beloofde land te bezichtigen en het brengt altijd een goed gerucht van dat voortreffelijk en heerlijk land. O, wanneer bent u door middel van het gebed in het dal Eskol geweest en hebt daar een rank met een tros wijndruiven afgesneden, toen u vergund werd dat land te bezien, dat de heerlijkheid van alle andere landen is? Daar groeit de boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijn vrucht. O, welk een land denkt u, moet dat wel wezen waar twaalf oogsten in één jaar zijn? Helaas, wij zijn zo bekrompen in onze begeerten en dat maakt, dat onze genietingen zo klein zijn.

Wij zien dat wereldse mensen in hun begeerten tot de vergankelijke en voorbijgaande ijdelheden zo onmatig zijn als de hel en als het graf, roepend: Geef! Geef! Moeten wij niet blozen en beschaamd zijn, omdat Christenen niet aangezet zijn om hun begeerten uit te breiden als de hemel en als het zand aan de oever van de zee, naar die dingen, die zeer hoog en hemels in hun aard zijn en zeer vruchtbaar en voordelig in hun genieting? Wij zijn van mening, dat *onkunde* de reden is, dat wij die

dingen zo traag najagen. Onkunde is ook de reden dat wereldse mensen zo ijverig en vurig zijn in het najagen van de vergankelijke en voorbijgaande ijdelheden van deze lage en voorbijvliegende wereld.

Wij hebben, de laatste keer dat wij over deze woorden handelden, iets gesproken over hetgeen de vrijheid van een Christen in zijn verborgen afzondering en omgang met God hindert, zodat de deur van toegang voor hem gesloten blijft en hem het voorrecht niet verleend wordt, om in te gaan in het Heilige der heiligen.

Wij hebben er ook over gesproken wat de beste en kortste weg was, om in de gemeenschap en gemeenzaamheid met God te blijven, wanneer wij die eenmaal hebben gekregen, en hoe wij, als onze harten verwijld worden, onze geest in een tere en geestelijke gestalte kunnen bewaren.

Wij zullen nu in de volgende plaats er een weinig met u over spreken, wat een Christen kan helpen om te weten, of zijn genietingen waarheid zijn, of dat ze maar bedrog zijn, of dat het tekenen en aanwijzingen zijn van des Heeren bijzondere en zonderlinge gunst.

Voordat wij hier toe overgaan, zullen wij eerst de twee volgende zaken voorstellen:

* Ten eerste. Dat iemand die onder een algemene bewerking de Geest is en nooit met ware, zaligmakende genade is begiftigd, veel verlichting van Gods Geest kan hebben en iets kan smaken van de krachten van de toekomstige eeuw, daarbij het woord des Evangelies met blijdschap kan ontvangen, blijkt duidelijk uit Hebr. 6 en Matth. 13. Hij kan veel dingen hebben, die lijken op de meest hemelse en geestelijke genietingen van een Christen. Maar de genietingen van hen, die slechts een algemene bewerking van de Geest hebben zijn van een andere soort en mate, als die van de oprechte Christen. Daarom worden zij in Hebr. 6 slechts *een smaken* genoemd. Het woord wordt soms gebruikt voor zo'n smaken, als iemand bij een handelaar drank koopt en men hem er eerst iets van laat proeven, zodat hij weet wat hij koopt. Maar dit verschilt veel van het drinken, waarvan in Psalm 36:9 gesproken wordt: "Zij worden dronken van de vettigheid Uws huizes en Gij drenkt ze uit de beek Uwer wellusten." Ook van wat wij lezen in Hooglied 5:1: "Eet vrienden, drinkt, en wordt dronken, o liefsten."

Wij geloven ook, dat door de verruiming en genietingen, die zij hebben, de sterkte en de kracht van hun verdorvenheden niet veel afneemt. Het wordt ook niet gevolgd door gelijkvormigheid met God, vandaar dat er van het zaad staat, dat het na korte tijd weer verdort, Matth. 13:20, 21. Hoewel zij het woord met vreugde ontvangen, nochtans groeien de doornen, - waaronder wij verdorvenheid verstaan, - zonder enige tegenstand door. Zij, die niet weten wat het is, dat de sterkte en kracht van hun begeerlijkheden afnemen door hun genietingen, hebben slechts een algemeen werk van de Geest.

De verruiming van de geveinsden zijn meer in het openbaar en in hun omgang met elkander. Zij genieten en verheugen zich wegens de toejuicing, die zij door zulke verruiming ontvangen en dat zij een naam krijgen, dat zij gemeenzaam en vertrouwelijk met God omgaan, méér dan wegens de genietingen zelf. Zij genieten dan de eer en worden verwaardigd, iets te mogen smaken uit de rivier, voortkomende van de troon Gods.

Wij zijn ook van mening, dat zij, in alles wat zij genieten, er niet ernstig naar staan en trachten te waken tegen alle veranderingen en beletsels, die Christus zou kunnen

opwekken en wakker maken, voordat het Hem lust. Zij kunnen hun hart de vrijheid geven, om ijdelheid na te jagen en dat dadelijk na hun schijnbare toegang en gemeenschap met God. Zo is het ook met hun begeerte tot het gebed. De Christelijke plichten worden niet zo vermeerderd door de verruiming, die zij ontvangen; in feite zijn zij er vreemdelingen van, volgens Spreuken 10:29: "De weg des Heeren is voor den oprechte sterkte, maar voor de werkers der ongerechtigheid versterking."

* Waar wij ten tweede over spreken, voordat wij behandelen wat een Christen kan helpen om de echtheid van zijn genietingen te onderscheiden, is dit: dat er een genieting van *gaven* is, die zeer veel verschilt van de verruiming van de *Geest der genade*. Er kan veel vrijheid zijn in woorden en uitdrukkingen, waar niet veel vrijheid in liefde is. Wij geloven, dat ook Gods kinderen zich dikwijls bedriegen, doordat zij de vrijheid waarmee zij zich in het gebed uitdrukken voor verruiming aanzien. Maar wij zijn er van overtuigd, dat daar veel van kan zijn en toch maar weinig van de Geest der genade en der gebeden. Zoals wij tevoren reeds aanmerkten: de Geest van gebed is dikwijls een beletsel voor veel woorden, zodat een Christen, die veel van die Geest heeft, dikwijls niet in staat is om zich in woorden uit te drukken.

1. *Die genietingen, die werkelijk bewijzen van Zijn liefde en genegenheid voor u zijn, wekken een Christen zeer op, vernederen hem diep en maken hem zeer gering in zijn eigen schatting.* Toen David onder zo'n last van liefde verkeerde, dat hij er bijna onder bezweek, drukte hij zich zó uit: "Wie ben ik, Heere HEERE, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?" (2 Sam. 7:18, 19) Zo ging het ook met Job, als hij die genieting van God had, *dat zijn oog Hem zag*, - een gezicht, dat in onze dagen niet zo dikwijls voorkomt, - dan voegt hij een wonderlijke gevolgtrekking uit die heilige beloften: "Daarom verfoei ik mij in stof en as." (Job 42:5, 6) Toen Jesaja die heerlijke ontdekking van God kreeg, dat hij Hem zag in Zijn tempel werd hij gedrongen uit te roepen: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben." (Jes. 6:5) Het zou ons tot voordeel zijn, dat wij, al zouden wij in de derde hemel worden opgetrokken, om daar onuitsprekelijke woorden te horen, nochtans onze bovenste lip bewimpelden en uitriepen: "*Onrein, onrein.*" Wij behoren altijd ons tot in het stof te vernederen, des te meer wanneer genade ons tot in de hemel toe verhoogt. Wij houden het voor een zeer uitnemende weg, om onszelf levendig te houden na onze genietingen, dat wij nederig met God wandelen en bedenken, dat de wortel ons draagt en wij niet de wortel. De wáre genietingen hebben deze uitwerking op een Christen, dat zij hem aanzetten tot een standvastiger najagen van God. Zijn vurigheid wordt vermeerderd als hij verruimd wordt. Daarom zegt David: "Omdat Hij Zijn oor tot mij geneigd heeft, (hetwelk toegang tot God veronderstelt) daarom zal ik Hem zolang ik leef aanroepen." (Psalm 116:2, Engelse vertaling) Het is zeker, dat wij, wanneer onze genietingen echt zijn, er een goed gebruik van zullen maken, want dat is een vrucht, die er altijd mee samengaat.
2. *U kunt ook de waarheid van uw genietingen kennen aan uw pogingen, om alle beletselen en hinderpalen weg te nemen, die uw gemeenschap en verkeer met God kunnen belemmeren.* Dit blijkt uit Hooglied 3:5, waar wij lezen, dat de Bruid, toen zij Hem weer had mogen aanschouwen, Wiens tegenwoordigheid zij zo lang gemist had, uitroept: "Ik bezweer u, gij dochteren Jeruzalems, die bij de

reeën of bij de hinden des velds zijt, dat gij mijn Liefste niet opwekt, noch wakker maakt, totdat het Hem luste." (Engelse vertaling) Ik beschouw dit een van de zekerste bewijzen van de echtheid van de genietingen, wanneer zij u zorgvuldiger en begeriger maken, om alles uit de weg geruimd te krijgen wat Hem zou kunnen aanzetten, om weg te gaan en wat Zijn Heilige Geest zou kunnen uitblussen. O, dat is een wonderlijk onderschatten van de genade van Jezus Christus, onszélf zoveel ruimte te geven, nadat ons hart verruimd is geweest.

3. *Dat onze genietingen waarheid zijn, kunnen wij ook hieraan weten, dat wij er Gode meer gelijkvormig door worden.* "De heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden wij naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest." (2 Kor. 3:18) Onze verdorvenheid, moet afnemen, zullen wij de waarheid van onze genietingen kunnen bewijzen. Geven wij ze toch de volkomen ruimte die ze van tevoren hadden, dan hebben wij reden onszelf te verdenken. Wij zeggen daarom: rust niet op uw genietingen, die u in de tijd hebt, als genoegzaam, maar laten ze eerder uw trek vermeerderen, dan uw begeerten en verlangens verzadigen. Die heilige man David wist van geen *begin van verzadiging* aan deze kant van de eeuwigheid, daarom zegt hij in Psalm 17:15) "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken", dat is, in de morgen van de opstanding. Vond David hier beneden dan nooit verzadiging? Al wat hij ontving waren maar de stromen, die voortvloeiden uit de onmetelijke fontein en de diepe zee van liefde. Terwijl hij hier beneden was, dronk hij uit de beek, maar als hij Boven mag komen, gaat hij onder in die onmetelijke zee van liefde en wordt overvloedig verzadigd. O, laat de stromen u tot de Bron van de rivier leiden! Wanneer u die bereikt, dan mag u neerzitten en uw liederen van eeuwige lof en dank opschrijven! Maar hier bent u in het dal van Achor, dat een deur van hoop moet zijn; niemand komt hier tot een algehele en volkomen genieting van Hem.

* Ten derde zullen wij wat spreken over de voordelen, die een Christen kan trekken uit het gebed. Wij mogen wel tot u zeggen: "*Kom en zie!*" Dat zal de beste verklaring zijn. Want de geestelijke voordelen, die in de geestelijke betrachtning van deze plicht genoten worden, zijn beter te gevoelen dan uit te spreken. Het is soms onmogelijk voor een Christen, die dierbare en uitnemende dingen in woorden te brengen, die hij in het oprecht en ernstig gebed ervaart.

I.

Het eerste voordeel is, dat het al de genaden van de Geest in hoge mate werkzaam houdt. Het maakt ze krachtig en fris.

1. Het houdt de genade van de liefde zeer levendig. Iemand, die veel in het gebed werkzaam is, ontvangt zoveel duidelijke ontdekkingen en openbaringen van de lieflijkheid en goedheid Gods, en zulke rijke mededelingen van die onuitsprekelijke verlustiging, die in Hem te vinden is, dat hij gedrongen wordt uit te roepen: "*Wie zou Hem niet liefhebben, die de Koning der heiligen is?*" O, wanneer is zo'n genieting van God, als deze, u in het gebed te beurt gevallen? Kwam u onder indrukken, dat u Hem onmogelijk ooit teveel kan liefhebben, of dat u Hem nooit kunt liefhebben zoals het behoort? Wanneer kreeg u te zien, dat het een dwaze gedachte was, dat men Hem teveel kan liefhebben? Daarom zijn die twee in onze tekst samengevoegd: "*Verblijdt u alle tijd*", en "*Bidt zonder*

ophouden." Wat is blijdschap anders dan een vrucht van de liefde, of lever, een onmetelijke mate van liefde?

Wij stemmen toe, dat het moeilijk is te bepalen, of het *gebed*, dan wel het *geloof*, de liefde het meest werkzaam houdt. Wij denken, dat de liefde - die op het gevoel gegrond is - het meest werkzaam gehouden wordt door het gebed. Daarom, wanneer wij gebonden zijn in het gebed, of wanneer Hij het vlakke van Zijn troons omwendt, zodat de liefde begint te kwijnen en af te nemen, dan komt die voortreffelijke genade, het geloof tevoorschijn en spreekt de liefde toe: "Hoop op God, want ik zal Hem nog loven; Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God." Het *geloof* kan liefde in Zijn hart lezen, wanneer het *gevoel* geen liefde kan lezen in Zijn handen, noch in Zijn aangezicht. Wanneer de Heere schijnt te fronsen, of ons kastijdt, dan kan het geloof deze handeling op een edele wijze verklaren; en zegt: "Ik weet, dat de gedachten van Zijn hart gedachten des vredes zijn en niet des kwaads, dat Hij mij geve het einde en de verwachting."

2. *Het gebed houdt ook de genade van de doding van zonde krachtig werkzaam.* Wilt u weten wat de reden is, dat de verdorvenheid zoveel overwinninglieders over ons zingen en ons gevangen nemen naar haar wil? Is het niet, omdat wij het verborgen gebed verzuimen en te weinig werkzaam zijn in gebruikmaking van de Engel, die een grote keten in Zijn hand heeft en die de oude slang, de duivel, moet binden? (Openb. 20:1) Paulus kende geen ander gepast wapen, wanneer zijn verdorvenheid ontwaakte en in beweging kwam, als het gebed, zoals blijkt uit 2 Kor. 12:7, 8. Toen hem een engel des satans gezonden werd om hem met vuisten te slaan, heeft hij de Heere driemaal gebeden heeft, opdat hij van hem zou wijken. Onze gezegende Heere Jezus, sprekende over het uitwerpen van een duivel, zegt: "Dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten." (Matth. 17:21) Het is geen wonder, dat wij dikwijls door onze ongerechtigheden en begeerlijkheden worden gevangen genomen en dat onze verdorvenheid met onze belijdenis lacht en met zulke gebrekkige en zwakke bouwers als wij zijn, spot: "Kunnen zulke amechtige Joden, als deze zijn, zo'n groots en heerlijk gebouw in één dag voltooiën?" Ja zelfs u, die in het gebed worstelt en die naar uw mening niet veel overwinning over uw begeerlijkheden behaalt, moet dikwijls uitroepen: "*Het is te vergeefs, dat ik tot Hem bid.*" Het gebeurt dat het weinige succes, dat een Christen behaalt met het verrichten van deze plicht, hem er soms toe brengt, om de conclusie te trekken: *ik zal niet meer bidden.*

Ik denk, wanneer u zo weinig de overwinning behaalt over uw begeerlijkheden en zo weinig vordering maakt in het werk van doding van zonde, dat dit voortkomt uit het gemis van heilig vuur en heilige ijver, in het opdragen van uw begeerten aan God. "Het krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel". (Jac. 5:16) Maar als het vuur ontbreekt in onze begeerten aan God op te dragen, is het geen wonder, dat wij niet voorspoedig zijn. Het kan ook voortvloeien uit ons gebrek aan geloof, zodat ons ongeloof onze gebeden al beantwoordt, voordat wij beginnen te bidden, door te zeggen, *dat Hij toch niet zal antwoorden, al roepen wij.* Er staat echter geschreven: "Het gebed des geloofs zal de zieke behouden en de Heere zal hem oprichten." (Jac. 5:15) En in Matth. 21:22: "Al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende, zult gij ontvangen." Uw weinig voortgang komt ook dikwijls voort uit de liefde en genegenheid die God u toedraagt, Die wil dat uw wonden altijd bloedende zullen blijven, zodat u altijd behoefte houdt u tot Zijn troon te wenden. Weten wij niet, dat, als wij geen noden hadden, onze werk-

zaamheden in het verborgen met God, veel zouden verslappen? In zekere zin is onze nood een keten waarmee God de voeten van Zijn kinderen aan Zijn troon bindt. Hij wil niet, dat zij die missen en daarom hinken zij, opdat zij op Zijn sterkte zouden rusten om daardoor gedragen te worden.

3. *Het gebed houdt ook de genade van de lijdzaamheid onder onze droevigste en drukkendste bedelingen in hoge mate werkzaam.* Wilt u weten wat de kortste weg is, om onder grote moeilijkheden uw zielen in lijdzaamheid te bezitten? Wees veel bezig in het gebed: "Is iemand onder u in lijden, dat hij bidde" (Jac. 5:13). Wat was de reden dat Paulus en Silas in de gevangenis konden zingen en dat zij zo geduldig het kruis konden dragen? Was het niet, dat zij midden in de nacht in gebed waren? (Hand. 16:25) Iemand die tot veel heilige onderwerping en heilige genieting is gekomen, wannier God hem een kruis heeft opgelegd, is zekerlijk veel in gebed geweest. Is er niemand onder u, die wel eens heeft ondervonden, dat u uw benauwdheid bij God ging klagen en dat u gedrongen werd die te vergeten, zodat u Hem moest loven en prijzen, omdat Hij uw mond met klachten stopte en u een meer heilig en hemelse bezigheid te doen gaf? Dit mocht de Psalmist eens te beurt vallen. Toen hij zijn eigen ellende en die van de Kerk zou gaan beklagen, begon hij Hem al te loven, voordat hij nog begonnen was een klacht tot God op te zenden. Sommige Christenen werden gedrongen uit te roepen: "*Het is beter te gaan in het klaaghuis, dan te gaan in het huis der maaltijden*", vast besloten, niet te morren, al zouden zij in een vurige oven worden geworpen, - die zevenmaal heter gestookt werd dan gewoonlijk, - als zij de Zoon van God maar bij zich in de oven mochten hebben.

4. *Het gebed houdt ook de geloofsgenade in hoge mate werkzaam.* O, wat kwijnt en verslapt het geloof in ons, - dat een van de verborgenheden van de Godzaligheid is, - door het verzuimen van het gebed! Het is onmogelijk voor een Christen, te geloven, zonder veel in het gebed te worstelen. Wij kunnen een ijdele hoop en mening handhaven, maar de geestelijke geloofsoefening kan niet in het leven gehouden worden zonder de heilige oefening van het gebed. Daarom, als het geloof begint af te nemen, gaat het gebed tot God roepen: "*Ik geloof, Heere, kom mijn ongeloof te hulp.*" Het geloof steunt, naar mijn gedachte, op de volgende drie grondslagen en gouden pilaren, die dikwijls door het gebed worden toegediend, namelijk:
 - ?? Ten eerste, die schitterende fontein, *de trouw van God*, die door het gebed overvloedig aan een Christen vertoond wordt. Daarom, wanneer een Christen bidt overeenkomstig Zijn belofte en een antwoord op zijn gebed ontvangt, ontvangt hij daarin een betoning van de trouwe Gods, die een pilaar is waarop zijn geloof steunt.
 - ?? Het gebed verschaft aan het geloof eveneens deze tweede pilaar, namelijk: het bewijs en de betoning van *de goedertierenheid Gods*. O, wat ontvangt hij, die veel in het gebed worstelt, heldere en heerlijke ontdekkingen van God! Hij beschaamt dikwijls onze vrezes en onthoudt ons wat wij hopen en verwachten. Hij regelt onze genietingen niet naar onze begeerten, maar naar die heilige en gezegende regel van Zijn eigen wil en welbehagen. O, wat een zalig voorrecht voor ons, dat dit zo is!
 - ?? Ten derde. Het gebed verschaft het geloof ook dikwijls *bevinding*, die een pilaar is waar het geloof op steunt. Gemis van ernstige en gedurige gebedswerkzaam-

heid is een oorzaak, dat een Christen zo weinig bevinding heeft. O, wat zouden wij, wanneer de Heere fronst, veel dingen hebben, om er ons mee te ondersteunen, als wij maar veel ernstig worstelden in het gebed! Werkelijk, indien wij deze drie pilaren hadden, zouden onze gebeden niet leeg wederkeren.

II.

Het tweede voordeel, dat een Christen oogst uit de oefening van het gebed is, dat hij hierdoor tot zeer vertrouwelijke gemeenzame omgang met God wordt toegelaten.

Hebt u ooit ervaren wat het is, in de oefening van deze plicht, Hem te aanschouwen, die onzichtbaar is? Weet u wat die vrije en hemelse mededelingen van Zijn liefde inhoudt? Het gebed is een heilig kanaal waardoor de rivier van vertroosting loopt, die de stad Gods verblijdt. Wanneer zag Cornélius, dat een man in blinkend kleed voor hem stond? Was het niet toen hij in gebed was? Wanneer kwam de engel tot Daniël? Was het niet toen hij in het gebed worstelde omtrent de tijd van het avondoffer? O, dat wij meer omgang en gemeenschap met God hadden, wat in onze dagen zo zeldzaam gehoord wordt! Geloofden wij dat het zo lieflijk is, wij zouden er meer gedurig en standvastig naar jagen.

Ik moet zeggen, dat het mij verwondert dat wij niet meerder twijfelen, of er wel zoiets is als *omgang en gemeenschap met de Heere*. Zó weinig genieten wij het. Welke zaligheid, o geliefden des Heeren, (als ik u zo durf noemen) zoekt u toch, dat u, terwijl uw eeuwige zaligheid zó helder voor ogen wordt gesteld, die nochtans zó weinig waardeert? 'Zeker, dit gevoel is niet uit Hem, die u roept'. Ik denk, als ik dat zo eens mag uitdrukken, dat de engelen en de zielen van de volmaakt rechtvaardigen, wanneer hun werd toegelaten, dat merkwaardig onderschatten van de omgang en gemeenschap met God te aanschouwen, dat onder de Christenen van deze generatie gevonden wordt, verbaasd zouden staan en ons met verwondering zouden aanstaren. Zij zouden het als een paradox - een schijnbare tegenstrijdigheid - beschouwen als ze zagen dat iemand Hem zó zou onderschatten, Die nooit naar waarde te schatten is. Zou u niet blozen en beschaamd zijn, wanneer Hij u zou omhelzen, die Hem zozeer onderschat hebt? Ik ken geen zonde waarover een Christen zich zó zal schamen, wanneer Hij die edele Plant van Naam zal aanschouwen, als het geringschatten en de lage begrippen die hij van Hem gehad heeft. Indien er in de hemel plaats was om te bidden, dan zouden wij, zodra onze voeten zullen treden op de dorpel van de deur van onze eeuwige rust, dit gebed bidden: "*Vergeef ons, o dierbare Christus, dat wij U zó onderschat hebben!*"

III.

Het derde voordeel, dat een Christen trekt uit het gebed, is, dat het een plicht is die tot de vervulling van de beloften leidt. Hoewel God uiterst vrij is in het schenken van de beloften, wil Hij toch om haar vervulling verzocht worden. Dit blijkt duidelijk uit Ezechiël 36:37. In voorafgaande verzen zijn grote en dierbare beloften genoemd en voorgesteld, waaraan wordt toegevoegd: "Alzo zegt de Heere HEERE: Daarenboven zal Ik hierom van den huize Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe." Ook 2 Sam. 7:27 geeft dit duidelijk te kennen, waar David, de belofte ontvangende, dat zijn huis bestendig zou zijn tot in eeuwigheid en dat de Messias, als Mens, uit zijn lenden zou voortkomen, er dat lieflijk gebruik van maakt: "Daarom heeft Uw knecht in zijn hart gevonden, dit gebed tot U te bidden." Is dit geen heilgeheim, uw beloften in gebeden en uw gebed in lofzangen om te zetten? Het is geen wonder, dat wij dikwijls klagen, *dat de toezegging een einde heeft van geslacht tot geslacht*, omdat wij zo weinig in worstelen om de vervulling van die dingen, die Hij beloofd heeft.

IV.

Het vierde en laatste voordeel, dat een Christen ontvangt uit zijn worstelingen in het gebed, is, dat het de eenvoudigste en uitnemendste weg is om de verzoeken te weerstaan, waarmee hij wordt aangevallen. Wij hebben tevoren gesproken over het doden van de verdorvenheden, wanneer zij ons eenmaal hebben aangegrepen; nu, dit is een zeer goede weg, ze te doden door het gebed. Hier is ook het voordeel aan verbonden, dat wij, zodra de verzoeken op ons aanvallen, onze knieën gaan buigen, om ondersteuning af te smeken. Naar mijn gedachte kon, als een engel des satans gezonden werd om ons te slaan, dat ons aandringen, om zonder ophouden te bidden. Daarom verwijst de Heere Jezus, Die weet wat het beste en krachtadigste middel is om verzoeken te weerstaan, naar het gebed als middel. "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt." (Matth. 26:41)

Wij zullen nu, om daarmee onze rede te beëindigen, nog een weinig spreken over wat wij voornemens waren, bij deze gelegenheid te behandelen, namelijk: *hoe een Christen kracht kan vinden, om zich behoorlijk te gedragen onder zijn geestelijke banden en benauwdheden.*

Wij bekennen, dat het een van de zwaarste en moeilijkste taken in het Christendom is, zich met heilige onderwerping onder banden in het openbaar gebed, te gedragen. En wanneer het Gode in Zijn onnaspeurlijke wijsheid goeddunkt Zijn aangezicht met een sluier te bedekken, die waarheid te onderschrijven: "Hij heeft alle dingen wèl gedaan." God heeft in zo'n bedeling deze kostelijke bedoeling, dat Hij de 'hoovaardij van onze ogen verberge' en *dat wij mogen leren om nederig met Hem te wandelen.* O, indien wij in onze openbare samenkomsten altijd verruimd waren, wat zouden wij onszelf bovenmate hoogachten en hen te laag gaan schatten met wie de Heere niet zo goedgunstig handelt! Vandaar dat Hij altijd onze wijn met water vermengt. Hij weet, dat onze broze vaten zo'n kostbare drank niet zouden kunnen houden.

De Heere heeft ook met zo'n onthouding dit doel, dat wij daardoor tot *de aangename gebedsplicht* gebracht worden. Ja, dat wij in het verborgen gebed ernstig en gedurig mogen bezig zijn. Wij zijn van menen dat, wanneer in onze openbare gebeden veel vrijheid in uitdrukkingen en veel verruiming wordt gegeven, dit onze werkzaamheden in het verborgen zou verminderen en schaden. Sommigen hebben tot hun doel en voornaamste drijfveer, onder de mensen door te gaan voor *groot in het koninkrijk der hemelen*, hoewel zij de minste zijn in de achting van Christus, Die de getrouwe en waarachtige Getuige is.

Deze onthouding van Gods krachtige hulp in het openbaar gebed heeft ook dit ten doel, *dat wij overtuigd worden van onze dwaasheid* en van de godloochening en hoogmoed van ons hart. Beklemdheid in het verborgen gebed kunnen we hebben, zonder dat wij er ons ooit over bekommeren. Maar o, wat kunnen wij treuren en klagen over onze benauwing en gebondenheid in het openbaar gebed! Ik denk, dat die klachten meer voortvloeien uit vrees dat de wonderboom van menselijke toejuiching nu zal gaan verdorren. Dit doet ons uitroepen: *"Het is mij beter te sterven dan te leven,"* in plaats dat ze voortkomen uit droefheid over het gemis van Jezus Christus en de meedeling van Zijn kracht. Gevoelt u soms niet onder uw gebondenheid in het openbaar gebed, dat, als uw hart u maar niet aanklaagt, maar zijn goedkeuring betuigd heeft, dat uw droefheid ophoudt en u er niet meer over klaagt?

Nu, wij denken, dat het de beste en kortste weg is voor een Christen, om zich daaronder goed te gedragen, dat hij zich in alle dingen aan Christus onderwerpt en alleen over zichzelf klaagt en dat wij ernstig overwegen hoe ijdel en voorbijgaand die door ons *begeerde toejuiching* is. Ik zou iemand geen groter ellende kunnen toewensen, dan dit te zoeken en te krijgen. Naar mijn gedachte is het geen geringe ellende die te krijgen. Dit is zeker, dat zij het veiligst en zekerst gaan, die er liefst van verschoond blijven. Zeker heiden zei hierover: Qui bene latet, bene vivit: *Die zich goed schuil houdt, leeft goed.*

Houdt u ook veel bezig met de overweging wat een groot nadeel u toegebracht wordt door uw klagen en murmureren over Zijn beschikking, dat u in het openbaar gebed zo gebonden bent. O Christenen, merkt u niet, hoe uw klagen u onbekwaam en ongeschikt maakt voor het bidden in het verborgen? Maken uw klachten uw gebondenheid en banden in het openbaar gebed niet vaster? Een uurtje klagen en murmureren over zulke ervaringen zal u meer boeien en banden aanbrengen, dan u in veel dagen zult kunnen afschudden. Wanneer u moppert dat zulke dingen u overkomen, wekt dat niet uw begeerlijkheden op en maakt het uw verdorvenheid niet wakker? Zeker, de heidenen zeiden: Nulla contradicente; *er staat niets tegenover.* En dat zeggen wij ook: *u bereikt er niets mee.*

Wij willen ook dit zeggen, opdat u tot een heilige onderwerping aan zo'n bedeling moge komen: u moest dikwijls overwegen uit welke bron uw klachten en murmureringen opwellen, waaruit zij ontstaan en waar zij ontspringen. Is het niet eerder uit een beginsel van hoogmoed, dan uit een beginsel van liefde tot en verlustiging in God? Méér uit een beginsel van zelfachting, dan uit een beginsel van verlangen naar Jezus Christus en van droefheid daarover, dat Hij zich van u terugtrekt? Het kwaad van Diotréfés, die onder de broederen de eerste zocht te zijn, wordt ook dikwijls onder ons gevonden, namelijk te wensen dat wij heel bijzonder en onvergelijkelijk zijn, of anders willen wij niets zijn. Wanneer een Christen deze dingen ernstig overwoog en er over nadacht, zou hij zeker blozen en zich over zijn dwaasheid schamen. Hij zou van verlegenheid zijn aangezicht bedekken en niet meer durven opzien.

Nu dan, wij wensen dat u, die in waarheid en oprechtheid, u tot die allerdierbaarste en zalige oefening van het gebed hebt begeven, dat u mocht beginnen uw naarstigheid te vernieuwen, en bij uw naarstigheid geloof voegen en bij uw geloof de deugd. Vertrouwt uzelf hiermede, dat boven in de hemel een eeuwige rust voor u bereid is. Dit is niet als het feest van Ahasvéros, dat honderd en tachtig dagen duurde, maar dit zalig feest zal alle eeuwen van de lange en eindeloze eeuwigheid voortduren. Geloof het, het zal een gezegend en eeuwig feest zijn; het zal een eeuwige liefdemaaltijd zijn. Het is een gastmaal, dat niet vatbaar is voor iets, dat naar tijd of einde zweemt. Daar zal ook geen óververzadiging gekend worden. In de hemel zal geen zathed, noch walging voorkomen. O, zou dit u niet op uw reis mogen troosten, en uw begeerten prikkelen en aanzetten, om Hem na te volgen, de blinkende Morgenster, Die gans begeerlijk en lieflijk is?

Ik wens ook dit nog te zeggen tot u, die godloochenaars bent en vreemdelingen van deze dierbare plicht van gebed. Ik denk, al was er anders niets, dat dit genoeg is om u volkomen ellendig te doen zijn, als u vreemdelingen blijft van de plicht des gebeds. Want de Godzaligheid brengt haar eigen loon mee. Ze is een zó onbegrijpelijke en uitnemende zaak, dat ze een loon is voor een ieder, die haar heeft.

O, zal niets uw hart inwinnen, om verliefd te worden op zo'n zeldzame en uitnemend werk, namelijk op de oefening van de Godzaligheid, die tot alle dingen nut is? O, maakt er toch ernstig werk van, tot God te bidden en de Godzaligheid te beoefenen, zonder welke u nooit God zult zien. Zonder dat zult u Hem nooit aanschouwen, Wie te aanschouwen de bezigheid is van al de heiligen en van al de zielen van de volmaakt rechtvaardigen en van al die dierbare duizenden, die nu rondom de troon zijn. Wanneer u van die oefening vreemd bent, zal u nooit worden vergund uw voeten te zetten binnen de gezegende poorten van die kostelijke Stad, het Nieuwe Jeruzalem, waar al de verlost des Heeren zijn.

Zonder haar te beoefenen zult u zonder twijfel eeuwig verloren zijn. Indien u de Godzaligheid mist, zult u de pijnen van de hel en de pijnigingen van de poel des vuurs, die met sulver brandt, ondergaan. Ja, de dag komt, wanneer de vloek, die droeve vloek, smartelijk aan u zal worden vervuld, die in Deut. 28:34, enz. geschreven staat: "En gij zult onzinnig zijn, vanwege het gezicht uwer ogen, dat gij zien zult. De Heere zal u slaan met boze zweren aan de knieën en aan de benen waarvan gij niet zult kunnen genezen worden, van uw voetzool af, tot aan uw schedel. En gij zult zijn tot een schrik, tot een spreekwoord, en tot een spotrede onder al de volken, waarheen u de Heere leiden zal. En gij zult geslagen worden voor het aangezicht uwer vijanden; door één weg zult gij tot hem uittrekken en door zeven wegen zult gij voor zijn aangezicht vlieden. En uw dode lichaam zal alle gevogelte des hemels en de beesten der aarde tot spijs zijn en niemand zal ze afschrikken; en al deze vloeken zullen over u komen, totdat gij verdelgd wordt."

O godloochenaars, wat een verschrikkelijk en vreselijk gezicht zal dat zijn, wanneer u die zwarte en afzichtelijke eeuwige ketenen zult zien, die om uw vervloekte halzen zullen gestrengeld worden! O gedenkt, dat u eens uw plaats zult innemen in de gevangenis, waaruit nooit verlossing mogelijk is, maar daar eeuwig zult moeten blijven! De deur van die gevangenis is verzegeld met het zegel des Konings, een besluit, dat onveranderlijk en onherroepelijk is. O, dat de indrukken hiervan en de gedachten hierover u eens mochten aansporen en opwekken medelijden te hebben met uw kostbare en onsterfelijke ziel, voordat er geen uitwisseling of overplaatsing meer mogelijk is! O, wat een ellendige en verbazende halsstarrigheid en hardheid des harten heeft deze generatie in onze tijd bevangen, die met evenveel plezier en rust naar de hel gaan, alsof zij de hemel tegemoet gingen! O, dat u ontwaken mocht uit uw zorgeloosheid en gerustheid, dat u de jammerlijke en ellendige toestand eens moogt inzien, daar u onder besloten ligt!

O Christen, wat bent u besloten te doen? Bent u niet bevreesd, dat de nacht u tijdens uw werk zal overvallen? O, zal het lijden van die pijnen u pas tot een besluit brengen en de jammer en de onvermijdelijke smarten van de bodemloze put u het gevaar doen kennen?

Nu, Hem, die de gezegende Meester der verzamelingen is, Die deze woorden gelijk nagelen diep kan inslaan in uw hart, en ze daarin waarheid kan maken; die gezegende en heilige Naam wensen wij de lof toe te brengen. Amen!

RICHTLIJNEN EN AANSPORING VOOR DE PLICHT VAN HET GEBED

VIERDE PREEK

Bidt zonder ophouden. 1 Thessalonicensen 5:17.

Wij wensen éérs de zalige en kostelijke heerlijkheid aan te prijzen van hen, die nu boven het bereik van deze gezegende gebedsplicht verheven zijn; die nu een zalige en dierbare verwisseling hebben ondergaan; die nu in plaats *van zonder ophouden te bidden, zonder ophouden loven*. O geliefden des Heeren, als ik u zo noemen mag, waar is die zaligheid heengegaan, waarvan u gesproken hebt, de genieting en de gebruikmaking van Christus, waarvoor u, als Hij het zou geëist hebben, uw rechterogen zou uitgegraven en ze Hem gegeven hebben? O, is Hij minder dierbaar geworden, dat uw liefdeband op Hem zó verminderd is? Was het niet eens uw hemels en zalig lot, dat u geen dag kon leven buiten de genieting van Hem, in Wiens aangezicht uw eeuwige zaligheid ligt? O, afwezigheid en vervreemding van Hem wordt in deze dagen als een dragelijk gemis beschouwd! De oorzaak hiervan ligt daarin, dat u zo weinig gehoorzaam bent aan dat gezegend en dierbaar gebod: "*Bidt zonder ophouden.*"

Ja, indien de stenen en de muur en de balken van dit huis konden spreken, zij zouden over veel bewoners van deze stad de klacht uiten, dat zij niet wakende zijn in het gebed en dat zij zich niet oefenen in een hemelse en dierbare omgang met de hemel te onderhouden. O, waar is de oefening van die dierbare plicht van het gebed heengegaan? O, hoe onafhankelijk zijn wij in ons spreken met God! O, wanneer hebt u zoveel van Zijn zoetigheid gesmaakt, dat een terugblik daarop u dwong, te zeggen: "Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak?" Wanneer hebt u uw handen met een onverbreekbare knoop gebonden, die, naar u hoopte, in eeuwigheid niet zou losgemaakt, noch verbroken worden? Ik verwonder mij, dat dit niet meer een stof van onze overweging uitmaakt, hoe velen de gemeenschap en omgang met God geringschatten en toch zo jammerlijk tevreden hun weg kunnen bewandelen zonder Hem te aanschouwen! Wie toch kan vele dagen leven zonder de zon of de sterren te zien? O, kan zo'n bedrog u vervoeren, dat u als koningen zult kunnen heersen, maar zonder Christus? En dat u rijk en vol kunt zijn buiten Zijn volheid? Het zou ongetwijfeld een bijzonder voordeel voor een Christen zijn, zich te onttrekken aan alle aardse dingen en zich als in een bolwerk te sluiten, in de zalige en hemelse beschouwing van de onzienlijke Majesteit. Opdat daardoor onze ziel, door een drievoudig snoer dat niet licht verbroken zal worden, aan Hem verbonden zou worden.

Maar om nu tot onze tekstwoorden te komen, de volgende zaak waarover wij nog wensen te spreken is: wat de kortste weg is om uw zielen bij het leven te bewaren en om ze in de plicht van gebed te doen bloeien als een gewaterde hof. Wij zullen u vier zaken noemen.

Ten eerste. Oefent u veel in de *genade van de vrees* als u gaat bidden, opdat u hoge en eerbiedige indrukken mag omdragen van die heerlijke en ontzaglijke Majesteit tot Wie u bidt. Hiertoe vinden wij een dierbare belofte in Jes. 60:5: "Uw hart zal vrezen en verwijd worden" (Engelse vert.). O, komt van onze godloochening dat op al onze

plichten kan geschreven worden, *dat wij een onbekende God aanbidden*. Dit is de oorzaak dat wij zo weinig toegang tot Hem hebben en zo weinig van die zoetheid proeven, die de lippen van de slapenden doet spreken. Hoe dikwijls begeeft u uzelf tot het gebed, dat u met niet meer vrees bezet bent, dan alsof u tot iemand gaat spreken, die beneden u staat! Zie eens naar de verheerlijkte geesten, die nu rondom de troon staan! O, met welke heilige eerbied en vrees aanbidden die Hem! En indien dit de praktijk van het Hogerhuis is, wat behoorde dan de praktijk van het Lagerhuis te zijn?

Ten tweede. Indien u tot verruiming wilt komen in het gebed, dan moest u veel bezig zijn *met uw geloften te betalen*, die u de Heere hebt gedaan, toen u verruiming kreeg. Ik ben er van overtuigd, dat het ongetwijfeld onze toegang en onze vrijmoedigheid tot God verhindert, als wij na gedane beloften, onderzoek doen en talmen om ze te betalen, en in onze praktijk 'zeggen voor het aangezicht van des engels, dat het een dwaling was'. (Pred. 5:5) "Gij zult tot Hem ernstiglijk bidden en Hij zal u verhoren; (dat is de toegang) en gij zult uw geloften betalen." (Job 22:27) Zijn er niet velen onder ons, die veel dingen beloofd hebben, maar die niet voor God vervuld worden? O, wanneer zullen onze beloften en onze praktijk zich even ver uitstrekken?

Een derde zaak, die wij u willen aanwijzen als een korte weg, om in het gebed tot verruiming te komen, is: *wees dikwijls vurig werkzaam*. Ach, als wij gaan bidden onder banden en gebondenheid, geven wij onszelf de vrijheid onze gebeden te verkorten en af te breken. O, weten wij niet wat een zalige oefening het is, met God te worstelen, totdat de dageraad opgaat en Hem niet te laten gaan, tenzij dat Hij ons zegent? Wat baande de weg tot Jacobs verruiming? Was het niet zijn ernst en vurigheid? Twee dingen vinden wij in de Psalmen dikwijls samengevoegd: *ik riep en Hij verhoorde mij*. Het ene sluit zijn vurigheid in en het andere zijn toegang tot God. Onze gebeden sterven meestal weg, voordat wij er mee in de hemel komen. Zó weinig ijver en vurigheid gaat er van ons uit. Een zeker heilig man zei eens: *dat hij nooit van God ging, zonder God; dat hij wist, dat hij Hem altijd weer vinden kon, waar hij Hem verlaten had*. De meesten van onze proberen niet eens daar te komen. Helaas, wij kunnen zeggen, dat de zonde van *onverschilligheid* en vormendienst in het gebed haar tienduizenden genietingen verslagen heeft, terwijl onze *zonden* in het gebed slechts haar duizenden verslagen hebben.

Een vierde zaak waarover wij willen spreken, als de beste weg om tot verruiming in het bidden te komen is, dat u onder *een diep en heilig besef* moest verkeren van de dingen waarover u in het gebed tot God wilt spreken, zodat u een indruk van droefheid mag omdragen, of van blijdschap. Een Christen behoort eigenlijk eerst zijn gebed *tot zijn hart* uit te spreken, voordat hij het *tot God* uitspreekt. Indien wij niet meer spreken dan wat ons hart opstelt, dan zullen onze gebeden niet te lang worden.

Wij behoorden ook die ijdele en onnodige herhalingen, onder het bidden te schuwen. O, wij zijn veel te snel met onze mond en ons hart is te haastig om een woord voort te brengen voor Gods aangezicht. Wij begeven ons bijna nooit tot het gebed, of wij moeten, als wij genade hadden om erop terug te zien, hiervan overtuigd worden, dat wij dingen hebben gezegd, die wij niet voor Gods aangezicht hadden moeten spreken. Bijvoorbeeld, als u over uw lasten en kruisen hebt gesproken, zonder ze tevoren ernstig te overdenken, of over uw blijdschap, zonder dat u ooit werkelijk verblijd bent geweest. O, denkt u dat Hij ten enenmale is gelijk gij? Heeft zo'n jammerlijke, vervloekte praktijk en zo'n bedrog u bevangen? Indien een Christen

meer moeite deed, voordat hij zich tot het gebed begaf, om zijn begeerten en verzoeken op zijn hart gestempeld en ingedrukt te krijgen, hij zou meer vrijheid en opening krijgen, als hij ze Gode aanbiedt.

Wij zullen nu onze verhandeling over deze edele genade en plicht van gebed hiermee beëindigen, dat wij nog een weinig spreken over de beantwoording en de verhoring van het gebed.

I.

De eerste zaak waarover wij willen spreken is, wat de reden kan zijn, dat de Christenen tegenwoordig zo weinig uitzien naar en wachten op de verhoring en beantwoording van hun gebeden.

1. *Is dat niet zo, dat wij dikwijls bidden, zonder te wachten naar een antwoord op ons gebed?* Het gemis hiervan, dat zozeer door ons onderschat wordt, bewijst zonder twijfel het merkbaar verval in de genade van een Christen. Wij zijn van mening, dat het weinig wachten op een antwoord op het gebed voortkomt uit het gemis van een vast geloof en van de volstreekte noodzaak van die dingen, waarom wij God bidden. Sterke noden wekken sterke begeerten en verwachtingen, maar onze noden sterven dikwijls met onze smekingen. Wij moesten meer wachten op en uitzien naar de beantwoording van onze gebeden.
 2. *Het komt ook door die jammerlijke gewoonte, dat wij geen levendige en diepe indrukken omdragen van hetgeen wij begeren dat God zal wegnemen.* Iemand kan bidden om de wegneming van enige begeerlijkheid en het een of ander kwaad waarover hij gebogen gaat en dat hem overheerst, zonder er zich nochtans om te bekommeren of het wordt weggenomen, of niet. De reden waarom wij zo weinig wachten op en uitzien naar de verhoring en beantwoording van onze gebeden is, dat wij er niet onder kermen, als onder een juk en een last, die ondragelijk zijn, maar dat wij dat juk en die last te licht opnemen. Wij beschouwen onze ketenen en boeien van ongerechtigheden, als ketenen van goud en boeien van zilver. Daarom is het geen wonder, dat wij niet ernstig uitzien naar de verhoring van onze gebeden, en dat die ketenen en boeien ons mogen worden afgedaan.
 3. *Een andere reden is, dat wij geen recht begrip en besef hebben van de dierbaarheid en voortreffelijkheid van hetgeen wij van God begeren.* Wij weten en verstaan niet welk voordeel het genot van die dingen ons oplevert en welk groot nadeel aan het gemis verbonden is. O, de mensen van deze generatie hechten maar weinig waarde aan de dingen van de godsdienst, die van een eeuwig zielsbelang zijn, hoewel het dingen zijn, die zeer dierbaar en voortreffelijk geacht worden door allen, die ons zijn voorgegaan, die nu alles bezitten in hun eeuwige woning, in dat gezegend Land dat Boven is. De grootste zaak die wij gering achten en in de wind slaan, is onze gemeenschap en omgang met God. Het is ons onverschillig, of wij die hebben, of niet, en daarom jagen wij er ook niet ernstig naar. O Christenen, wees er van overtuigd, dat de volgende drie nadelen voor u eraan verbonden zijn, als u na uw bidden, niet wachtend uitziet naar een antwoord en verhoring op uw gebed.
- ?? *Het eerste nadeel is dit, dat het een korte weg is, om vormelijk te worden in uw gebed.* Ik wil niet zeggen, dat iemand, die niet altijd uitziet naar een antwoord op zijn gebed, niet in de Geest en in oprechtheid en met vuur kan bidden. Maar ik

behoef niet bevreesd te zijn, dit te zeggen, dat hij, die niet veel werkzaam is in het uitzien naar de verhoring van zijn gebeden, met weinig vrucht bidt. Dit kan aangetoond worden en zal duidelijk blijken, indien u slechts de volgende reden overweegt.

Kunt u ernstig zijn in het waarnemen van de middelen, als u niet het een of ander doel voor ogen stelt *waarom* u het doet? Nu, welk doel hebt u op het oog, als u uzelf tot het gebed begeeft? Ik geloof, dat wij die niet alleen moeten waarnemen als een hulpmiddel om onze zonden ten onder te brengen en er ons voordeel uit te trekken, maar wij behoren die ook waar te nemen als een plicht die ons is opgelegd. Wanneer wij ons tot het gebed begeven zonder deze zaken te behartigen en wij niet wachtend uitzien naar verhoring en een antwoord, dan bidden wij zeker niet recht.

?? *Een tweede nadeel, dat voor een Christen voortvloeit uit zijn niet wachten op een antwoord op zijn gebed is, dat hij veel aangename bevindingen mist van de liefde en het welbehagen Gods tot hem.* Het is geen wonder, dat velen onder ons niet veel van God ontvangen. De reden is, dat wij niet veel van Hem verwachten en er niet naar uitzien. Ik wil niet zeggen, dat een Christen, die niet veel werkzaam is in uitzien, soms geen antwoord kan krijgen en verhoring van zijn gebeden ontvangt, maar wij mogen tot hen zeggen: indien uw gebeden worden beantwoord en u niet op het antwoord gewacht en naar de verhoring uitgezien hebt, dat u zeker veel van de zoetheid en dierbaarheid van de verhoring van uw gebeden moet missen. Ook willen wij nog tot hen zeggen: indien het gebed van een Christen wordt beantwoord, zonder dat hij op een antwoord heeft gewacht, dan kan hij op zo'n bevinding niet zo beslist zijn geloof bouwen, dat God zijn gebeden opnieuw zal verhoren, dan wanneer hij naar een antwoord heeft uitgezien.

?? Een derde nadeel, dat er voor een Christen aan verbonden is, als hij niet werkzaam is in het uitzien naar de verhoring en beantwoording van zijn gebeden, is, dat hij niet lang in een biddende gestalte kan blijven. Ik ben van mening dat de beste en kortste weg, om zijn ziel in een heilige en hemelse omgang met God te bewaren, is, dat men zich in een heilige en geschikte gestalte houdt. Nu, dit kan niet beter geschieden dan gedurig werkzaam te zijn in het uitzien naar de beantwoording van ons gebed. Het is een aangename bezigheid te verwachten en 'uit te zien totdat het gezicht zal spreken'.

Nu, zijn er niet velen aanwezig die verlegen zouden worden, als zij de vraag werden gesteld, of zij na hun bidden ernstig werkzaam zijn in het uitzien naar en het wachten op een antwoord op hun gebed? Ik ben er zeker van, dat velen er moeilijk een antwoord op kunnen geven. Ik denk, dat die jammerlijke vormendienst en die vreselijke onverschilligheid, die onder ons gevonden worden ten opzichte van het gebed daaruit blijkt, dat wij niet wachten op de verhoring en de beantwoording van onze gebeden door God. O Christenen, bent u al volmaakt? Bent u reeds gekomen tot een volkomen man, tot de mate van de grootte van de volheid van Christus, dat u niet wacht op de beantwoording van uw gebeden, om nog meer van God te ontvangen?

Laat mij dit zeggen tot die atheïsten en van God vervreemden, die niet weten wat het is naar de verhoring en beantwoording van hun gebeden uit te zien en er op te wachten, ik zeg tot hen, dat zij nog nooit recht gebeden hebben. Er zijn hier velen

die, als hen die vraag op de consciëntie werd gebonden, moesten zeggen, dat zij nog nooit op een antwoord hebben gewacht.

II.

De tweede zaak waarover wij zullen spreken, in betrekking tot de verhoring en beantwoording van het gebed, is, hoe een Christen tot onderscheiden kennis kan komen, dat zijn gebeden gehoord en verhoord zijn. Ik moet zeggen, dat dit iets is, waarmee velen onder ons niet ingenomen zijn, omdat wij niet werkzaam zijn, om het te weten.

?? Ten eerste. *Er is een verschil tussen de verhoring en de beantwoording van het gebed.* God kan soms onze gebeden verhoren en nochtans in de diepte van Zijn onnaspeurlijke wijsheid een lange tijd laten verlopen, voordat Hij er een duidelijk waarneembaar antwoord op geeft. Dit blijkt duidelijk uit Dan. 10:12, 13, waar tot Daniël gezegd wordt, dat zijn gebeden en smekingen, van de eerste dag aan dat hij zijn harte begaf om te verstaan en om zich te verootmoedigen, gehoord waren, terwijl er toch een en twintig dagen verliepen eer hij het antwoord ontving. Dit zijn twee onderscheiden weldaden voor een Christen: de verhoring van het gebed en de beantwoording of het ontvangen van hetgeen waarom hij gebeden heeft. Wij kunnen dat zien in Ps. 34:7: "Deze ellendige riep, en de Heere hoorde; en Hij verlostte hem uit al Zijn benauwdheden."

?? Ten tweede. *Er is een groot en wijd verschil tussen de beantwoording van het gebed en het uitstellen van de beantwoording.* Toch is het een verkeerde conclusie hieruit af te leiden dat God weigert onze gebeden te beantwoorden, of te zeggen, dat wij in het geheel geen antwoord hebben ontvangen. Wij moeten echter erkennen, dat de Christenen hier meestal al hun bewijzen vandaan halen, om te besluiten dat hun gebeden niet gehoord zijn, namelijk, *uit het uitstel van de beantwoording van hun gebeden.* Dit blijkt uit Openb. 6:10, 11, waar het gebed van de zielen dergenen, die tot God riepen om hun bloed op de aarde te wreken, verhoord wordt, maar hen wordt nochtans aangezegd, 'dat zij nog een kleine tijd moeten wachten, totdat de verdrukking ook aan hun broederen zou vervuld worden, die gedood zouden worden gelijk zij'. Daarna zouden hun gebeden vervuld en verwezenlijkt worden.

III.

Een derde zaak waarover wij willen spreken is, dat onze gebeden soms zowel verhoord als beantwoord worden, maar dat wij het toch niet kunnen geloven, omdat wij deze gunst verwacht hadden in een andere weg, dan wij die gekregen hebben. Volgens mij wordt dit voornamelijk veroorzaakt als een zware verdrukking, daar een Christen onder verkeert blijft duren en dat zijn slagen niet ophouden. Wij hebben daarvan een voorbeeld in Job, die in hoofdstuk 9:16, 17, zegt: "Indien ik roep en Hij mij antwoordt; ik zal niet geloven, dat Hij mijn stem ter ore genomen heeft." Hiervoor geeft hij deze reden op: "Want Hij vermorzelt mij door een onweder en vermenigvuldigt mijn wonden zonder oorzaak."

Dit kan ook een reden zijn, waarom wij, hoewel onze gebeden verhoord en beantwoord worden, niet geloven dat dit zo is, omdat wij niet naar een antwoord hebben uitzien en niet werkzaam waren in de verwachting dat God ons gebed beantwoorden zou.

IV.

Een vierde zaak waarover wij willen spreken over de beantwoording van het gebed is, dat de gebeden en smekingen van een Christen, zelfs terwijl hij ongelovig werkzaam is, toch verhoord en aangenomen kunnen worden. Dit blijkt uit Psalm 116:11, 12: "Ik zeide in mijn haasten: alle mensen zijn leugenaars." Maar wat een aangename en dierbare bevinding volgt hierop? "Wat zal ik den Heere vergelden voor al Zijn weldaden aan mij bewezen?" Zo zegt Jona in hoofdstuk 2:4: "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen", nochtans laat hij er in vers 7 op volgen: "Als mijn ziel in mij overstelpt was, dacht ik aan den Heere, en mijn gebed kwam tot U, in den tempel Uwer heiligheid."

Wij zullen nu enkele antwoorden geven op de vraag, *hoe iemand kan weten of zijn gebeden beantwoord zijn, of niet.*

?? Ten eerste. *Indien een Christen verruimd en in staat gesteld wordt, om het gebed te doen, maar hij daarin geen bewuste bekendmaking ontvangt dat het bij God aangenaam is en wordt aangenomen, doch hem, in zekere zin, het antwoord wordt onthouden, indien hij echter onophoudelijk blijft bidden en hij kracht ertoe krijgt, dan is dit ongetwijfeld een duidelijk teken en klaar bewijs, dat zijn gebeden en smekingen door God gehoord en ter bestemder tijd ook beantwoord worden.* In Psalm 138:3 merkt David dit als een teken en bewijs aan, dat zijn gebeden verhoord en beantwoord werden: "Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord." En wat is de reden die hij aanvoert om te bewijzen, dat zijn gebed verhoord werd? Het is deze: "Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel." Het is ongetwijfeld een slecht teken en bewijs dat uw gebeden niet verhoord werden, als u het gebed laat varen en in de dag van tegenspoed bezwijkt, omdat de Heere uw verzoek en bede voor een tijd niet inwilligt.

?? Een tweede zaak waaruit u kunt weten, of uw gebeden door God beantwoord zijn, of niet, is dit: *indien uw gebeden volgens Zijn woord en overeenkomstig Zijn heilige wil en Zijn welbehagen zijn, dan kunt u er zeker van zijn, dat God uw gebeden verhoord heeft.* Dit staat duidelijk in 1 Joh. 5:14: "En dit is de vrijmoedigheid die wij tot Hem hebben, dat, zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort." Het is waar, wij erkennen, dat het voor een Christen moeilijk en zeer zwaar is, geloof te oefenen dat zijn gebed zeker zal verhoord worden, afziende van alle andere gronden. Maar als wij willen, dat ons geloof tot zo'n heilige hoogte mocht verheven worden en oprijzen, dan moeten wij deze dierbare waarheid geloven, dat zo wij iets vragen naar Zijn wil, Hij ons verhoort. Hij zal op onze smekingen antwoorden, en daarom behoorden wij lijdzaam en gelovig op God te wachten.

?? Ten derde. Hieruit kunt u weten, of uw gebeden verhoord zijn, of niet: *indien u verlustiging en geestelijke blijdschap hebt in deze gezegende plicht van gebed, al is het dat u nog geen antwoord op uw gebed hebt ontvangen, dan is dit toch een teken en bewijs, dat uw gebeden verhoord worden en dat u er binnenkort een antwoord op zult ontvangen.* Maar als u echter uw vermaak in het gebed verliest, wat u tevoren had, dan mag dat u wel vrezen. Job 37:9, 10 geeft dit enigszins te kennen, waar Job dit als een reden en grond aanwijst, dat de Heere het gebed en de smekingen van een huichelaar niet zal horen, "omdat hij zich niet in de Almachtige verlustigt." Daarin ligt opgesloten, indien hij zich in God verlustigde, Hij dan zijn gebed zou verhoren en hem antwoord geven zou.

- ?? Een vierde zaak waaruit wij kunnen weten, of onze gebeden verhoord en beantwoord worden, of niet, is dit: *als God uw droefheid en bekommering, over datgene waarom u gebeden hebt, heeft weggenomen en het uit de weg geruimd is.* Wij vinden dit duidelijk in 1 Sam. 1:18, waar dit als een bewijs wordt aangemerkt, dat het gebed en de smeking van Hanna verhoord was, omdat haar aangezicht niet meer droevig stond. Als onze gebeden zó beantwoord worden, dan kunnen wij er zeker van zijn, dat zij door de Heere verhoord zijn.
- ?? Ten vijfde zullen wij nog dit noemen, waaruit wij kunnen weten, of onze gebeden verhoord en beantwoord zijn, of niet, namelijk, *indien u in uw bidden gebruik maakt van Jezus Christus, als die gezegende Scheidsman, om bij de Vader voor u tussen te treden.* U mag dan uzelf verzekerd houden, dat uw gebeden verhoord zijn. Dit wordt in Joh. 14:13, 14 tweemaal herhaald: "Zo gij iets begeren zult in Mijn naam, Ik zal het doen." Geloof het, Hij kan u niets weigeren, dat u van Hem begeert, indien u het gelovig bidt.

V.

Wij zullen nu in de vijfde plaats, over de beantwoording van het gebed, nog iets spreken over de dingen, die de verhoring van onze gebeden verhinderen en waarom zij niet worden beantwoord. Ja, dat Hij dikwijls, wanneer wij tot Hem bidden, Zijn oren sluit voor ons gebed en Zich met een wolk bedekt, zodat er geen gebed doorkomt. O, indien die dierbare raad, die Hiskia aan Jesaja gaf, die waardig is in onze harten gegrift te worden: "*Heft dan een gebed op*", enz. opgevolgd werd, behoefden wij de reden waarom ons gebed niet beantwoord wordt, niet voor te stellen. "*Heft dan een gebed op*", houdt in dat het een gewichtige zaak is, die veel ernst vereist wanneer zij verricht wordt. Ik zeg, wanneer die edele raad opgevolgd werd, behoefden we niet over Gods wegen te klagen.

Maar laat ons een enkel woord zeggen over de beletselen, die ons in de weg staan:

- ?? Ten eerste. *Wij zijn zo dikwijls geveinsd in het bidden!* O, wat bidden wij veel met ons verstand maar weinig met onze genegenheden! Dat wil zeggen: ons licht zal uitroepen: *kruisig die begeerlijkheid!* En onze genegenheden roepen: *sla er Uw hand niet aan!* Het is heel moeilijk voor een Christen, om zijn ziel zóver te krijgen, dat zijn verstand en zijn genegenheden gelijke tred houden. Job noemt deze reden op waarom God het gebed van een huichelaar niet hoort, namelijk, dat hij niet standvastig is. Er is een jammerlijk verschil tussen wat wij spreken en wat wij denken. Wij spreken veel met onze mond, waarvan ons hart soms getuigt dat wij niet graag willen dat God ons verzoek inwilligt. Onze genegenheden protesteren in zekere zin tegen veel van onze gebeden. Onze harten zijn zó aan onze afgoden verkleefd, dat wij Agag, de koning van onze begeerlijkheden sparen, al is er een gebod van de Heere uitgegaan, om ze alle te vernietigen. Dit wijst erop dat de bitterheid van de dood van onze begeerlijkheden is geweken, ziende hoe dikwijls wij ze sparen, hoewel in strijd met Zijn gezegend gebod.
- ?? Een tweede zaak die de oefening van het gebed belemmert, is *die jammerlijke en vervloekte bijbedoelingen die wij op het oog hebben in ons gebed*, volgens Jac. 4:3: "Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt." O, die ellendige afgoderij, die wij bedrijven met het bidden! Die heerlijke en onbegrijpelijke eigenschap van God, dat Hij *de Alfa en de Omega* is, schrijven wij onszelf toe, hetwelk heiligheidschennis is. Dat

komt daarin uit dat wij onszelf tot het begin en het einde van onze gebeden maken. Dit staat de beantwoording van onze gebeden veel in de weg. Het is zeker dat die jammerlijke bijbedoelingen, waarover wij in het begin en in het verdere van onze hele rede gesproken hebben, verbazend veel de beantwoording van onze gebeden verhinderen.

VI.

Het laatste waarover wij zullen spreken in betrekking tot de gebedsverhoring is, dat ik enkele voordelen zal opnoemen, die voor een Christen voortvloeien uit de verhoring en de beantwoording van zijn gebeden. Geloof mij, er is meer liefde in de beantwoording van één gebed, dan de eeuwigheid zal kunnen verklaren. O, welk een liefde is dit, dat Hij Zich wil vernederen onze gebeden te verhoren! Dat zo'n heerlijke en oneindige Majesteit Zich in zekere zin wil neerbuigen, om Zijn oor te neigen en acht te geven op de geringe begeerten die wij Hem voorleggen! De volgende vijf voordelen zijn er aan verbonden:

- ?? Ten eerste. Het is een uitnemende weg om de genade van liefde werkzaam te houden, volgens Psalm 116:1: "Ik heb lief, want de Heere hoort mijn stem." O, wat is de liefde in sommigen brandende geweest, bij de overdenking, dat hun gebeden verhoord zijn geworden!
- ?? Een tweede voordeel voor een Christen dat aan een antwoord op zijn gebed verbonden is, wordt genomen uit het voortreffelijke argument en sterke overredingskracht die ermee samen gaat om ons standvastig en gedurig werkzaam te maken in het gebed. David zegt daarom in Psalm 116, nadat de Heere zijn stem gehoord had: "dies zal ik Hem in mijn dagen aanroepen." Ik ben er zeker van, dat uw weinig biddend leven komt omdat u geen antwoord *verwacht* op uw gebed. Nu, daarom krijgen wij ook dikwijls geen antwoord. Geloof mij, er is meer blijdschap en heilige voldoening te vinden in de vaste en geestelijke overtuiging, dat onze gebeden verhoord worden, dan daarin dat wij veel bidden.
- ?? Een derde voordeel, dat een Christen geniet uit de verhoring en beantwoording van zijn gebed, is, dat het een kennelijk teken van de Heere is, dat zijn gebed door Hem werd aangenomen. Vooral als een Christen in de genadige beantwoording van zijn gebed kan lezen dat hij met God verzoend is en in een staat van genade leeft. O, is dit niet een groot voordeel? Wij weten wel dat God de gebeden van de godlozen om algemene goedheid kan verhoren, maar de verhoring van het gebed van een waar Christen, beide in algemene en geestelijke goedheid, bewijst dat zijn persoon aangenomen is bij God. Wij moeten door Jezus Christus aangenaam bij Hem zijn, voordat Hij een welgevallen kan hebben in onze offerande. Is dit niet een kostelijk voordeel, op de beantwoording van uw gebeden, uw aanneming bij God te kunnen lezen? Mag een Christen, als hem zo'n antwoord op zijn gebed te beurt valt, niet zeggen: "Nu weet ik, dat ik wedergeboren ben tot een levende hoop, omdat Hij de stem mijner smekingen gehoord heeft." Het is in zekere zin een merkteken, waarin u uw aandeel kunt lezen aan die dierbare en allerzaligste erfenis, die boven is. O, al was er anders niet dan dit, om u aan te zetten, om op de beantwoording van uw gebeden te wachten, dan zou dit voor velen toch genoeg moeten zijn, om met berouw na te denken over de verdenkingen en betwistingen van uw aandeel aan Jezus Christus. O, moest u op deze grond niet worden aangezet, om Hem te vertrouwen?

- ?? Het vierde voordeel, dat een Christen ontvangt uit de overweging van de verhoring en beantwoording van zijn gebed, is, dat het een korte weg is, om afstand te doen van onze ongerechtigheid. Omdat zijn gebed verhoord was, breekt David in Ps. 6:9 uit in de woorden: "Wijkt van mij, al gij werkers der ongerechtigheid; want de Heere heeft de stem mijns geweens gehoord." Hij wil daarmee zeggen, dat hij met zulk soort niet te doen wil hebben.
- ?? Tenslotte. De beantwoording van ons gebed is een uitnemende weg, om ons geloof in oefening te houden. Zij is een aangename ervaring van de liefde Gods, waarop wij in de duisterste nacht onze hoop mogen bouwen, door te denken aan de dingen, die Hij ons in vorige dagen heeft geschonken. Het is zeker dat een heilig en geestelijk terugzien op die dingen ons kan overreden, dat Hij Zijn goedertierenheid en barmhartigheden niet voor eeuwig zal toesluiten.

Nu, om hiermede onze rede over de edele plicht en genade van het gebed te eindigen, wensen wij deze ene zaak van u, die wedergeboren zijt tot een levende en dierbare hoop, dat u meer werkzaam mag zijn in deze edele oefening. Ik mag zeggen, dat er geen zonde is waarvan een Christen krachtiger zal overtuigd zijn in de dag, wanneer zijn voeten op de grens van de tijd en de eeuwigheid zullen staan, dan de zonde van *verwaarlozing van het gebed*. Ik ben er zeker van, dat God velen mag berispen, dat zij de mensen belasten met lasten te zwaar om te dragen, die zij zelf niet met één van hun vingers aanraken.

Nu dan, geef uzelf over aan deze gezegende oefening. Geloof mij, het is als ik het zo mag noemen, de weg om de hemel op aarde te genieten. Maar helaas, ik vrees, dat er in deze tijd niet veel onder ons zijn, die deze gebedsplicht beoefenen. Wordt door dit boos en verkeerd geslacht, deze edele gebedsplicht niet bijna algemeen, als iets wat overbodig is terzijde gelegd? O, dat u nu reeds in de ernstige betrachtning van dit werk een heilige voorsmaak kreeg van die heerlijke genieting van Hem, Die de ganse eeuwigheid door uw Deel zal zijn. O, moeten wij niet vele dagen klagende heengaan in bitterheid van onze ziel, omdat wij niet meer werk maken van het verborgen gebed? O, waar is in deze dagen onze Godsvrucht heengegaan? O, waar is zij gebleven? Ik vrees, dat indien zij, die vroeger leefden, nu nog leefden, zij ongetwijfeld geen kennis aan ons zouden hebben en ons niet voor Christenen konden erkennen.

Laat mij dit zeggen tot u, die deze plicht nog nooit ernstig hebben beoefend, zoals er velen zijn: o, het gebed is iets heel anders dan de meesten van u denken. Ik ben van gedachte, dat het niet alleen een heilgeheim is, *te bevatten* hoe de geest van een mens kan samen spreken met Hem, die de Vader der geesten is maar dat het ook zeker een verborgenheid en heilgeheim is, hoe die gemeenschap en omgang *kan bestaan* tussen die beiden. Dit is iets, dat wij niet gemakkelijk kunnen oplossen. Maar, daar komt bij dat het een klacht is en tot een klacht zal worden, dat de oefening en praktijk van het gebed niet minder onbekend is geworden. O, wat zijn er velen onder u, die menen, dat zij in waarheid bidden en die daarom denken, dat het goed met hen staat. Doch zij zullen eens worden verworpen, zowel als zij die nooit gebeden hebben.

Ik ben van mening dat, indien wij alles werkelijk geloven wat over het bidden is gesproken, al de heilig hoedanigheden die vereist worden in een Christen, die zich ernstig wil toelagen op het gebed, wij wel mogen uitroepen: "*Deze rede is hard, wie kan dezelve horen?*" En dit is ook zeker waar, het is voor ons geheel onmogelijk, maar het is bij God niet onmogelijk onze harten te verruimen om er naar te jagen,

want voor Hem is niets onmogelijk. O, dat u eens kon overreed worden, werk te maken van deze dierbare en zeer uitnemende plicht van gebed, die tot uw eeuwig voordeel en uw eeuwig zielsbelang is!

Ik ben er bang voor, o Christenen, als er iemand uit de hemel op aarde wilde komen, die reeds ingegaan was in het eeuwig en zalig bezit van het voortreffelijk leven, indien deze man, met eerbied gesproken, over de onuitsprekelijke voordelen van deze tekst kwam preken: "*Bidt zonder ophouden*", ik vrees, dat velen onder ons nauwelijks naar zijn vermaning wilden luisteren. En wat meer is, indien er iemand uit de dood zou opstaan en uit de bodemloze put tot deze stad zou komen, met de ketenen van eeuwig toorn omhangen, om over deze tekst: "*Bidt zonder ophouden*", te prediken en die droevige en onuitsprekelijke nadelen te verkondigen, die aan de verwaarlozing van het gebed verbonden zijn; en hij zou bidden die toekomstige toorn te ontvlieden, o, zou ik ten onrechte vrezen, dat er velen onder u zijn, die hun oren zouden toestoppen en niet naar zo'n vermaning, door zo'n vermaner gesproken, wilden luisteren? O, waar gaan velen van onze heen? Waarheen voert onze weg? Het is zeker dat de beseffen en gedachten van eeuwig uitgebannen te worden van de tegenwoordigheid des Heeren, niet diep ingedrukt is op het hart van veel huichelachtige Christenen van dit geslacht! Wij zijn niet bevreesd voor die toorn en het eeuwig verderf, dat zó dichtbij is.

Maar tot u, erfgenamen van de belofte en erfgenamen van de genade des levens, de wedergeboren zijt tot een levende hoop, zeg ik: "*Bidt zonder ophouden*", en u zult eens zonder ophouden en zonder onderbreking zingen.

En tot hen, die niet bidden, zeg ik: de dag nadert, dat u zult huilen in die bodemloze put, in die eeuwige vlammen van vuur en zwavel, wanneer u zult gestampt worden in de mortier van de toorn Gods door de stamper van Zijn gestrengte rechtvaardigheid, wanneer Zijn almacht u eeuwig zal dragen en Zijn gerechtigheid u eeuwig zal slaan. O, het was voor velen onder u te wensen, dat u een beest was, zonder onsterfelijke ziel, want dat u een ziel hebt maakt u bekwaam, om eeuwig te blijven en eeuwig gestraft te worden. *

Nu, Hem, die machtig is, u van het eeuwig verderf te verlossen, zij lof en dank tot in eeuwigheid. Amen!

* Slotzin ontbreekt in de Engelse versie.

VIJFDE PREEK

Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden. Hebr. 7:25.

Onze gezegende Heere Jezus, Die onze eeuwige Hogepriester is, heeft zeer schone eigenschappen van oneindige wijsheid en van onuitsprekelijke genade gegraveerd op al Zijn handelingen en werkingen met zondaren. Wij kunnen hierin zien dat de heilige handeling van Christus' voorbede aan de rechterhand Gods, datgene is waarin een zondaar een grote maat van neerbuigende goedheid en van onbegrensde ontferming mag gewaarworden. O, wat is het een onbegrijpelijk wonder, een oneindige Majesteit, als ware Hij een smekeling te zien staan voor de troon van God! Ik ben er van overtuigd dat Adam en Abraham en de twaalf patriarchen en de twaalf apostelen hoge beseffen en een verheven begrip hebben van Jezus Christus. En zingen die tienduizend maal tienduizenden heilige engelen en de zielen van de volmaakt rechtvaardigen niet die eeuwige gezangen van lof tot Hem, Die op de troon zit? Mozes, die klaagde dat hij zwaar van tong was, heeft nu een tong als de pen van een vaardig schrijver. Jeremia, die zei dat hij niet kon spreken, heeft nu een tong der geleerden gekregen.

Nu, vóórdat ik iets wil zeggen over de woorden van onze tekst, wil ik u twee overwegingen voordragen om uw ziel op te wekken om van een gekruisigde Christus te horen spreken.

?? *Dit is de eerste overweging, dat deze Oude van dagen, de Heere Jezus Christus, in al Zijn werken en handelingen, dit voornaamste doel heeft, ons het goede toe te brengen.*

Wilt u zien op Zijn geboorte en op Zijn menswording van ons vlees, was het niet tot ons nut?

Wilt u zien op Zijn sterven en op het uitstrekken van Zijn dierbare handen en voeten op het kruis, was het niet om ons te verlossen? "Welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking", Rom. 4:25. "Ik ben gekomen opdat zij het leven hebben en overvloed hebben", Joh. 10:10. "Ik heilig Mijzelfen voor hen, opdat zij geheiligd mogen zijn in waarheid", Joh. 17:19.

Wilt u zien op Christus' opstanding uit de dood, was dat ook niet tot ons gewin? Hij is opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Of wilt u zien op Zijn verlaten van de wereld en op Zijn opvaren naar de hemel tot Zijn Vader? Was ook dat niet ten goede voor ons? "Het is u nut dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen, maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden," Joh. 16:7.

En is niet Christus' tegenwoordigheid in de hemel tot ons nut? Dit verklaart de tekst duidelijk: "Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden." Wij lezen in Hebr. 6:20, dat de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, een Hogepriester gemaakt zijnde in der eeuwigheid.

?? Er is een tweede overweging die wij wilden voorstellen. Het is deze: *u behoort te overdenken het oneindige vermaak dat Christus vindt in de zaligheid van de gelovigen.* "En gij zult een sierlijke kroon zijn in de hand des Heeren, en een koninklijke hoed in de hand uws Gods", Jes. 62:3. Hij houdt de kroon en het sieraad in Zijn hand. De oorzaak daarvan is, dat Hij vermaak in hen neemt, en Zijn ogen zich in hen verlustigen. Want de Heere noemt haar: Hefsibah, dat

betekent: "Mijn lust is aan haar," Jes. 62:4. O, bewonder het en sta verbaasd bij die onbegrensde goedwilligheid van de Oude van dagen jegens u! "Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren. Als een appelboom onder de bomen des wouds, zó is mijn Liefste onder de zonen", Hooglied 2:2, 3. De reden hiervan is dat Zijn vrucht haar gehemelte zoet was.

Maar om te komen tot de zaak waarover wij wensen te spreken, wij worden in onze tekst gewezen op het tweede gedeelte van het hogepriesterlijk ambt van Christus. Bij een vorige gelegenheid spraken wij over het eerste gedeelte van Zijn hogepriesterlijk ambt, hetwelk *het opofferen van Zichzelf was tot een offerande voor ons*. Het tweede is *Zijn voortdurende voorbedding voor zondaren aan de rechterhand van de majesteit Gods*.

I. Nu, de eerste zaak waarover wij *ten opzichte van Christus' voorbedding* willen spreken is: *de eigenschappen en hoedanigheid daarvan*.

De eerste eigenschap is, *dat Christus met een goede uitslag voor zondaren bidt*. "Maar ook nu weet ik, dat alles wat Gij van God begeren zult, God het U geven zal", Joh. 11:22. Ik zeg, dat het totaal onmogelijk is dat Christus geen gunstig onthaal zou vinden op alles wat Hij begeert en voorstelt aan de Vader.

1. Nu, dat de voorbede van Christus altijd een gunstige uitslag zal hebben, mogen wij vaststellen uit die vaste band van vereniging die is tussen de Vader en de Zoon. Dit ligt opgesloten in de woorden die wij vinden in 1 Joh. 2:1, waar wij lezen: "Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." De gunstige uitslag van Zijn voorbede ligt opgesloten in die belofte die van ouds gedaan is, dat wát Hij zou vragen, Hij het zou ontvangen. "Eis van mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting", Psalm 2:8.
2. Een andere reden dat wij verzekerd mogen zijn dat Christus een goede uitslag zal krijgen op Zijn voorbede, is dat wonderlijk vermaak dat de Vader vindt in de voorspraak van Zijn Zoon, omdat dit gedaan wordt ten gunste van zondaren en tot hun welzijn. Dat mag ons dienen als een zeker bewijs van de gunstige uitslag van de voorbede van Christus voor ons. "In dien dag zult gij in Mijn Naam bidden, en Ik zeg u niet dat Ik den Vader voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief", Joh. 16:26, 27. Bij deze gelegenheid wilde Christus niet zo zeer spreken over Zijn voorbede, maar over de vrucht van Zijn voorbede, de liefde des Vaders. Hier wordt getoond hoe grote verlustiging de Vader heeft in 't goede aan zondaren te geven.
3. Ten laatste wil ik er u op wijzen, dat de oneindige kracht, die rust op Hem, Die onze Advocaat en Voorspraak is, ons een zeker bewijs mag geven van de gunstige uitkomst van Zijn voorspraak voor ons. "Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader", Matth. 11: 27. Het is ook duidelijk uit Joh. 3:35, waar geschreven staat: "De Vader heeft den Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven." Nu, ziende dat alle macht van de Vader aan Christus is overgegeven, zo mag dat voor ons een duidelijk bewijs zijn en een heldere openbaring van de goede uitslag van Zijn voorbedding voor ons.

Er is een tweede eigenschap van Christus voorbede voor ons, en het is deze: *Hij bidt met veel broederlijke liefde en medegevoel voor ons*. In al onze ellenden spreekt Hij dikwijls tot Zijn volk dat Hij in al hun benauwdheden mede benauwd is. "Want wij hebben geen Hoge priester Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde", Hebr. 4:15. Christus heeft meer te doen met de ellende van Zijn volk, dan zij zelf. "Want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan", Zach. 2:8. O, welk een edele liefde is het dat Hij zó te doen heeft met al onze zwakheden!

De derde eigenschap *in de voorspraak van Christus is, dat zij onveranderlijk is*. Hij bidt zonder ophouden aan de rechterhand van de Vader voor ons, zoals uit onze tekst blijkt: Alzo Hij altijd leeft om voor Zijn volk te bidden. O Christenen, wilt u weten wat het grote doel is van de aanwezigheid van Christus in de hemel? Het is om onze Voorspraak te zijn. Wij menen dat deze overweging onze zielen lieflijk aan Christus moet verbinden, dat wanneer wij slapen in de stilte van de nacht, Hij aan de rechterhand des Vaders staat om voor u te bidden.

II. De tweede zaak waarover wij willen spreken ten opzichte van de voorbeding van Christus is deze, dat er *bewijzen* zijn dat Hij voor Zijn volk bidt.

1. *Wanneer een gelovige omringd is door verzoeken, dan bidt Christus voor hem*. "En de Heere zei: Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude", Lukas 22:31, 32. "Ik bid niet dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den boze", Joh. 17:15. In verband hiermee wil ik alleen dit tot u zeggen: Vertrouw meer op Christus' voorbeding dan op uw eigen gebeden. Werd u nooit overtuigd dat alle kracht die tot u kwam, om ook maar één begerlijkheid te doden, aan u geschonken werd om Christus' voorspraak? Ik moet belijden, dat Hij vele werken voor ons doet, waarvoor wij Hem niet erkennen.
2. *Christus bidt voor gelovigen bij de Vader, wanneer zij onder een geest van moedeloosheid zijn, dat zij getroost mogen worden*. "Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid", Joh. 14:16. Is het niet Christus' grote doel om Zijn eigen volk te verkwikken in een vreemd land?
3. Een ander bewijs dat Christus' voorbede doet voor ons bestwil is dit: *Hij staat aan de troon van genade, pleitende dat de gebeden en smekingen, die gelovigen tot God opzenden, aangenomen mogen worden*. Is dit niet een uitnemend oogmerk in Zijn voorbede voor Zijn volk, dat 'zij een heilig priesterdom zullen zijn, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus'? Wij lezen in Openbaringen 8:3, dat Johannes een engel zag staande aan het altaar, waardoor wij Jezus Christus moeten verstaan. En Hem werd veel reukwerk gegeven, hetwelk Zijn verdiensten zijn, waardoor de gebeden van Zijn volk worden aangenomen. "En de rook des reukwerks met de gebeden van de heiligen ging op van de hand des engels voor God."

Nu, ik wil deze drie werken die Christus doet in betrekking tot de gebeden van de heiligen, noemen:

- a. Christus neemt lieflijk alle overtolligheid en alle overbodigheid die in onze gebeden zijn, weg. Christus zet al de gebeden van gelovigen in een

- nieuwe vorm, en neemt al die uitdrukkingen weg die onze gebeden smakeloos voor God zouden maken. Is dat geen uitnemend werk?
- b. Christus neemt onze gebeden en smekingen en presenteert ze bij de Vader.
 - c. Er is een derde werk dat Christus doet ten opzichte van de gebeden van gelovigen. Hij staat gedurig voor de troon van God, pleitende om een antwoord en om verhoring op hun gebeden. En wilt u de reden weten waarom christenen zo weinig antwoord en verhoring op hun gebed ontvangen. Het is, omdat zij geen gelovig gebruik maken van de voorspraak van Christus. Indien zij het wèl deden zo zouden zij antwoord op hun gebeden ontvangen, daar Hij beloofd heeft, dat wàt zij ook zullen vragen in Zijn naam, dat is door Zijn voorbede, zij het zullen ontvangen.
4. Er is een vierde zaak waaruit de voorspraak van Christus bewezen wordt. Het is deze: *Wanneer zondaren overvallen en verstrikt worden door zonde dan pleit Hij om vergiffenis voor hen.* "Indien iemand gezondigd heeft, we hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus den Rechtvaardige", 1 Joh. 2:1. Hij ziet alle strikken die tegen hen gelegd worden, en pleit om vergiffenis bij de Vader voor alle beledigingen, die wij Hem aandoen. Hij bidt heden dat onze zonden mogen wegzinken in die onmetelijke zee van eeuwige vergetelheid. "Doch de Heere zeide tot den satan: De Heere schelde u, gij satan, ja de Heere schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?" (Zach 3:2) Christus beantwoordt de aanklachten van de duivel tegen de gelovigen.
 5. Er is een vijfde zaak waarin de voorspraak van Christus bekendgemaakt wordt. Het is deze: *Wanneer gelovigen verkeren onder langdurige en smartelijke beproevingen, dan bidt Christus dat zij daarvan vrijgesteld mogen worden.* Dit is duidelijk uit Zach. 1:12: "Toen antwoordde de Engel des Heeren (waardoor wij Christus verstaan moeten) en zeide: Heere der heerscharen, hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem en over de steden van Juda, op welke Gij gram geweest zijt deze zeventig jaren?" Daar treedt Christus als Priester op om voor gelovigen te pleiten. Wij horen iets van de verhoring hoewel die niet onmiddellijk kwam, als wij lezen: "En de Heere antwoordde den Engel, Die met mij sprak, goede woorden, troostlijke woorden", vers 13.
 6. De zesde zaak waarin de voorspraak van Christus openbaar komt, is deze: *Hij pleit bij de Vader dat allen voor wie Hij stierf, eens daar mogen zijn waar Hij is, om deelgenoten te zijn van die eeuwige diepten van de gelukzaligheid en van de eeuwige vreugde die Boven is.* "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt", Joh. 17:24. Wij weten niet of dit meer lijkt op een gebed dan op een eis, maar het is zeker dat het een meest aandringend gebed is, want Christus verlangt er naar dat gelovigen zullen komen waar Hij is.

III. De derde zaak waarover wij willen spreken is het tweede deel van Christus' priesterlijk ambt, namelijk *het offeren van Zichzelf*. Wij willen nu een weinig zeggen van de oorzaken waarom Zijn volk zo weinig gebruik maakt van de voorbeding van Jezus Christus, en waarom zij zo weinig gebruik van Hem maken. Ik wil u, die belijdt dat u erfgenamen zijt van de gunst van het eeuwig leven, deze vraag

voorleggen: Wanneer werd u er toe gebracht gebruik te maken van Christus' voorspraak voor u?

Wij zullen drie voornamen noemen waarom gelovigen zo weinig gebruik maken van de voorspraak van Christus.

?? De eerste reden is, dat het grootste aantal van ons niet geloven in de geestelijke kracht van Christus' voorbeding. Het is een heilgeheim voor ons en wij weten dat het een grote verborgenheid is, zelfs voor het geloof van een christen, om te geloven in de kracht van Christus' voorspraak voor hem is.

?? De tweede reden waarom gelovigen zo weinig gebruik maken van Christus' voorspraak voor hen is deze: Wij leven niet onder een geestelijke overtuiging van de absolute noodzaak van de dingen die wij in het gebed zoeken. Wij weten dat Christenen, die niet bidden uit een beginsel van noodzaak van de zaken waarom zij vragen, zelf oorzaak zijn van een overvloed van vormen in hun gebed, en daarin rusten.

?? De derde reden waarom wij zo weinig gebruik maken van Christus' voorspraak is deze: Wij zijn niet diep overtuigd van de zoete vertroosting van de dingen die wij in het gebed van God zoeken te verkrijgen, en daarom zoeken wij met zoveel koelheid in onze genegenheden.

Daarom wil ik zeggen tot u die niet weet wat het is gebruik te maken van Christus' voorspraak in het gebed: Wees bevreesd, dat Christus nooit voor u tussentrad aan de rechterhand van de Vader. Wij zullen nog kort de soorten van personen noemen voor wie Christus niet bidt.

?? Ten eerste, Hij bidt niet voor *ongelovigen*. O, is het niet een allerdroevigste en meest hopeloze zaak buiten het bereik van Christus' voorbeding te zijn, waarmee Hij verschijnt aan de rechterhand des Vaders in de hemel? Ik ben er van overtuigd, dat velen die in onze dagen leven, menen recht te hebben op Christus' voorspraak, maar voor wie Christus nimmer bad.

?? Ten tweede, Hij bidt niet voor hen die *de wereld tot hun god maken*. "Ik bid niet voor de wereld maar voor degenen die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe", Joh. 17:9.

?? Ten derde, Hij bidt niet voor hen die niet weten wat het is *om tot Christus te bidden*. Ach, u weet niet wat het is deel te hebben aan Christus om voor u in de hemel te bidden.

IV. Nu, om onze rede voor deze tijd te besluiten, zullen wij nog een weinig spreken over *de voorrechten die geschonken worden aan een Christen door de voorbeding van Christus in de hemel*.

1. Het eerste voorrecht is, dat Zijn voorspraak de voornamelijkste pilaar is van het rechtvaardigend geloof. "Christus is het Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt", Rom. 8:34. Er zijn vier pilaren van het rechtvaardigend geloof: Zijn dood, Zijn opstanding, Zijn hemelvaart en Zijn voorbeding.
2. Het tweede voorrecht dat tot een Christen komt door de voorspraak van Christus is dit: Het is een bewijs dat Hij het werk van uw zaligheid zal voleindigen en dat Hij u eens veilig zal leiden in de zalige eeuwigheid. Hij zal allen zaligmaken die door het geloof tot Hem komen, en daarom is het onmogelijk dat Hij uw zaligheid niet voltooiën zal.
3. Het derde voorrecht dat door de voorbede van Christus aan iemand geschonken wordt is, dat hij mag overreed en overtuigd zijn van Christus' oneindige liefde tot hem. O Christenen, is het geen hartroerende overweging, dat Christus tot zo'n

laagte wilde afdalen, om een ambt op Zich te nemen en bij God tussen te treden voor ellendige zondaren? Hij verschijnt niet gelijk de priesters onder de wet eenmaal des jaars om verzoening te doen bij God, maar Hij staat gedurig voor God om voor ons te bidden.

4. Het vierde voorrecht wat een Christen krijgt door de voorbidding van Christus voor hem is dit: Het is een krachtige bemoediging om tot de Vader te gaan en tot Hem te bidden. Het zal hem bijzonder helpen in de oefening van het gebed. "Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgedaan is, namelijk Jezus den Zone Gods, zo laat ons deze belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen Hogepriester Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde. Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid, mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd", Hebr. 4:14-16.

O zondaren, ik wil u deze twee vragen stellen:

Eerste vraag. Welke onuitsprekelijke liefde is dit, dat Hij het werk van onze verlossing op Zich wilde nemen? Dat Christus van de hemel kwam om voor u te sterven?

Hij was gewillig om drie dagen in het graf te liggen, opdat wij door alle eeuwen van de eeuwigheid in de hemel zouden zijn.

Hij was gewillig een kroon van doornen te dragen, opdat wij een kroon van onvergankelijke en onverwelkelijke heerlijkheid zouden dragen.

Hij was bereid en gewillig een purperen mantel te dragen, opdat wij eens zouden bekleed zijn met Zijn gerechtigheid als met een mantel.

Christus was gewillig om de beker van de toorn Gods te drinken, opdat wij mochten drinken de hemelse vertroosting van de Heilige Geest, wanneer wij zullen komen in de gezegende stad van het nieuwe Jeruzalem.

Welk een wonderbare en weergaloze neerbuiging was dat in Hem, dat Hij Die God was, eenswezens met de Vader, dit alles wilde lijden voor zulke ongelukkige en ellendige zondaren als wij zijn!

Er is deze tweede vraag die ik u wilde stellen. O zondaren, wat zou van u geworden zijn, zo Christus was gestorven voor gevallen engelen, en niet voor u? Wij zouden dan ongetwijfeld al onze dagen moeten leven in bitterheid van geest. En zullen de engelen in de hemel ons niet verachten wegens onze dwaasheid in het versmaden en licht achten van Jezus Christus, Die het werk van onze verlossing volbracht heeft, en de zaligheid gekocht heeft tegen een dure prijs, ja met Zijn dierbaar bloed?

5. Het vijfde voorrecht dat een Christen krijgt door Christus' voorspraak voor hem, is dit: Het is een deur van hoop, dat hij eens een volkomen overwinning zal behalen over al zijn lusten en verzoeken, waarmee hij nu worstelt. O Christenen en verwachters van de hemel, verlang u niet naar die gezegende dag, wanneer u dat overwinningslied zult zingen: "*Dood waar is uw prikkel, hel waar is uw overwinning?*" Wanneer de Geest zal zeggen: *Kom!* En als de bruid zal zeggen: *Kom!* Zullen wij, de arme, moegestreden gevangenen der hoop, niet zeggen: *Kom, gezegende Heere Jezus, kom haastelijk?* O verlang veel naar die dag, wanneer er duizenden zullen zijn die zullen roepen: *Kom!* En als tienduizenden zullen uitroepen: *Kom, kom!* O laten liefelijke gedachten over die

naderende dag, wanneer u uw eeuwige bezitting zult binnentreden in die gezegende stad die Boven is, uw harten verkwikken!

Wij erkennen dat wij in verlegenheid gebracht worden bij de vraag: *Wat zullen de gedachten van een Christen zijn, wanneer hij voor het eerst zijn ogen zal opslaan en de onbevleete Enige, Jezus Christus, zal aanschouwen?* Zal hij meest liefhebben, of meest bewonderen, of meest loven of zich meest verblijden? Ik weet niet wat van alle deze een Christen het meest zal beoefenen, wanneer hij zal verheven worden tot die hoge waardigheid, om voor eeuwig met Jezus Christus in de hemel te zijn. Maar dit weet ik, zij zullen een allerzoetst en allerdierbaarst werk hebben. Zij zullen een voortreffelijke en uitnemende oefening in de hemel hebben, want zij zullen eeuwig het Lam aanschouwen, dat geslacht is van voor de grondlegging van de wereld.

Ik weet niet of *liefhebben* hun voornaamste werk zal zijn, wanneer hun zal toegestaan worden Hem te zien gelijk Hij is, wanneer hun ogen verkwikt zullen worden in het gezicht dat al wat aan Hem is, gans begeerlijk is. Of dat zij *meest verblijd en in verwondering* zullen zijn, wanneer zij niet zullen begrijpen, dat zij zo onwetend omtrent Hem waren toen zij nog op aarde verkeerden, en dan ten volle zullen verstaan en zien hoe groot Zijn heerlijkheid is, en hoge en heerlijke kennis hebben van Zijn Majesteit. Of dat zij meest bezig zullen zijn in *Hem te loven en te prijzen*, wanneer blijdschap en licht in hun ziel zal binnenstromen, en die weer zullen uitstromen in *lof en bewondering*.

Wij kunnen op deze vragen niets vaststellen, maar al deze werkzaamheden samen genomen, zal het een hemels werk van de heiligen zijn, wanneer de Heere hen zal toestaan te drinken uit deze rivieren van eeuwige vertroosting des Heiligen Geestes, en zij alle denkbare zaligheid eeuwig met Christus zullen genieten en voor altijd in Zijn gemeenschap zullen verkeren.

Hiermee zullen wij besluiten, doch laat u overreden om te verlangen naar die gezegende dag, wanneer Christus zal komen en Hij u tot Zich zal opnemen.

Nu, laat die gezegende dag komen, en laten alle andere dagen wegvlieden. Amen.

ZESDE PREEK

DE MANIER HOE EEN CHRISTEN ZIJN HART BEHOORT TE BEWAREN

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: met alle naarstigheid) want daaruit zijn de uitgangen des levens. Spreuken 4:23.

Eerste preek

Wij geloven, indien er een open venster in de boezem van iedereen onder ons was, waardoor wij in elkaars hart konden kijken, dat wij voor elkaar, en niet minder voor onszelf de merkwaardigste monsters zouden worden, die moesten uitroepen: "O, waar is de God des oordeels, dat Hij geen wraak doet over zulke walgelijke harten?" Indien ons hart, om zo te spreken, binnenste buiten werd gekeerd, zodat wij er de binnenkant van konden zien, wij zouden ons verwonderen over God geduld. Ik denk, dat ons hart zó dodelijk arglistig is, dat, indien alle heiligen van Adam af en die er nog komen tot aan het einde van de wereld, allemaal slechts één hart moesten besturen, zij het nog verkeerd zouden doen. Ik wil hiermee alleen dit tot de gelovigen zeggen, dat, indien uw hart slechts één uur aan uzelf werd overgegeven, u meer ongerechtigheid zou bedrijven, dan u uzelf kunt indenken of verbeelden.

Voordat ik de woorden van onze tekst ga verhandelen, wens ik over de volgende vier zaken te spreken, waarop ik u verzoek nauwkeurig acht te geven.

- ?? Ten eerste. Er zijn velen onder ons die twee harten in zich omdragen, zoals de geveinsde waarvan Jacobus 1:8 spreekt: "Een dubbelhartig man is ongestadig in al Zijn wegen." Zo iemand heeft twee harten; een deel van zijn hart gaat God na en een deel volgt de duivel. Het is te vrezen, indien wij allen grondig werden onderzocht, dat velen van onze twee harten zouden hebben.
- ?? Ten tweede. Al was het, dat u Christus al *uw ledematen* zou geven maar u zou Hem uw *hart* niet geven, dan zou dat niet meetellen.
Al zou u Hem uw *ogen* geven, dat u niet meer met vermaak naar uw afgoden zou omzien, noch met verlustiging naar een vervloekt of zondig voorwerp zou kijken; al zou u Hem uw *oren* geven, zodat u niet meer kon of wilde luisteren naar de stem van uw verzoeken, maar voor haar als een dove adder zou zijn; al zou u Hem uw *tong* geven, zodat u niets zou spreken, dat Hem onteert; al zou u Hem uw *voeten* geven, zodat u in geen andere weg zou wandelen, dan in een beproefde weg van Godzaligheid; ik zeg, al zou u Hem *al de leden van uw lichaam* geven en u zou Hem *uw hart* niet geven, dat het alles nergens toe dienen zou. Salomo zegt in Spreuken 23:26: "Mijn zoon, geef Mij uw hart, enz."
- ?? Ten derde. Er zijn velen, die hun *hart* aan hun afgoden en hun *tong* aan Christus geven. Deze zullen eens als bedriegers openbaar worden.
- ?? Ten laatste. Het is een edele zaak voor een Christen bezig te zijn in zijn hart te bewaren. Ik mag van het hart zeggen wat de Apostel Jacobus van de tong zegt: "het is een onbedwinglijk kwaad, vol van dodelijk venijn" (Jac. 3:8). Het hart is er op uit, van God af te hoereren en te bedenken hoe het zijn begeerlijkheden kan verzadigen. Het is altijd bezig de levende God te verlaten. Het hart van velen onder ons doet het ganse leven door niets anders dan Zijn heilige Naam ontheiligen en de God Jacobs lasteren.

Om nu tot de woorden te komen, daarin zijn vier zaken:

Ten eerste. De plicht, die een Christen wordt opgelegd, namelijk: *Zijn hart te behoeden*.

Ten tweede. Dat het hart van een mens door velen bezocht wordt, wat inbegrepen is in het woord: *behoedt*.

Ten derde. Wat nodig is en wat de weg is tot het bewaren van zijn hart wordt aangewezen in de woorden: *met alle naarstigheit*, of zoals het ook kan worden overgezet: *boven al dat te bewaren is*.

Ten laatste. De redenen waarom dit moet gedaan worden: want daaruit zijn de uitgangen des levens. Indien u dat doet, *dan zult u leven*, maar zo niet, dan *zijn daaruit de uitgangen des doods*.

I. In betrekking tot ons eerste punt, moet u deze twee dingen overwegen:

1. Dat het een plicht is, die van elk Christen wordt vereist, zijn hart te bewaren. Dit blijkt niet alleen uit onze tekst, maar ook uit Deut. 4:9, "Alleenlijk wacht u en bewaart uw ziel wel", en uit Spreuken 23:19, "Richt uw hart op den weg", dat wil zeggen: staat er ernstig naar, om het in de weg van de Godzaligheid te bewaren. Het is ook duidelijk, dat een Christen zijn hart behoort te bewaren, uit de grote voordelen, die er volgens de Schrift aan verbonden zijn. Neem alleen maar deze ene tekst: Spreuken 16:32: "Die heerst over zijn geest, is beter, dan die een stad inneemt."
2. De tweede zaak, die ik wil noemen om de ellendige nadelen aan te wijzen die hem te wachten staan, die zijn hart niet in toom houdt, maar toelaat dat het overal heenzerft, is: "Een man, die zijn geest niet wederhouden kan, is een opengebroken stad zonder muur." (Spr. 25:28) Deze twee nadelen staan hem te wachten, die zijn hart niet bewaart:
 - (1) Een hart, dat niet bewaard wordt, zal door de verzoeking worden overwonnen. Want de geestelijke sterkte heeft hen verlaten, die hun hart niet bewaren.
 - (2) Een Christen, die zijn hart niet bewaart, kan geen plicht waarnemen en beoefenen. Of hij zal gewaarworden dat hij daarin als een opengebroken stad is zonder muren en waarin alles overhoop ligt.

II. De volgende zaak waarover ik wens te spreken is, dat ik u zal aantonen *wat het inhoudt zijn hart te bewaren. En welke wegen een Christen behoort in te slaan en hoe hij behoort werkzaam te wezen in de oefening van die plicht*.

1. Het houdt, ten eerste dit in, dat een Christen acht moest geven *op de bewegingen van zijn hart*, dat hij zijn hart en zijn gedachten niet moest laten afdwalen, maar dat hij nauwkeurig moest letten op al zijn werkingen. Dit blijkt duidelijk uit Lukas 21:34, "En wacht uzelf, dat uw harten niet te eniger tijd bezwaard worden met brasserij en dronkenschap, en zorgvuldigheden dezes levens, en dat u die dag niet onvoorziens overkome."
2. De tweede zaak, die het bewaren van het hart insluit, is, dat u alles moet bewaren *wat in verband staat met het hart*. Hiertoe behoren de volgende vijf dingen:
 - (1) Uw *gedachten*: u moet uw gedachten zo nauw bewaren, dat u ze niet de minste zondige ruimte moet geven.
 - (2) Een Christen moet zijn *ogen* bewaren, die de vensters zijn waardoor veel godloosheid tot de ziel wordt overgebracht: "Mijn zoon, geef Mij uw hart, en laat uw ogen Mijn wegen bewaren" (Spr. 23:26). "Laat uwe ogen rechtuit zien en uwe oogleden zich recht voor u henen houden" (Spr. 4:25). Alsof

Salomo wil zeggen: "Het is maar dwaasheid uw hart te bewaren, als u uw ogen niet bewaart."

- (3) U moet uw *tong* bewaren, dat zij geen kwaad spreekt over de Godsvrucht. Want zo lezen wij in de voorgaande woorden: "Doet de verkeerdheid des monds van u weg en de verdraaidheid der lippen doet verre van u"; dat is: houdt uw tong in toom.
 - (4) U moet uw *voeten* bewaren, dat u niet wandelt op het pad der goddeloosheid. Indien u eenmaal uw voeten vrijheid geeft, dat zij de weg naar de hel bewandelen, zal het vergeefse arbeid zijn uw hart te bewaren. Daarom, bewaart uw voeten, dat zij niet lopen in de weg waarin u uw ziel vermoordt.
 - (5) Het moest uw lust wezen om de Godzaligheid aan te prijzen en ook om er goed van te *horen* spreken. Vermengt u niet met hen die alleen smaak hebben in de zonde, maar voegt u bij hen, die een goede reuk van zich afgeven. Daarom als u niet medeplichtig wilt zijn aan het vermoorden van uw ziel en als u niet schuldig wilt zijn aan het bloed van uw ziel, dan moet u zeker al die delen goed bewaren, die in verband staan met het bewaren van uw hart.
3. De derde zaak, die het bewaren van uw hart insluit, is, *dat u alle onreinheid schuwt*, die uw hart kan verontreinigen. "Maakt uw weg verre van haar, en nadert niet tot de deur van haar huis." (Spr. 5:8) Wanneer u de een of andere kwade zaak ziet aankomen, moet u er van afwijken en die vlieden. "Wacht u, dat gij niet verstrikt wordt." (Deut. 12:30) Er zijn veel strikken die tot verwoesting kunnen leiden. Zo beschouwt Mozes het als een groot kwaad, dat dikwijls in dit boek wordt verboden, als men valse gewichten en weegschalen gebruikt (Lev. 19:36; Deut. 25:15). Zij zijn niet alleen op zichzelf zondig, maar men moet die ook schuwen, omdat zij *een schijn des kwaads* hebben. Daarom verbiedt hij ze, zoals ook de Apostel ons gebiedt in 1 Thess. 5:22: "Onthoudt u van alle schijn des kwaads."
 4. De vierde zaak, die in het bewaren van uw hart is inbegrepen, is dat u *uw hart in bedwang houdt*, opdat u geen ongerechtigheid doet. U moet uzelf ten eerste de band van *liefde* opleggen. Daarbij moet u ook de band des *oordeels* aanleggen, wetende dat u voor God tot verantwoording zult geroepen worden over al uw godloosheid, die u nu vrijuit bedrijft. U behoort uzelf ook onder de band van *Gods alwetendheid* te brengen, om te weten en te overwegen, dat Hij alle dingen weet en dat Hij alles ziet. Zo moest u ook gedurig overdenken hoe smartelijk en ergerlijk de zonde voor de Majesteit Gods is, dat de mens, die het maaksel van Zijn handen is, tegen Hem opstaat.
Wij moeten van onszelf zeggen, wat in Klaagl. 3:22 en 23 staat: "Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn allen morgen nieuw, Uw trouw is groot." Een Christen behoort al deze dingen ter harte te nemen en ernstig te overwegen.
 5. Een vijfde zaak, die het bewaren van uw hart insluit, is, dat een Christen de gebeden niet behoort te verzuimen, die tot sterkte van zijn genade dienen, want als zij die gelegenheden verwaarlozen, bewaren ze hun hart niet.
 6. De laatste zaak, die begrepen is in het bewaren van zijn hart, is, dat een Christen ernstig de plichten behoort waar te nemen, opdat het hart in een goede gestalte

bewaard en gehouden worde. Een Christen behoort vooral in deze twee zaken ernstig werkzaam te zijn: *In het bidden en in het waken*. Een Christen, die zijn hart recht wil bewaren, moet zoeken naar de volgende vijf gestalten zijn:

- ?? Ten eerste, in een *biddende* gestalte, om niet traag en koud te zijn om de plichten waar te nemen. Ons wordt dat geboden in de woorden: "Waakt en bidt" en "Bidt zonder ophouden."
- ?? Ten tweede, in een *gelovige* gestalte. Het is te vrezen, dat er hier niet veel zodanigen zijn. Maar dat velen zo'n weg bewandelen en in zo'n gestalte leven, dat het helaas, te vrezen is, dat ze naar de hel zullen gaan. Indien wij oprecht waren, wij zouden Christus vasthouden en Hem niet laten gaan. Indien onze harten in een goede gestalte waren, wij zouden alles vermijden waardoor Hij van ons zou wijken. Maar helaas, wij hebben heden ten dage veel duidelijke bewijzen dat wij niet voor Christus zijn. Wij geven er niet om of wij Zijn tegenwoordigheid genieten, of dat wij die missen. Het gemis van Zijn tegenwoordigheid is ons even goed en aangenaam en velen, - ik zeg niet allen, - nemen dat even gemakkelijk op als de gedachte van Zijn tegenwoordigheid. Dit is een zeker bewijs van grove onheiligheid, onwetendheid en vervreemding van God. Al was er niet meer om dit te bewijzen, dan bewijst de moed waarmede u de zonde inlaat genoeg, dat u ongezonde Christenen zijt. Wij bidden u bij de pijnigingen van de hel en al de verschrikkingen van die eeuwige poel, die van vuur en sulfer brandt tot in alle eeuwigheid en bij al de vreugde van het Hogerhuis des hemels, dat u omzichtig voor God wilt wandelen.
- ?? In de derde plaats is onze begeerte dat u in een *tere* gestalte mag wandelen. Indien u zo wandelde, zou u een afkeer hebben de zonde gewillig te doen. Wee hun, voor eeuwig, die dat gewillig doen! Velen onder ons willen dit niet geloven, al zou het ons door engelen gepredikt worden, want onze harten zijn zo hard als een steen. Ik wilde u alleen dit nog zeggen: *Dit Boek, dit heerlijk Boek, is met zeven zegelen en onze harten zijn met veertien zegelen verzegeld*. O, wee die harde harten van velen onder ons! Wij zullen ze niet eerder kennen, voordat zij ons voor eeuwig in de bodemloze put gevoerd hebben.
- ?? De vierde gestalte waarin een Christen moet wandelen is een *beminnende* gestalte. Uw hart moesten brandende in u zijn van liefde tot die heerlijke, oneindig en wonderlijk Persoon, Jezus Christus. Wij zullen nooit in staat zijn die liefde te begrijpen, noch te vergelden, die Hij ons bewijst. Want wij kunnen niet verder komen, dan krank te zijn van liefde tot Hem. Maar o, Hij stierf uit liefde voor ons. Hij had zo'n grote liefde tot ons, dat Hij Zijn leven voor ons heeft afgelegd.
- ?? De vijfde gestalte waarin een Christen moest wandelen is een *vrezende* gestalte. Te vrezen voor het gevaar waarin u verkeert, als u aan uzelf en aan uw eigen kracht wordt overgelaten. Ik mag zeggen: *vervloekt is die mens, die nooit zijn hart in deze vijf genoemde zaken bewaard heeft*.

III. De derde zaak waarover wij wensen te spreken is: *het kennen van de tijden wanneer een Christen voornamelijk zijn hart moet bewaren*. Er zijn naar mijn

mening zes tijden, waarin hij zorgvuldig over zijn hart de wacht moet houden en het bewaren.

1. Nadat hij iets genoten heeft. Dan moet hij zijn hart bewaren en toezien, dat het niet de verkeerde weg uitgaat.
2. In een tijd van verlating, want dat is een tijd waarin men geneigd is af te dwalen van de levende God.
3. Een Christen behoort zijn hart te bewaren, wanneer hij merkt dat zijn verzoeken zeer listig zijn.
4. In de tijd om uw plichten waar te nemen. Als u daarin niet naarstig bent, of achteloos tijdens de plichten, dan is de duivel bezig, om uw hart voor zich te krijgen.
5. Onder een geruste gestalte is het tijd, om uw hart nauwlettend te bewaren.
6. Als het schijnt, dat de verzoeken zeer sterk worden, dan moet u te uw hart met een sterke wacht bewaren.

Wat de eerste tijd betreft, namelijk, wanneer men iets genoten heeft, dan moeten wij ons benaarstigen, ons hart te bewaren. In het bijzonder in die tijd zal de duivel, om het zo eens uit te drukken, afkomen om ons op zijn knieën te troetelen. Daarom zullen wij u enkele overwegingen voorleggen.

- (1) Het hart van een mens is nooit trotser en meer geneigd om ongerechtigheid te begaan, dan na de genietingen van God. Hij is nooit meer geneigd tot zorgeloosheid, dan na genietingen. Viel de Bruid niet in slaap, toen zij veel genoten had? "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken?" (Hoogl. 5:3) Handelden de discipelen niet verkeerd, toen zij op de berg waren en zeiden: "Laat ons hier drie tabernakelen bouwen?" (Matth. 17:4). En wanneer bedreef Johannes afgoderij, als hij een engel wilde aanbidden? Was het niet toen hij die uitnemende hemelse gezichten zag?
- (2) De slag die de duivel toebrengt na genietingen, is een zeer droevige slag. Velen heeft het doen zeggen: "Wie zou bestaan voor het aangezicht van de kinderen Enaks?" Zij maakten er deze conclusie uit: "Ik zal nog eenmaal door de hand van mijn vijanden omkomen."
- (3) Indien een Christen na genieting aan een verzoeking toegeeft zal het hem zeer moeilijk vallen zich er weer aan te onttorsten.
- (4) Het toegeven aan een verzoeking na genietingen is een zonde waarvan het zwaar zal vallen zich te bekeren, want het is een verhardend iets, dat zijn hart het meest verhardt onder allerlei soort van zonden, die hij kan begaan.
- (5) Overweeg dat het inwilligen van een verzoeking Christus zeer mishaaft, omdat u daarin een afgod omhelst en die verkiest boven een *afwezige* Christus. O, dat is een zeer gevaarlijke zonde. Maar een afgod te omhelzen na een genieting is een verdoemelijke zonde, want dan kiest u die boven een *tegenwoordige* Christus. O, dat is een vreselijke zonde.

Een tweede tijd waarin wij ons hart moeten bewaren is, als wij ons tot de plichten begeven en vooral als wij gaan bidden. Wij behoorden het dan in vier of vijf opzichten te bewaren:

- (1) Wanneer u tot de plicht van het gebed gaat en uw hart niet goed bewaart, geeft u aan ijdele gedachten de vrije toegang.
- (2) Het hart van een Christen is zeer geneigd in de zonde van vormelijkheid te vallen en daarom kunt u, als u uw hart in de plichten niet bewaart, die niet anders dan vormelijk verrichten.

- (3) Onze harten hebben dikwijls te lage gedachten en denkbeelden van de onbegrijpelijke Majesteit Gods. De verdoemelijke onkunde die onder het volk wordt gevonden veroorzaakt, dat zij zo weinig voordeel trekken uit het bidden. Spreekt u niet tot Hem alsof Hij uw gelijke was? Waar zijn uw vrezen en beven waarvan wij lezen, dat de Christenen in oude tijden leefden, evenals Mozes toen hij voor God verscheen en zich tot Hem wendde?
- (4) Onze harten zijn zó geneigd tot ongeloof en staan altijd klaar, om God en Zijn beloften te wantrouwen.
- (5) Wanneer u uw hart niet bewaart is het u onmogelijk uw noden op te dragen. Indien iemand uw gebeden afluisterde, zou hij zeggen: *er is bij u geen ernst tot God*. Wat u bidt vloeit meer voort uit een beginsel van licht, dan uit behoefte. Het zal u moeilijk vallen op deze vraag te antwoorden: *hebt u wel ooit een van de genoemde plichten met ernst en in waarheid betracht?* Er zijn veel mensen die door hun gebeden nog verder van God afwijken. Daarom zou ik u aanraden, dat u ernstig bent in het gebed en dat u probeert te weten, of dit misschien ook uw gestalte is. Sommigen zullen als ze gebeden hebben met nog meer banden gebonden worden dan toen zij begonnen. Dat komt door gemis aan vurigheid. Het is een grote heilgeheim van Zijn liefde, dat Hij geen vuur van de hemel zendt, om ons en ons offer te verbranden. Want wat zijn vele gebeden van ons anders, dan dat men, als het ware, een hond de hals breekt? Dit is voor de Heere een gruwel.

Een derde tijd waarin een Christen in het bijzonder zijn hart moet bewaren is, wanneer hij onder verlaten van God verkeert. Ik zal drie redenen opnoemen waarom wij dan zeer waakzaam moeten zijn.

- (1) Omdat de duivel onder verlaten zeer werkzaam is, om ons hart in te nemen.
- (2) Omdat het omhelzen van een afgod onder verlaten de reden is, dat God ons zólang onder verlaten laat liggen. Het is erg als wij een afgod liefkozen, wanneer Christus weg is.
- (3) Omdat een Christen, wanneer hij het minste sterkte heeft, ook veel van zijn geloof en liefde kwijtraakt. Als de Heere dan de wereld zo smakeloos voor u maakt als het wit van een ei, moet u dat als een bewijs van Christus' liefde aanmerken. Als Hij onder verlaten alle dingen smakeloos voor u maakt, is dat een edele beschikking. Daardoor doet Hij u de noodzaak voelen om uw hart te bewaren, totdat Hij tot u terugkeert.

Een vierde tijd waarin een Christen zijn hart moest bewaren is, wanneer hij gerust leeft. Ik denk, dat er sommigen zijn met een slapende consciëntie, die niet wakker worden, voordat het gegil van de verdoemden in de hel hen zal doen ontwaken. Ik zal u twee overwegingen voorstellen, waarom u uw hart moet bewaren, wanneer u zorgeloos leeft.

- (1) Omdat u in zorgeloosheid de minste kracht hebt. Zijn er niet velen onder u, die moeten erkennen dat de duivel u dan verbitterd aanvalt? Wanneer uw hart in zorgeloosheid neerligt is dit een bewijs dat u in een vleselijke gestalte leeft.
- (2) Indien u tijdens zorgeloosheid uw hart niet bewaart, dan kunt u geloof, liefde en blijdschap wel voor een tijd *vaarwel zeggen*, zoals u in Felix kunt zien. Deze zei: "Voor ditmaal, ga heen en als ik gelegen tijd zal hebben bekomen, zo zal ik u tot mij roepen" (Hand. 24:25). Ik zou mijn vijand niets ergers kunnen toewensen, dan zijn hart niet te bewaren wanneer hij zorgeloos en gerust leeft.

Hij kan dan de genaden van de Geest wel *vaarwel zeggen* tot een gelegener tijd.

Nog een vijfde tijd waarin een Christen in het bijzonder zijn hart moest bewaren is, wanneer krachtige en listige verzoeken zich aangenaam, geoorloofd en lieflijk voordoen. O, wees dan op uw hoede. Laat de verzoeken geen voordeel over uw hart behalen, eer u er erg in hebt. Dit getuigt van grote gerustheid en zorgeloosheid. Ik wil dit nog zeggen: het zal voor een Christen, die niet waakzaam is, moeilijk, ja zeer moeilijk zijn, de wegen van de duivel na te speuren, die hoger zijn dan de weg van een arend in de hemel, en listiger dan de weg van een slang op een rots, of dieper dan de weg van eens schip in het hart van de zee. Wie kan zijn wegen begrijpen? Hij verzoekt ons altijd zowel rechts als links, beide van achteren en van voren. Of wij waken of slapen, wij zijn nooit vrij van zijn bedriegelijke en onnaspeurlijke listen. Geloof mij, hij is gelukkig, die altijd vreest en naar de stem van Christus in Zijn woord luistert, op Hem steunende om sterkte. Velen echter luisteren meer naar de stem van de verzoeken, dan naar de gezegende stem van Christus.

IV. De volgende zaak waarover ik wil spreken is, *u enkele overwegingen voorleggen, om er méér bij u op aan te dringen, dat u uw hart bewaart.* O, dat u ze ook mocht overwegen en ter harte nemen!

1. De eerste overweging is deze: Ik denk, dat velen van onze wel mogen vrezen; dat de duivel in hun hart woont en dat in bezit houdt. Helaas, het is zeer waarschijnlijk dat hij in velen van u voortdurend zal blijven. Ik zal vijf kenmerken opgeven van iemand wiens hart, naar alle waarschijnlijkheid in het bezit van de duivel is. Nu, ik gelast u, o godloochenaars, in de naam van onze Heere en Zaligmaker, de dierbare Christus, dat u er uzelf bij onderzoekt.

- (1) Werd u nooit zó overtuigd dat u met David in Psalm 25:11 moest uitroepen: "Om Uws Naams wil, Heere, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot?" Ik zeg tot hen, die hiervan nooit overtuigd waren en die nooit overtuigd werden hoe moeilijk het is tot een goed bewaren van hun harten te komen, dat de duivel naar alle waarschijnlijkheid uw hart bewaart. Mensen wier hart in de hand van de duivel is, zijn nooit gevoelig over hun verloren staat.
- (2) Zij, die er nooit toe gekomen zijn gebruik van Christus te maken, hebben daarin een teken, dat de duivel hun hart bewaart. Velen van ons zijn overtuigd van de ijdelheid van hun afgoden. Maar helaas, zij hebben hun overtuiging in de kroeg verdrongen en zich begraven in het graf van de dronkenschap. Geloof mij, indien u dat blijft doen en daarin verder gaat, dat God met u zal richten.
- (3) Iemand, die een zwijgende, verharde en misleide consciëntie heeft, is zeer waarschijnlijk iemand, wiens hart de duivel in handen heeft. De duivel verleidt er velen, om met vurigheid te zondigen. Daarvoor maakt hij dat hun consciëntie hen niet bestraft, zodat zij niets beters begeren. Hij neemt de tong van de consciëntie weg, zodat zij niet kan spreken. Geloof mij echter, dat de dag zal komen dat uw consciëntie uw grootste tegenstander en vijand zal worden, die u ooit zult of kunt hebben. Velen zijn tegenwoordig net zo verhard zijn als diegenen, van wie wij in Efeze 4:17, 18 lezen, "die wandelen in de ijdelheid huns gemoeds, verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten." Wanneer uw consciëntie als met een brandijzer dichtgeschroeid is zal zij niet spreken, al zou u die verdoemelijke zonde tegen de Heilige Geest begaan. U denkt, dat het goed met u staat omdat zij

u niet bestraft. Maar helaas, u slaapt met een valse getuige in uw boezem, die u veel verlokkelijke bedriegerijen voorstelt. Eens zullen haar woorden als scherpe zwaarden zijn. Zij zal roepen: *Vrede, vrede, wanneer een haastig verderf u zal overkomen.* Zij zal u rustig doen slapen, niettegenstaande het gevaar, dat boven uw hoofd hangt. Velen van u wandelen naar het goeddunken van hun hart, 'om de dronkene te doen tot de dorstige'. [zonde bij zonde te vermeerderen] O godloochenaars, wat zult u doen, wanneer die dag over u zal komen, waarin deze twee boeken zullen geopend worden?

1. Het boek van uw afdwalingen en afkeringen, waarin een onnoemelijk groot getal zonden geschreven zijn.
2. Het boek van uw consciëntie. Uit dat eerste boek kan niets worden voorgelezen, dat uw consciëntie niet met *Amen* zal bevestigen.

De tweede overweging is, *dat, al zou u tachtig jaar leven en u zoudt, als dat mogelijk was, daarvan veertig jaar voortdurend treuren en wenen en de andere veertig jaar altijd bidden, dit alles toch nutteloos zou wezen, indien u uw hart niet aan Christus wilt geven.* Geloof mij, indien u Hem uw hart niet geeft, zal dat vonnis over u worden uitgesproken: *"Gaat weg van Mij."* O, wilt u Hem uw hart niet geven, die er recht op heeft, zowel door schepping als door verlossing?

De derde overweging is deze: *hebt u nooit ondervonden, hoe moeilijk het is te geloven, te bidden, of God lief te hebben?* Wees er dan zeker van, dat u onder een gevaarlijk zelfbedrog in slaap gevallen bent, menende dat u op weg bent naar de hemel en daar zult aanlanden, terwijl u in de hel zult worden neergeworpen. Er is veel blijdschap geweest onder de duivel en zijn engelen, dat hij zo voorspoedig is in deze stad. Hij heeft hier veel harpspelers voor zich veroverd, die dat vervloekte lied zingen: *"Ik ben niet ver van de victorie."*

Wij mogen, naar mijn gedachte, de uitspraak van Christus tot Zijn discipelen: "Ik zeg u, dat één van u twaalven Mij zal verraden", voor ons wel omkeren in de uitspraak: *"Van elk twaalftal, dat hier is, zullen elf mij verraden."* O, het is treurig, dat de Zoon van God, de dierbare Christus, zoveel verraders van Hem onder ons zou tellen. O, geeft daarom uw hart aan Christus. Hebt u nooit in Matth. 25 gelezen, dat er vijf wijze en vijf dwaze maagden waren? Indien er belijders zijn die eens verworpen zullen worden, helaas, wat zal er dan van u worden, die Hem nooit gekend hebt? Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?

In de vierde plaats wilde ik u de volgende *drie dingen* ter overweging voorstellen:

1. Wat is de reden, o godloochenaars, dat u geen *huichelarij* kunt verdragen en geen *oprecht Christen*? De reden is, dat zij niet alleen het beeld en de gelijkenis van Christus vertonen, maar dat zij Christus deelachtig zijn. Waarom haat u de andere zonden niet evengoed als de huichelarij? Het is omdat de overige zonden meer van de duivel vertonen en daarom hebt u ze lief, doch *huichelaars* schijnen iets van God in zich te hebben en daarom haat u hen ook.
2. O godloochenaars, gelooft u dat er een hemel en een hel, een oordeelsdag en een eeuwigheid is? Indien u deze dingen geloofde zou u niet zo onheilig zijn.
3. Hebt u uzelf nooit verlustigd in Hem te loven en aan te prijzen? Uw hart zegt: *nee*, en uw praktijk zegt: *nee*. O, wee, wee u voor eeuwig!

Een vijfde overweging is, *dat de dag nadert, waarin de minste overtreding, die iemand begaan heeft, voor de oren van engelen en mensen zal gepreekt worden.* Geen jota van zonde wordt voorbijgegaan. Van alle zondaren zullen de huichelaars het droevigst gelaat vertonen, omdat zij teleurgesteld worden in hun verwachting van een goed einde. Zij zullen de goede gedachten van de heiligen verliezen. Daarom zullen zij er in die dag droevig uitzien. Een huichelaar kan het verlies van de goedkeuring van de heiligen hier meer aantrekken dan het verlies van de goedkeuring Gods. O, weet en overweegt deze drie dingen:

1. Weet, dat al uw ongerechtigheden eens voor de oren van engelen en mensen worden voorgelezen. Zelfs wat u midden in de nacht hebt overdacht zal geopenbaard worden. Wat, o godloochenaar, zullen dan uw gedachten zijn in die dag?
2. Weet, dat huichelarij het in de wereld gemakkelijk zover zal brengen, om onder *de naam van genade* door te gaan, maar in die dag zal het onderscheid helder aan het licht gebracht worden. Het is moeilijk de grenzen aan te wijzen tussen huichelarij en genade. Maar God zal eens uw masker van uw gelaat afnemen en u bekend maken. Dan, o huichelaars, zult u de naam ontvangen, die u verdient.
3. Weet, dat een eeuwig wee het deel zal zijn van allen, die in die dag niet in Christus zullen gevonden worden. O, wilt u Hem nog bidden, met uw ganse hart? Ik neem alle engelen in de hemel en alle heiligen, die rondom de troon Gods zijn, tot getuigen; ja, ik neem de stenen van deze muren en de balken van dit huis, en dit Boek dat ik in mijn hand heb, tot getuigen tegen u, dat u genodigd zijt uw hart aan Christus te geven!

Overweeg in de zesde plaats, *dat de volgende vier dingen hem zullen overkomen, die zijn hart niet aan Christus wil geven:*

1. Hem zal niet meer verzocht worden zijn hart te bewaren, ook zal hij niet meer gesmeekt worden zijn hart aan Christus te geven, want de duivel zal het bezitten.
2. O godloochenaars, deze vier dingen zullen u overwinnen:
 - (1) De zonde zal over u heersen. Tevoren hebt u met al uw macht uzelf in de zonde verlustigd, maar helaas, in die dag zal ze u een zware last zijn.
 - (2) De toorn Gods zal u overwinnen. O, dat zal een machtig vorst zijn!
 - (3) De duivel zal u in het slijk treden.
 - (4) De begeerlijkheden van uw hart zullen u in het slijk werpen.
3. Dan zal ook dit u overkomen, o godloochenaars: er zal een vonnis van eeuwige verbanning worden uitgesproken over u, die uw hart niet aan Christus wilde geven. Die gezegende en genadige lippen, die altijd Zich vermaakt hebben in het goede te spreken tot verloren zondaren, zullen dan het droevig en jammerlijk vonnis over u uitspreken: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, Ik heb u nooit gekend."
4. De dag zal over u aanbreken, wanneer u zult worden verwezen naar die gevangenis waaruit geen verlossing mogelijk is. In die dag zult u een aantal ellendige vertroosters voor elkander zijn. U zult geen greintje vertroosting genieten uit aarde vreugde en het genoegen dat velen van uw in de wereld hebben gehad. U zult allen nietige medicijnmeesters zijn en uw tongen kauwen van pijn.

Ik wil dit nog tot u zeggen: O, laat de pijnigingen van de hel, of laat de vreugde des hemels u bewegen, Hem uw hart te geven! Laat het ene u dringen, of het andere u verschrikken, om u tot die edele plicht te brengen, Hem uw hart te geven. Indien u Hem uw hart niet geeft, zult u de dag vervloeken waarop u geboren werd, of dat er

ooit een profeet onder u geweest is. U zult het beklagen, indien u geen gebruik van Christus maakt, dat u ooit over Hem hebt horen spreken.

Laat mij u nog slechts eenmaal de tekst voorlezen: *"Behoedt uw hart boven al dat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens."* Maar als u het niet met alle ernst bewaart, *dan zullen daaruit de uitgangen des doods zijn; eeuwige pijniging zal dan uw loon zijn.*

Nu, Hem die u kan overreden uw hart Hem ter bewaring te geven en die uw ogen kan zalven met ogenzalf, om uw verloren staat te zien, Zijn gezegende Naam wensen wij eeuwig de lof te geven. Amen.

ZEVENDE PREEK

DE MANIER HOE EEN CHRISTEN ZIJN HART BEHOORT TE BEWAREN

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: met alle naarstigheid) want daaruit zijn de uitgangen des levens. Spreuken 4:23.

Tweede preek

Er zijn twee grote boeken die een Christen voornamelijk behoort te bestuderen. Namelijk: *God en zijn eigen hart*. Hij moet ijverig zijn om de onuitsprekelijke goedheid van God en de dodelijke goddeloosheid van zijn hart te leren kennen. Wij mogen gerust zeggen, dat een Christen, als hij voor de eerste keer de eerste bladzij van zijn hart omslaat, wel gedrongen moet worden uit te roepen: "*Wee mij, want ik verga*". Ja, er is zoveel godloosheid in het hart van iedereen die hier tegenwoordig is, dat die voldoende is om onenigheid te verwekken waardoor een gehele wereld zou kunnen vernield worden, indien God in Zijn rechtvaardig oordeel met ons wilde twisten. Naar mijn gedachte kan een Christen *zijn hart nooit te weinig en God nooit te veel vertrouwen*. Zijn daarvan niet veel bewijzen gegeven? Ik mag met Jeremia zeggen: "Arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het; wie zal het kennen?" O, wat zou een gezicht van de slechte gesteldheid van ons hart en van de goedertierenheid Gods velen onder ons van onze eigengerechtigheid en onze geestelijke hoogmoed doen afzien en ons Gods alles te bovengaande gerechtigheid doen bewonderen.

Ik ben van mening dat een Christen behoorde te zijn als die vier dieren waarvan in Openb. 4:6-8 gemeld wordt. Die levende wezens hebben betrekking op de dienaars van het Evangelie, maar kunnen ook worden aangemerkt in betrekking tot elk waar Christen.

1. Wij moesten *van voren* vol ogen zijn, om op Christus te wachten en tot Hem op te zien, als een dienstmaagd tot haar vrouwe. Wij moeten niet omzien naar de dingen die achter ons zijn om daarop te rusten, volgens het woord van de apostel: "vergetende hetgeen dat achter is en strekkende mij tot hetgeen dat voor is."
2. Een Christen mag wel zien naar de dingen die *achter* zijn, om zich te hoeden voor zijn vijanden en gedurig zijn vorige wegen onderzoeken, om te zien hoeveel hij daarvan aan God en hoeveel hij aan de duivel heeft gegeven.
3. Wij moesten *van binnen* vol ogen zijn, om onszelf te onderzoeken en onze verdorvenheden na te speuren. Velen hebben ogen van buiten, om te letten op het gedrag van anderen, maar zij hebben geen ogen van binnen om naar zichzelf te kijken. O, gave God, dat er minder waren, die opletten en nagaan hoe anderen zich gedragen en dat er meer waren, die zichzelf onderzoeken en bezien, om zichzelf te reinigen, gelijk Hij rein is.
4. Wij moesten in onze wandel zijn *als een leeuw*, om onze dapperheid te tonen tegen de duivel en zijn verzoeking.
5. Wij moesten als een kalf, of *een os* zijn, om onze werkzaamheid te vertonen.
6. Wij moesten het aangezicht van *een mens* gelijk zijn, om ons verstand en onze kennis te tonen.
7. Wij moesten een *vliegende arend* gelijk zijn, om onze hemelsgezindheid te tonen. Onze wandel moest naar de wet Gods gericht zijn; al onze gedachten, al onze daden en al onze woorden moesten met Zijn wil overeenkomen. Zoals een arend

vleugels heeft, moesten wij ook vleugels hebben. Evenals de 'dieren' zes vleugels hadden, moesten wij er ook twee hebben, om *ons aangezicht* te bedekken, om daardoor de eerbied te tonen, die wij God behoren te betonen. Wij moesten ook twee vleugels hebben om *onze handen* te bedekken, om daarmede onze bereidwilligheid te tonen, Gods geboden te gehoorzamen. Wij moesten ook twee vleugels hebben om *onze voeten* te bedekken, om daardoor onze onvolmaaktheden te erkennen, dat wij op kromme paden wandelen. O Christenen, wilt u de drie volgende dingen ernstig overdenken, dan zult u niet zulke hoge gedachten van uzelf hebben, zoals dikwijls het geval is?

- (1) Het is door de wederhoudende genade Gods, dat die zware zonden, die u begaan hebt, de hoogte niet bereikt hebben van overspel, sodomie en bloedschande.
- (2) Er is geen zonde, die u begaat, waartoe u niet enige heimelijke neiging hebt, al denkt u, dat u ze zeer haat.
- (3) Het is u onmogelijk, die ongerechtigheden, die u van uw geboorte af begaan hebt, te bevatten, te tellen en te herinneren. David was hiervan overtuigd, als hij in Psalm 51:3 bad: "Delg mijn overtredingen uit, naar de grootheid Uwer barmhartigheden." Daarmee bedoelde hij niet alleen zijn bekende zonden, maar ook die hij reeds vergeten had. David, de man naar Gods hart, kende het getal van zijn zonden niet. Hoeveel minder kunnen wij het weten, die op geen honderdste part na het zover gebracht hebben, als hij? U kunt het ook zien in de praktijk van Job: "Hoe vele misdaden en zonden heb ik? maak mijn overtreding en mijn zonde mij bekend.

Om nu tot onze tekstwoorden te komen, wij hebben de vorige keer over vier zaken gesproken:

1. De geboden plicht: *Behoedt uw hart.*
2. Hoe deze plicht om het hart te behoeden moet worden waargenomen: "*met alle naarstigheid.*"
3. Dat het hart van de mens door veel verzoeken wordt verleid. Dat wordt verondersteld in de woorden: *Behoedt uw hart* (met alle naarstigheid, of) *boven al dat te bewaren is.*
4. De redenen waarom wij het moeten behoeden: *want daaruit zijn de uitgangen des levens.*

Naar aanleiding van het eerste punt hebben wij over twee zaken gesproken.

- (1) Dat het de plicht van een Christen is, zijn hart te behoeden.
- (2) Wat dat inhoudt, dat een Christen zijn hart behoedt, en de nadelen die er aan verbonden zijn, als hij het niet doet. Om u tot deze plicht te overreden zullen wij het eerste punt, dat het de plicht van een Christen is zijn hart te behoeden, nog wat nader overwegen.

1. *Geeft nauw acht op de slechte eigenschappen van het hart*, waarvan wij er zeven zullen noemen.

- (1) Het hart is *uiterst bedrieglijk*. "Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen?" (Jer. 17:9) Zo spreekt Jesaja over een bedrogen hart, dat de mensen terzijde afleidt (Jes.46:20). Het hart van een mens is een bedrieglijk ding; het spreekt van vrede, vrede, waar geen vrede is. O, het is zo bedrieglijk, het zal ons zonde laten doen, al is er geen uitwendig vermaak in.

- (2) Dat het hart *dodelijk* is, (wanhopig goddeloos, Engelse vert.) wie zal het kennen? Dat wil zeggen, dat uw hart u zal doen zondigen in weerwil van bedreigingen, geboden, beloften en overtuiging van zonde. Al ligt de hel in uw weg, toch zult u om het genoegen van één afgod de zonde nalopen.
- (3) Er is een *vervloekte vereniging tussen het hart en de afgoden*. "Zij verlangen, een ieder met zijn ziel, naar hun ongerechtigheid." "Efraïm is vergezeld met de afgoden; laat hem varen." (Hoséa 4:8, 17) Driemaal wordt het herhaald in Ezechiël. 14:3-5: "Zij hebben hunne drekgoden in hun hart opgezet." Behoedt uw hart met naarstigheid, zeg ik, opdat die vereniging niet wordt gekoesterd.
- (4) De hart van velen onder ons zijn *hoogst onzinnig*, Prediker 9:3. "Dat ook het hart der mensenkinderen vol boosheid is, en dat er in hun leven onzinnigheden zijn in hun hart; en daarna moeten zij naar de doden toe." Helaas, er is niets dan onzinnigheid in onze hart, volgens dat woord: "Het is een land van gesneden beelden en zij razen naar de schrikkelijke afgoden." De hardheid van ons hart getuigt duidelijk dat wij onze hart niet behoeden.
- (5) Onze harten zijn *verdeeld*, zoals wij in Hosea 10:2 lezen: "Hun hart is verdeeld", (Engelse vert.) Dit wijst de dringende noodzaak aan om onze harten te behoeden.
- (6) Onze hart zijn *uiterst hoerachtig*. "Omdat ik verbroken ben door hun hoerachtig hart, dat van Mij afgeweken is", enz. (Ezech. 6:9).
- (7) Ons hart zijn *zeer bot en onwetend* in de wegen van Godzaligheid. "Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten." (de blindheid huns harten, Engelse vert. Efeze 4:18) Er ligt zo'n Egyptische verharding op ons hart, dat wij de zonde niet kunnen kennen. Ja ik vrees, dat er onder ons zijn, die geen goed van kwaad kunnen onderscheiden.

2. *Omdat het zo moeilijk is ons hart te behoeden, daarom behoren wij het zo zorgvuldig te bewaren.* Adam had zijn hart slechts voor een korte tijd in bewaring en toch kon hij het niet behoeden. Dat toont de moeilijkheid aan van het te bewaren. "Bewaar mijn ziel en redt mij; laat mij niet beschaamd worden, want ik betrouw op U." Ps. 25:20) "Zo dan ook, die lijden naar den wil Gods, dat zij (de bewaring van, Engelse vert.) hun zielen Hem, als den getrouwen Schepper, bevelen met weldoen." (1 Petrus 4:19) Daarom zeg ik u: Bidt het gebed, dat Christus bad, toen Hij aan het kruis hing: "Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest." O, bidt dat gebed dagelijks, want als God ons slechts één uur zou verlaten, o wat een groot aantal zonden zouden wij doen! Petrus zei tot Ananias: "Wat is het, dat u deze daad in uw hart hebt voorgenomen? Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode", Hand. 5:4. Ja Gode, die de Rechter van allen is. Alsof hij wilde zeggen: *Het was in uw hart ontvangen en toen werd het gebaad.*

3. *Het hart is de moeder en de oorsprong van alle kwaad.* Indien dit geloofd werd, zouden wij ongetwijfeld met meer waakzaamheid en ernstig zelfonderzoek de wacht houden. Laat mij u zeggen, dat het niet behoeden van ons hart de oorzaak is, dat velen van ons zo onheilig wandelen, zoals nu het geval is. Het is onmogelijk oprecht met God te wandelen, als ons hart niet zorgvuldig behoed wordt. Als u een goede wandel wilt bewaren, behoedt dan uw hart. Vertrouw nooit meer op uw hart, want het zal de een of andere tijd blijken uw vijand te zijn.

4. *Overweeg tenslotte, dat het een voortreffelijke zaak voor een Christen is, dat hij zijn hart behoedt.* Wilt u die lof behalen, waarover Salomo spreekt: "Die heerst over

zijn geest is beter dan die een stad inneemt?" (Spr. 16:32) Behoedt dan uw hart! Alsof hij wil zeggen: "het is beter, dat kleine ding, het hart, te overwinnen dan een stad te veroveren."

De tweede zaak waarover ik wens te spreken in betrekking tot het behoeden van het hart is, *welke nadelen er aan verbonden zijn, als het hart niet behoedt wordt*. "Een man, die zijn geest niet wederhouden kan, is een opengebroke stad zonder muur." (Spr. 25:28) Ik wil u de volgende nadelen aanwijzen, die zij te wachten hebben, die hun hart niet behoeden.

1. *Zo iemand zal zeer gemakkelijk door een verzoeking worden overwonnen*. De duivel zal niet veel drangreden behoeven aan te voeren, om het hart van zóeen over te halen. Helaas, de hart van velen onder ons zijn, zover men zien kan, in de handen van de duivel. En hij heeft ze vaster beet, dan wijzelf. O, dat de duivel de harten van zó velen onder ons in bezit heeft en er als zijn eigendom over beschikt! Och, geloof mij, hij is de hardste en de slechtste heer die wij ooit gediend hebben. Als hij ons eens in zijn klauwen heeft zal het moeite kosten er weer uit te komen.
2. *Een hart dat niet behoed wordt is met alle verwarring vervuld, evenals een natie, die te gronde gaat als ze een goed bestuur mist*. Geloof mij, u kunt God niet beter dienen, dan uw hart zorgvuldig te behoeden. De duivel rekt het als een groot eerbewijs, als u uw hart aan hem wilt geven. Ziet daarom toe, wie u gehoorzaamt! Indien u ernstig wilt overwegen en naspeuren wat het hart van een mens is, o, u zou er meer over waken dan u nu doet! Want uw hart wordt altijd belegerd door de begeerlijkheden, die de duivel u voor ogen stelt. Er zijn drie begeerlijkheden, waarmee de duivel u belegert, die u zeker zullen overwinnen, wanneer u uw hart niet behoedt.

Ten eerste: *De begeerlijkheid der ogen*. O, wat heeft die begeerlijkheid er velen aan zich onderworpen!

Ten tweede: *De begeerlijkheid des vleses*. O, die heeft er ook velen overwonnen!

Ten derde: *De grootsheid des levens*. O, droevige gedachte, hoe velen er door deze drie vijanden zijn gevangen genomen.

De derde zaak waarbij ik een weinig zal stilstaan is, *u enige kenmerken en bewijzen aan te tonen, waaraan u kunt weten, of u uw hart hebt behoed, of niet*.

- (1) *Als u uw hart hebt behoed, zult u trachten uw ijdele gedachten te kruisigen*. Zijn er geen mensen aanwezig, die niet weten wat het is, ijdele en nutteloze gedachten te kruisigen en tegen te staan? Het was een bewijs dat David zijn hart behoedde, toen hij kon zeggen: "Ik haat de kwade ranken (ijdele gedachten, Engelse vert.) maar heb Uw wet lief." (Ps. 119:113) Er zijn mensen die berouw hebben over uitbrekende zonde, maar niet over de zonden die in hun hart verborgen blijven. Wees er zeker van, dat dezulken hun hart niet behoeden. Hebt u nooit gelezen: "Zalig zijn de reinen van hart?" (Matth. 5:8) U zult nooit in heiligmaking toenemen, zolang u ijdele gedachten in uw binnenste koestert. "O Jeruzalem, hoe lang zult gij de gedachten uwer ijdelheid in het binnenste van u laten vernachten?" Draagt er zorg voor zulke gedachten te overdenken, die u eenmaal voor de Heere kunt verantwoorden. Want al uw middernachtsgedachten zullen voor engelen en mensen worden voorgelezen. O, zou u uzelf niet schamen en verfoeien, als u erbij stilstaat welke goddeloze en ijdele gedachten velen van u herbergen?

- (2) Een hart dat niet behoed wordt, omhelst de verzoeken, zodra die het aanvallen, want het let niet op de verzoeker. Dat is een kenmerk van iemand, die zijn hart niet behoedt en die geen acht geeft op de duivel, totdat die met zijn verzoeken het hart in bezit heeft. Het is duidelijk, dat David zijn hart niet behoedde, toen de verzoeken van de duivel hem zo aanvielen en zo'n overwinning over hem behaalden. (2 Sam. 9) Het bleek ook duidelijk in Petrus, dat hij zijn hart niet behoedde, toen hij zijn Meester driemaal verloochende.
- (3) *Die zijn hart niet behoedt, zal met veel overleg zondigen.* Velen van ons doen de zonde, nadat zij er lang over gedacht hebben. Er staat geschreven in Micha 2:1: "Wee dien, die ongerechtigheid bedenken en kwaad werken op hun legers; in het licht van den morgenstond doen zij het." Zo worden in Spreuken 6:18, onder de snode en hatelijke zonden voor God, die daar worden opgesomd, ook *ondeugdzaam gedachten* genoemd. Die met veel overleg zondigt, heeft veel van de vreze Gods verloren, want met overleg of beraad zondigen is tegen meer licht te zondigen.
- (4) *Zij behoeden hun hart niet, die heel gewilligheid en met vermaak zondigen.* Efraïm aanbad gewillig de kalveren te Dan en Bethel. Zijn er hier geen aanwezigen die met hun ganse hart hun afgoden volgen en vurig najagen? O, kunnen uw afgoden u dan enig goed doen of u ooit genoeg aanbrengen? Wees er zeker van, dat zij die met veel gewilligheid en vermaak zondigen, een duidelijk bewijs hebben, dat zij hun hart niet recht behoeden.
- (5) Het hart van een Christen wordt niet recht behoed, als het de gelegenheid verwaarloost, waarin gemeenschap met God kan verkregen worden. Het was een teken, dat de Bruid haar hart niet behoedde, dat zij niet wilde opstaan en Christus open doen.
- (6) Het is een teken, dat, iemand zijn hart niet behoedt, wanneer hij de inwerking van de Geest niet ter harte neemt. Een Christen, die zijn hart wel behoedt, zoekt de aandrijvingen van de Geest op te volgen. Dit wordt duidelijk, als u het tweede en derde hoofdstuk van het Hooglied met elkaar vergelijkt.
- (7) Eindelijk, u kunt hieraan weten, dat u uw hart niet behoedt, wanneer u het afnemen van de genaden van de Geest in u niet opmerkt. Er zijn vier genaden, waaraan een Christen kan onderscheiden, of hij zijn hart behoedt of niet: de genade des gebeds, de teerheid, het geloof en de liefde. Indien die afnemen behoedt u uw hart niet goed. O, daarom bid ik u, beproef uw genaden, hoe het er mee gesteld is, opdat u niet naar het graf gaat met een dwaling in uw boezem.

Nu, wij zullen onze rede besluiten met nog over de volgende vier zaken te spreken:

1

Een Christen behoort zijn hart standvastig te behoeden. De huichelaar houdt er ook een soort behoeden van zijn hart op na, maar hij behoedt het niet zo standvastig als een waar Christen. Er zijn in het bijzonder vijf tijden waarin een geveinsde zijn hart behoedt.

- (1) De eerste tijd is, wanneer hij onder verdrukkingen en kruis verkeert. Dan zal hij zijn hart niet van de wegen van Gods geboden laten afdwalen en hij zal het op die tijd zorgvuldig behoeden.

- (2) Ten tweede zal hij zijn hart behoeden, wanneer hij onder scherpe en krachtige overtuigingen verkeert. Toen zij verslagen werden in hun hart, riepen zij uit: *Wat zullen wij doen, mannen broeders?* (Hand. 2:37) Wij kunnen vrij aannemen, dat er verscheiden geveinsden onder waren. De huichelaar denkt onder de naam van een ware heilige door de wereld te gaan, maar gelooft mij, al zou u dit gelukken, dat men u altijd voor een heilige zal aanzien, - zoals er velen zijn, - tocht nadert de dag, wanneer u en uw praktijk tot de toets gebracht zullen worden.
- (3) Een derde tijd, wanneer een geveinsde zijn hart zal behoeden, is, als hij aan het Avondmaal wilt gaan. Maar als hij er geweest is, zal hij niet langer op zijn hart acht geven. De enige reden waarom hij dan zijn hart behoedt is, opdat hij vrede mag hebben met een natuurlijke consciëntie. Ja, ik vrees er voor, indien wij allen werden onderzocht, dat het blijken zou, dat het grote doel waarom wij bidden is, niet om God te behagen, maar om een natuurlijke consciëntie te bevredigen.
- (4) De vierde tijd wanneer een huichelaar zijn hart zal behoeden is, wanneer hij aan ziekten of kwalen lijdt. Ja zelfs iemand, die in grove zonden leeft zal in ziekte zijn hart bewaren; die bijna nooit bidt, zal dan bidden.
- (5) Een vijfde tijd, wanneer een geveinsde zijn hart zal behoeden is, wanneer hij tot het een of ander openbaar heilig werk geroepen wordt. Bijvoorbeeld, als hij geroepen wordt onder Christenen in het gebed voor te gaan. O, dan zal hij zijn hart naarstig bewaren! Of, als hij onder het oog van een leraar is, dan zal hij de Sabbatdag wel onderhouden. Maar helaas, een mens gedenkt niet, dat Eén, meerder dan de leraar, dat de Heere God hem ziet. Een huichelaar zal zich naar buiten in acht nemen, maar niet naar binnen. Hij zal niet in het openbaar God vloeken, maar wèl in zijn hart. Hij zal zijn voeten uitwendig behoeden, maar inwendig zal hij overspel in zijn hart bedrijven. Indien u oprecht wilt zijn, doodt dan uw onzichtbare afgoden, zowel als uw zichtbare.

2.

Al behoedt u uw hart maar u onderwerpt het niet vrijwillig aan God, al zou u dan tachtig jaar leven en indien dat mogelijk was, daarvan veertig jaren bidden en de andere veertig jaren wenen, dit alles zou u geen voordeel aanbrengen, als u Hem niet eerst vrijwillig uw hart gaf. Anders zal dat vreselijk vonnis tegen u worden uitgesproken: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, Ik heb u nooit gekend." O, daarom, terwijl het heden genaamd wordt, geeft God uw hart. Er staat in Psalm 78:56: "Maar zij verzochten en verbitterden God, de Allerhoogste, en onderhielden Zijn getuigenissen niet." En in Psalm 34:17: "Het aangezicht des Heeren is tegen degenen, die kwaad doen, om hun gedachten van de aarde uit te roeien." Al had u de tong van een engel, om te spreken en te bidden, maar als u Hem uw hart niet geeft, zullen al uw gebeden ledig tot u wederkeren.

3.

U zult ondervinden dat het heel moeilijk is uw hart te behoeden. Dat blijkt ook hieruit dat een Christen zelfs onder het bidden soms zó verandert. Soms verandert hij viermaal in één gebed. Het kan zijn, dat hij in het begin brandend is van liefde tot God en dat hij daarop gerust en zorgeloos wordt. Of, dat hij daarna verschrikkelijke gedachten van God krijgt, en dat hij voordat hij eindigt, tot God spreekt als tot zijn Vriend. Ik stel u allen die hier zijt de vraag, of u nooit tijdens uw gebed in deze gestalten, of in de meeste daarvan geweest zijt? Nu ik vermaan u, aangezien u eens uzelf voor Christus moet verantwoorden, dat u Hem uw hart geeft. Laat mij u twee woorden zeggen, en och, dat u ze wilt overwegen:

Christus komt en Hij zegt eerst tot ons: "Neemt uw kruis op, verloochent uzelf en volgt Mij na." Dat is Christus' eerste woord tot de gelovigen. O, wat is dat een grote verborgenheid voor vlees en bloed. En de duivel komt en die spreekt het tweede woord, hij zegt: "Valt neer en aanbidt mij en ik zal u een koninkrijk geven." Het eerste woord van de duivel is het mooiste woord dat u ooit kunt krijgen, terwijl het eerste woord van Christus het scherpste is. Nu, welke van deze twee aanbiedingen kiest u? Laat mij u nog deze twee woorden vragen:

- (1) Vindt u het niet schandelijk, Christus zo openlijk af te wijzen zoals u nu doet?
- (2) Het antwoord dat u Hem gegeven hebt is geen antwoord, daar Hij naar uitziet. Eens zult u voor Zijn troon gebracht worden, om daar geoordeeld te worden. Indien u die dierbare Christus uw hart niet geeft, zult u voor Zijn rechterstoel staan, om uw laatste en vreselijk doemvonnis te ontvangen. O man, o vrouw, met welk aangezicht zult u daar staan? Wat zult u kunnen inbrengen wanneer u voor Hem zult staan? Ik herinner mij het woord van een vervloekt keizer, die van Christus was afgefallen en die gedrongen werd met die droevige woorden de laatste adem uit te blazen: "*Gij hebt mij tenslotte toch overwonnen, o Galileër.*" Christus is een te sterke Partij voor u, om de strijd tegen Hem aan te binden. Hij zal u tenslotte toch overwinnen.

4.

Laat ik u nog dit zeggen: Indien u Hem uw hart niet geeft, dan verklaar ik u als een gezant van Christus, dat er een strijd zal gevoerd worden tussen Christus en u. Doe uw harnas aan, trek uw uitrusting aan, want Christus zal u te woord staan! En beroemt u niet voordat u het weer uittrekt. Laat mij dit tot u zeggen, dat het onmogelijk voor u is, Christus aan te nemen, als u geen gezicht krijgt van Christus en Zijn schoonheid. Want als u Hem zag in Zijn schoonheid, zou u gelijk zeggen: *ik kies Hem, ook al is er geen koninkrijk aan verbonden.* O, de engelen en de geesten van de volmaakt rechtvaardigen verwonderen zich over ons, dat wij ons zó lang van Hem afhouden. O, wilt u uw hart aan een ander geven en niet aan die dierbare Christus, Die u Zijn hart gegeven heeft en die waardig is, dat u allen aan Hem uw hart zou geven? Kunt u tot die edele Plant van Naam opzien en uw hart niet geven aan Hem, die Zijn zijde heeft laten doorsteken, waardoor u in Zijn hart kunt kijken? O man, o vrouw, waarom wilt u Hem uw hart niet geven? Wat kunt u antwoorden, als Christus tot u zal zeggen: *Waarom hebt u Mij in uw hele leven, niet één dag met ernst willen geven? Waarom hebt u Mij uw hart niet willen geven?* Ik zal drie dingen opnoemen, die voor u, o godloochenaars, zeer verschrikkelijk zullen zijn in de dag, wanneer u voor Gods rechterstoel moet verschijnen.

- (1) Het horen van het Evangelie.
- (2) Wat nog verschrikkelijker is: de opstanding van Christus.
- (3) Wat het verschrikkelijkste van alles is, dat dit vreselijk vonnis tegen u zal worden uitgesproken: Gaat weg! gaat weg! O, dan zult u de dag vervloeken, dat u geboren zijt. O inwoners van deze plaats! Ik vermaan u, - als mensen die zich eens voor God moeten verantwoorden, - dat u Hem uw hart wilt geven, om het voor u te behoeden. Dat doende, zult u het eeuwig leven hebben. Daarom kust de Zoon, terwijl gij nog op weg zijt, opdat Zijn toorn niet ontbrande en gij voor eeuwig vergaat.

Nu Hem, die u kan overreden Hem te omhelzen, zij lof en dank. Amen.

ACHTSTE PREEK

DE MANIER HOE EEN CHRISTEN ZIJN HART BEHOORT TE BEWAREN

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, (Engelse vertaling: met alle naarstigheid) want daaruit zijn de uitgangen des levens. Spreuken 4:23.

Derde preek

Er is een groot en onmetelijk verschil tussen het hart van een Christen die op aarde rondreist en hier in de tenten van sterfelijkheid leeft, en dat van een Christen die Boven komt en voor eeuwig in die zalige en lieflijke tenten van onsterfelijkheid zal verkeren. O, het is voor u een heilgeheim te geloven, dat zo'n dag aanstaande is, wiens hart zó onstandvastig is geweest in de weg van Godzaligheid. Ja, dat u eens tot een pilaar zal zijn in de tempel uws Gods en daar nooit meer zal uitgaan. Wij mogen het hart van een Christens, zolang hij hier beneden is, bij Ruben vergelijken; *het is ongestadig als water, en heeft zijn voortreffelijkheid verloren*. Een Christen, zolang hij op aarde leeft, is als de maan zo veranderlijk en aan veel wisselingen onderhevig, maar als hij Boven zal komen, zal hij zevenvoudig als het licht van de zon zijn en als het licht van zeven dagen.

- ?? Is dit te geloven geen heilgeheim voor u, dat zo'n dag aanstaande is, dat uw hart, dat zo lusteloos kon zijn in de dienst van God, voor welke het gebed soms een kruis en de dienst van God in de genademiddelen een last geweest is, ik zeg, is dat geen verborgenheid dat er zo'n dag voor u zal aanbreken? En dat u God dag en nacht zult dienen, zonder ooit lusteloos te worden? In de hemel zal die taal niet meer gehoord worden: *deze rede is hard; wie kan dezelve horen?* Indien het mogelijk ware, dat u Abel, - die van het hele nageslacht van Adam de eerste inwoner des hemels is geweest, - de vraag kon stellen, of hij ook begeerde zijn heerlijkheid of zijn *rusteloos God dienen* te veranderen, dan zou hij weigeren op zo'n vraag te antwoorden, als zijnde geheel onwaardig.
- ?? Is dit geen heilgeheim voor u, te geloven, dat de dag nadert, waarin uw hart, dat nu zoveel duisternis, zulke misvattingen van God, zulke verkeerde denkbeelden van de heilige Majesteit Gods en van de grote verborgenheid van het koninkrijk der hemelen onderhevig is, ik zeg, is dat geen verborgenheid voor u, te geloven, dat er zo'n dag zal aanbreken, waarin uw hart de volle kennis bezit, om die diepe verborgenheden van het koninkrijk Gods te bevatten? Daar zal het domste en duisterste verstand de grote vraag en heilige verborgenheid kunnen oplossen, hoe er *Drie in Eén en Eén in Drie* kunnen zijn. Dan zullen zij in staat zijn de grote verborgenheid van *de twee naturen in de Persoon* van de volzalige Heere Jezus Christus te verstaan. In die dag zal uw hart de *gezegende vereniging* kunnen bevatten, die bestaat tussen de Personen van de volzalige *Drieëenheid*. In die dag zult u de zalige band van vereniging, die tussen *Christus en de gelovigen* is, in haar juiste verhouding kunnen begrijpen.
- ?? Ja, is dit geen verborgenheid voor u, te geloven, dat er zo'n dag aanstaande is, dat uw hart, dat met zoveel droefheid en benauwdheid is vervuld geweest, dan bekleed zal worden met het gewaad des lofs en van vreugde? O, wat een kleed moet dat wel zijn, met *het gewaad des lofs* bekleed te wezen? Het is een voortreffelijker gewaad, dan al de kleren van de grote koningen en keizers op aarde. Hebben uw ogen ooit zo'n voortreffelijk kledingstuk gezien, als het

gewaad des lofs? Er is drieërlei kleding, die een Christen zal aandoen, zodra zijn hart, in die gezegende dag der opstanding, de hemel zal ingaan.

- (1) Hij zal bekleed zijn met *de mantel van Christus' gerechtigheid*. O, wat moet dat wel voor een mantel zijn?
- (2) Hij zal bekleed zijn met *het kleed en gewaad van onsterfelijkheid*. O, wat een luisterrijk kleed zal dat zijn!
- (3) Op de dag wanneer een Christen de hemel zal binnengaan, zal hij bekleed worden met *het gewaad des lofs*. O, wat zullen dat heerlijke en voortreffelijke kleren zijn, wanneer u in gestikte kleding tot de Koning zult geleid worden en u geheel verheerlijkt zult zijn inwendig!

Toen wij de vorige keer over deze tekstwoorden spraken, zeiden wij dat er vier zaken in opgesloten liggen.

?? Ten eerste, dat het de plicht van een Christen is, *zijn hart* te bewaren. "Behoed uw hart."

?? Ten tweede, dat er veel geestelijke vijanden zijn, die hun uiterste best doen, ons hart in te winnen en te overwinnen, hetwelk verondersteld wordt in de woorden: "Behoed uw hart."

?? Ten derde, hoe deze dierbare en zielsbelangrijke plicht moet worden beoefend, uitgedrukt in de woorden: "Behoed uw hart met alle naarstigheit, of *boven al wat te bewaren is*."

?? Ten vierde, de geestelijke voordelen, die aan de oefening van die plicht verbonden zijn, of de reden die tot de plicht aandringen, vervat in de woorden: "*want daaruit zijn de uitgangen des levens*." Dit zijn de argumenten waarop een Christen zich moet overreden tot het doen van deze plicht.

Over het eerste punt: *de geboden plicht, dat wij onze hart moeten behoeden*, waarover wij reeds verscheidene dingen gezegd hebben, wenssen wij nog vijf dingen te spreken.

1. *Een Christen moest zich benaarstigen zijn hart te behoeden tegen de overheersende begeerlijkheden, die er in wonen*. Het is van belang voor een Christen, dat hij zich ver houdt van alle ongerechtigheden, maar het is bijzonder belangrijk dat hij zijn hart behoedt tegen zijn heersende zonden. Zo deed David: "Ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid." (Ps. 18:24) Naar mijn gedachte heeft hij het oog op zijn overheersende begeerlijkheden. Er is geen afgod of begeerlijkheid in het hart van een Christen, die hij niet aan God behoort op te offeren, zettende het mes op de keel van zijn liefste Izak. Ik zal u vijf voornamen afgoden opnoemen, die een Christen niet wil prijsgeven, terwijl het toch onmogelijk is zijn hart te behoeden, tenzij hij ze verlaat.

- (1) Een Christen wil niet graag zijn *godsdiensstige afgoden* verlaten, namelijk die dingen die men wel lief mag hebben, maar de onmatige lief te hebben maakt ze tot een afgod. Bijvoorbeeld: het is een grote moeilijkheid voor een tere Abraham het mes op de keel van zijn enige zoon Izak te zetten. Of, voor ouders aan hun kinderen en voor een man aan zijn vrouw verloochend te zijn. Die lief te hebben is hun plicht, maar die onmatig lief te hebben maakt hen tot een afgod.
- (2) Een Christen is ongenegen zijn *voordelige afgod* te verlaten. Dat is een afgod die hem naar zijn mening uitwendig voordeel zal opleveren. Bijvoorbeeld: het is zeer moeilijk een gierig mens te overreden zijn rijkdommen te verloochenen. O, die Godgeleerdheid die ons in Spreuken 23:4 wordt voorgesteld is de

Godgeleerdheid waartoe de meesten, of ten minste velen van de hedendaagse Christenen, zich niet inspinnen om die te gehoorzamen. *"Vermoei u niet om rijk te worden."* Het valt iemand lichter en gemakkelijker om zijn aangename, dan om zijn voordelige afgoden te verlaten. Een gierig mens zal gemakkelijker zijn genoegens verlaten, dan zijn rijkdom.

- (3) Een Christen is onwillig, om zijn *onzichtbare afgoden* te verlaten. Dat zijn de afgoden die in zijn hart huisvesten. Een Christen kan gemakkelijker zijn zichtbare dan zijn onzichtbare afgoden loslaten. Het komt soms voor dat iemand zijn hoogmoed en begeerlijkheden niet wil loslaten, maar zijn dronkenschap en zijn vloeken wil hij nalaten. Het is echter voor u van groot belang, dat u zowel werkzaam bent in de doding van uw onzichtbare, dan van uw zichtbare afgoden.
- (4) Het is heel moeilijk voor een Christen, die afgoden los te laten waartoe hij een natuurlijke neiging heeft. Er zijn mensen die, behalve de liefde die zij aan sommige overheersende zonden toedragen vanuit hun natuurlijke aanleg, zich tot de ene afgod meer aangetrokken gevoelen dan tot een andere. Om dit duidelijk te maken: ik neem aan dat sommigen onderhevig zijn aan deze drie heersende begeerlijkheden, namelijk: *liefde tot de wereld, hoogmoed en de heersende afgod wellust*. Nu, u zult zeker het meest onwillig zijn die afgod te doden, waar uw natuur het meest toe geneigd is.
- (5) Het valt een Christen zeer moeilijk die afgod te doden, waarvan hij weet, dat hij er een groot uitwendig nadeel door ondervindt als hij die verlaat. Daarom kon die jongeling, waarvan in het Evangelie gesproken wordt, die leer niet verdragen: *"Verkoop al wat gij hebt en geef het den armen."* Dat was een afgod, die hij niet graag los liet, want dan zou hij veel verliezen. Daarom kon hij zo'n leer niet omhelzen en staat er van hem geschreven, *dat hij bedroefd wegging*. Vervloekt zij die mens, die bedroefd weggaat, wanneer Christus en een afgod tegen elkander worden opgewogen en wiens hart een afgod kiest boven Christus! Laat ik u eens vragen: zijn er niet velen hier, die, als ze eerlijk zouden zeggen wat hun leven is, zich moesten veroordelen, dat *de afwezigheid en de verre afstand Christus* hun nooit zó tot last was, als *het gemis van het genot en bezit van een afgod*? Getuigt dit niet, dat u de voorkeur geeft aan uw afgoden boven Christus? *"Niet Deze, maar Barabbas"*, is de vervloekte godgeleerdheid in de harten van velen van u.

2. Een Christen moest niet uitstellen, dat dierbaar gebod te gehoorzamen, om zijn hart te behoeden, omdat het tot zijn eigen zielsbelang is. Ik weet, dat er zijn die niet voorgenomen hebben dit gebod altijd ongehoorzaam te zijn, maar dit tot een gelegener tijd uitstellen. Laat mij alleen dit tot u zeggen: 'beroem u niet over de dag van morgen, want u weet niet wat de dag baren zal.' Volgt daarom David na: "Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden." (Ps. 119:60) Wij kunnen dit zó opvatten, dat hij zich ook haastte het gebod te onderhouden om zijn hart te behoeden.

3. Indien u uw hart goed wilt behoeden, moet u er de volgende vier edele en voortreffelijke gasten gunstig in ontvangen, anders zal het u zeer moeilijk, ja onmogelijk zijn, het te bewaren.

?? De eerste Gast, die in uw hart moet wonen, is *onze gezegende Heere Jezus Christus*. Hij moet door het geloof in uw hart wonen.

- ?? Ten tweede. Het *woord Gods* moet uit liefde in uw hart wonen. Indien Hij er eenmaal Zijn Woord geplant heeft, dan zal dat u heel goed helpen om uw hart tot uw voordeel te behoeden.
- ?? Ten derde. Indien u uw hart wilt behoeden, dan moet *de liefde Gods* in u wonen. Indien u dat gekregen hebt, mogen wij dat vredevonnis over u vellen: "De liefde Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw hart en uw zinnen (als in een vesting) bewaren in Christus Jezus."
- ?? Ten vierde. U moest *de vreze en de verschrikking Gods* in uw hart bewaren. Doe alle moeite om onder een heilig indruk van de almachtige majesteit Gods te leven. Volgens mijn gedachte komt de nalatigheid om uw hart te bewaren, hiervan, dat u zo weinig leeft onder levendige indrukken van de alwetendheid, de almacht en de verschrikkingen Gods.

4. *Wij wensen u nog enkele dingen voor te stellen, opdat u alle middelen in het werk mag stellen, om uw hart ervoor te behoeden.*

Ten eerste. Een Christen moest er ernstig naar staan zijn hart te behoeden tegen zijn bedrieglijk hart en tegen de sluwe listen die het bedenkt. Dit is de grote verborgenheid der ongerechtigheid, dat onze eigen gedachten ons hart bedriegt en er op uit zijn, om het te verwoesten. "Bedriegt uw zielen niet", zegt Jeremia. (Jer. 37:9) "Niemand bedriege zichzelf." (1 Kor. 3:18) "Bedriegt uzelf niet, God laat Zich niet bespotten; want wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien" (Engelse vert. Gal. 6:7) Dit is zeker, dat er veel verwoesters en zelfbedriegers onder ons zijn. Hun hart spreekt tot hen van vrede, terwijl God hen geen vrede geeft. In de behandeling, dat een Christen zijn hart moet bewaren voor het bedrog van zijn eigen hart, zullen wij eerst bezien wat die bedriegerijen zijn, die in het hart van de mens wonen.

- (1) *Dit is een bedriegerij van het hart 's mensen, dat wij het zondigste wat er zijn kan met een schone naam kunnen betitelen.* Er zijn maar weinig zonden waar de mensen mee behept zijn, daar zij geen gunstige naam voor kunnen vinden. Noemen niet velen hun *vermetelheid* geloof? Zijn er niet velen, die *gerustheid* vrede noemen? Zijn er niet velen, die hun *lauwheid en onverschilligheid* in zaken van de Godzaligheid hun geestelijke wijsheid noemen? Zijn er ook niet velen, die hun *ongeloof* nederigheid noemen? Hoe velen noemen *hun nutteloze verkwisting* een verloochening aan de wereld? Velen zijn er die hun *wereldsgezindheid* de naam zuinigheid geven. Dit was het bedrog van Jehu, dat hij zijn *trotse liefde* tot het koninkrijk ijver noemde. "Ga met mij", zei hij, "en zie mijn, ijver aan voor den Heere." Maar als hij rechtuit zijn hart had gesproken, had hij moeten zeggen: "*Zie mijn ijver aan voor mijzelf!*"
- (2) *Een ander bedrog van 's mensen hart is, dat ons hart aan de uitnemendste en beste dingen Gods een lelijke naam kan geven en die verkeerd kan voorstellen.* Zijn er bijvoorbeeld niet veel mensen die teerheid *huichelarij* noemen? Zijn er niet velen, die nederigheid van geest *eigenzinnig* noemen? Noemen niet velen ijver voor God *onbezonnenheid*? Dit was de oorzaak van de val van Achaz; hij noemde het geloven in God *een verzoeken van God*. Hij zegt: "Ik zal den Heere niet verzoeken", terwijl Jesaja juist bij hem aandrong op het geloof in God. Het is een vervloekte praktijk in veler hart, de Godzaligheid verkeerd voor te stellen en ze dan met alle macht te ontlopen. Precies hetzelfde deden de Joden: zij trokken Christus een *purperen mantel* aan en gingen Hem toen bespotten.

- (3) *Een derde bedrog in veler harten is, dat het beletsels en afleiding bedenkt, om ons te verhinderen in het waarnemen van de plichten.* Denkt eens na, o Christenen, als u wilt gaan bidden, verzint uw hart niet iets om u van de plicht af te leiden? De luiaard zegt: "Daar is een felle leeuw op den weg, een leeuw is op de straten." (Spr. 26:13) Hij verbeeldt zich een beletsel, om hem van zijn plicht af te leiden. De woorden tonen duidelijk de dwaasheid van het excuus aan, want leeuwen komen niet in de bewoonde straten en wegen, maar kiezen veelmeer de woeste gebieden. Deze valse afleiding blijkt ook duidelijk uit Hooglied 5:3. De Bruid gaf zich over aan vleselijke rust toen Christus haar riep om Hem open te doen. Zij gaf dit argument: "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weder bezoedelen?" Ik zal, in het spreken over deze valse beletsel die onze vervloekte harten opwerpen, om ons van de plicht af te leiden, alleen het bidden als voorbeeld aanhalen, hoe onze harten veel verhinderingen voorstellen, om ons van die dierbare en belangrijke plicht van het gebed af te houden. Ik wil vijf beletselen opnoemen, welke onze vervloekte vleselijke harten opwerpen, om ons in die plicht te verhinderen, nadat God ons een mooie gelegenheid had gegeven, om te bidden.
1. Ons vleselijk hart stelt deze verhindering voor, die u doet denken: *ik ben nu niet in een gestalte om te bidden, daarom moet ik er voor deze keer van afzien.* Laat mij hun, die het gebed nalaten, omdat zij in geen goede gestalte zijn om te bidden, deze twee woorden zeggen: denkt u dat dit de weg is om tot een biddende gestalte te komen, dat u het gebed nalaat? Zou het niet beter zijn, dat u ging bidden, om in een gebedsgestalte te komen? Begeeft u uzelf nooit tot het gebed, wanneer u niet in een biddende gestalte bent? Dan concludeer ik, dat u niet één keer per week bidt, ja, dat het veel is, als u het ééns in de maand opzettelijk doet, als u nooit anders bidt dan wanneer u goed gesteld bent om te bidden.
 2. Een andere hinderpaal is, als ons hart vertelt dat het beter is niet te bidden, dan het wel te doen. *Een Christen kan soms onder de overtuiging verkeren, dat hij God meer beledigt met te bidden, dan met het na te laten.* Om die reden laat hij de handen slap hangen en verwaarloost zijn plicht. Laat mij dezulken zeggen, dat het inderdaad een treurige en bedroevende zaak is, God zo dikwijls in het gebed te beledigen, maar het is veel droeviger in het geheel niet te bidden. Ik kan ook maar nauwelijks geloven, dat u God meer beledigt met bidden, dan met het gebed geheel na te laten.
 3. Een derde verhindering welke ons hart voorstelt, om ons van de plicht van het gebed af te houden, is, *dat wij bij onszelf redeneren, dat wij niet levendig onze nood gevoelen, en daarom, denken wij, kunnen wij nu niet tot God gaan.* Indien wij toch in zo'n toestand bidden, zijn onze gebeden maar taakwerk bij God. Wij zullen Hem maar vleien met onze mond en liegen met onze tong. Tot hen zeg ik, dat de beste weg om uw hart tot een levendig gevoel van uw nood te brengen, is, dat gij u veel tot het gebed afzondert. Een Christen moet bidden om droefheid over de zonde, wanneer hij die mist. Hij moet bidden om zijn noden te gevoelen, wanneer hij dat niet heeft. Hij moet bidden om teerheid, wanneer hij daarvan verstoken is. Het gebed is een algemene bode, die wij gedurig tot God moeten zenden als een gepaste boodschapper om onze noden te vervullen.

4. Een vierde beletsel, dat ons bedrieglijk hart voorstelt, om ons van het gebed af te houden, is, *dat ons hart geen rechte indrukken van de majesteit Gods heeft*. Dan denken wij, als wij nu gaan bidden maken wij ons schuldig aan het derde gebod, door Zijn heilige Naam ijdel te gebruiken. Wanneer wij nu zouden gaan bidden, zegt ons bedrieglijk hart, zouden wij ons aan die zonde schuldig maken, dat wij tot God zouden spreken alsof Hij onze gelijke was. Ik stem toe, dat het een droeve zaak is, tot God te gaan zonder de minste indruk van Zijn soevereiniteit en majesteit. Het is naar mijn gedachte een van de droevigste en onmiskenbare bewijzen van de kleine genade Gods, die in de harten van velen is, die gedurig in hun gebeden tot God spreken, alsof Hij hun gelijke is. Want laat mij maar eens vragen: wanneer u in het gebed gaat, gevoelt u geen gemis van rechte indrukken van de majesteit Gods in uw hart?
5. Nog een beletsel, dat ons vleeselijk hart opwerpt, om ons van het gebed af te houden, is, *dat het nu geen gepaste tijd is voor die plicht*. Daarom zegt ons hart ons, dat wij het tot een gelegener tijd moeten uitstellen. Evenals wij in Haggai 1:2 lezen: "De tijd is niet gekomen, de tijd, dat des Heeren huis gebouwd worde." Het is de vervloekte praktijk van ons hart, dat, wanneer God een gelegenheid geeft tot het gebed, wij dan het bidden uitstellen in de verwachting dat er zich een beter gelegenheid zal voordoen om te bidden. Wij spreken dan tot onze gelegenheid, zoals Felix tot Paulus sprak: "O gelegenheid, die mij nu wordt aangeboden om te bidden, voor ditmaal ga heen, en als ik gelegener tijd zal hebben bekomen, zo zal ik u tot mij roepen." Laat mij tot u, die zo gemakkelijk de gelegenheden tot bidden verwaarlozen, deze drie woorden zeggen:
- (1) Wat weet u, ja u, die de aandrang van God om te bidden verwaarloost, wat weet u of dit niet de laatste roeping van de hemel zal zijn, om u tot bidden te bewegen? Ik zou willen, dat alle aanwezigen, dit ter harte wilden nemen, dat, als de gelegenheid zich voordoet, u in uzelf moest denken: laat mij deze gelegenheid waarnemen, want ik weet niet, of het niet de laatste keer zal zijn.
 - (2) Ik moet erbij zeggen, dat, wanneer zich weer een gelegenheid voordoet, u nog ongeschikter zult wezen om te bidden. Bovendien, als de gelegenheid komt die u hebt verwacht, dan zult u het wellicht wéér tot een andere tijd uitstellen.
 - (3) Eindelijk moet ik u nog dit zeggen: reken er op, dat uw verwaarlozen van de goede gelegenheid om te bidden een ongehoorzaamheid is aan het gebod Gods. Wilt u weten wat de beste gelegenheden tot bidden zijn? Als de aandrang van God u uitnodigt die plicht waar te nemen. Het verwaarlozen van zo'n gelegenheid is een gering achten van Gods roeping.
- (4) *Een vierde bedrog van ons hart die u met alle ernst moet proberen te ontvluchten, is deze, dat ons hart alle middelen te baat neemt om de zonde te vergoelijken en die maar als klein aan te merken, terwijl het niet zo is*. Dit is een van de voornaamste bedriegerijen van het hart, zoals Salomo zegt: "Alzo is een man, die zijn naaste bedriegt, en zegt: jok ik er niet mede?" Hij verbergt zijn bedrog door een vraagstelling. Er zijn drie grote misslagen, die veel bij de Christenen voorkomen.
- ?? Sommigen zien op hun goede eigenschappen door een vergrootglas. Zij vertonen meer dan zij werkelijk zijn. De gemeente van Laodicéa maakte zich hieraan schuldig. Zij meende, dat zij een hoge mate van volkomenheid had

bereikt en dat zij het ver gebracht had in de plichten, terwijl zij in feite niets bereikt had.

?? Anderen bezien hun zonden door een verkleinglas. Zij zijn de onrechtvaardige rentmeester gelijk, wanneer zij honderd talenten schuldig zijn gaan zij heen en schrijven vijftig.

?? Er zijn ook mensen die hun ongerechtigheden, waarvan zij overtuigd werden en waarvan zij gedwongen zijn zichzelf te beschuldigen, proberen te vergoelijken en zeggen: "Zijn zij niet klein?" En zo hopen zij gespaard te worden.

(5) *Nog een vijfde bedrog is, dat het hart dikwijls van vrede spreekt, wanneer God het niet doet.* Ik ben er zeker van, wanneer allen die hier zijn de vraag gesteld werd, of zij geloven in God, of vrede met God hebben, dat er dan niet velen zijn, die niet zouden antwoorden, dat zij vrede met God hebben. O, dat is een verdoemelijk bedrog van het hart, dat het dikwijls tot een man of vrouw van vrede spreekt, hoewel zij geen vrede met God hebben. Om dit bedrog te helderder in zijn eigen kleuren te vertonen, zal ik er dit van zeggen, dat het een zeer geheimzinnig en sterke inbeelding des harten is, hetwelk zó tot een mens van vrede spreekt.

Soms zal *het Woord* tot een mens van oorlog spreken en dat nochtans *zijn hart* hem van vrede zal spreken. O, is dat geen wonderlijk bedrog, wanneer een engel uit de hemel u de leer zou komen verkondigen, dat er geen vrede is tussen God en u, terwijl toch het hart van velen, van vrede zou spreken?

Dit maakt het tot een nog geheimzinniger bedrog, dat soms *uw consciëntie* u verklaart en verkondigt dat u geen vrede met God hebt en dat nochtans uw hart van vrede spreekt.

En wat het bedrog nog het allermerkwaardigst maakt, is, dat niettegenstaande uw leven en wandel aan uzelf en anderen getuigen, dat u in vijandschap met God leeft, *uw hart* toch van vrede blijft spreken.

De tweede zaak die wij hierover wilden zeggen is, *dat een Christen zijn hart moest behoeden voor het bedrog van zijn ägen hart in moedeloosheid.* Onze gezegende Heere Jezus drong hierop aan: "Uw hart worde niet ontroerd." (Joh. 14:1) Zo luidt ook Paulus vermaning in Filippenzen 4:6: "Weest in geen ding bezorgd." In Psalm 42:6 vermaant David, als het ware, zijn ziel dat zij niet zo moedeloos en neergebogen moet zijn.

In het spreken over deze zaak zal ik twee dingen behandelen, namelijk:

1e. Over het opkomen van de ontmoedigen en waaruit zij voortkomen.

2e. Zal ik enkele motieven voorstellen en er bij u op aandringen om u te wachten voor ontmoedigen.

(1) Naar onze mening is dit een oorzaak van ontmoediging, *dat een Christen geen zichtbare overwinning behaalt over zijn afgoden.* Dit werkt er erg aan mee om hem de moed te benemen. Een Christen, die na lang worstelen met zijn afgoden, begeerlijkheden en verdorvenheden weinig overwinning behaalt, is geneigd en gereed deze conclusie te trekken dat er geen hoop is, maar dat hij nog eenmaal door de hand van deze of die afgod zal omkomen.

(2) Een tweede oorzaak waaruit ontmoediging ontstaat is, *dat Christus de gevoelige openbaringen van Zijn liefde en genade inhoudt.* "Maar toen Gij Uw aangezicht verborgt, werd ik verschrikt." (Ps. 30:9) Het blijkt ook duidelijk in de discipelen,

dat de onttrekking van de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus hun hart met droefheid vervulde. Ik stem toe, dat er niet veel zijn, die aan deze ziekte lijden, die zo ontmoedigd zijn over de afwezigheid van Christus, maar hoe dit zij, het was de reden van de ontmoediging van Zijn discipelen, toen Christus veel dagen van hen afwezig was.

- (3) Een derde oorzaak van ontmoediging is, *dat een Christen geen antwoord ontvangt op zijn gebeden*. In Klaagliederen 3:8 roept de profeet uit: "Ook wanneer ik roep en schreeuw, sluit Hij de oren voor mijn gebed." En hij trekt er deze conclusie uit: "Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van den Heere" (vs. 18). Het onbeantwoord blijven van het gebed heeft dikwijls aanleiding gegeven tot het in twijfel trekken van Gods gunst. Het is altijd een reden van veel ontmoediging voor Zijn volk.
- (4) Een vierde oorzaak van ontmoediging is, *dat een Christen de droevige en benauwende handelingen Gods uitlegt en opvat, alsof daarin niets dan toorn tot hem gesproken wordt*. Daardoor valt hij in een geestelijke flauwte en ontmoediging. Vergelijkt Klaaglied 3:17 met vers 18. Jeremia's ontmoediging kwam voort uit een verkeerde uitleg van de donkere wegen Gods.
- (5) Een vijfde oorzaak dat een Christen ontmoedigd is, *dat de Heere hem doet erven de misdaden van zijner jeugd*. Daarbij komt dat alle verschrikkingen Gods, als in een plechtige vergadering, tegen hem worden opgeroepen. O, dat kan hem erg de moed benemen.

In de tweede plaats zullen wij u enkele motieven voorstellen, om u te wachten voor ontmoediging.

- (1) De eerste is deze: als mensen onder de *Geest van dienstbaarheid* en met ontmoediging bevangen worden, kunnen zij niet bidden zoals het behoort. Ontmoediging maakt het gebed tot een onaangename plicht. Dit blijkt uit Psalm 77:5: "Ik was verslagen, en sprak niet." Ontmoediging verhindert en belemmert het bidden.
- (2) Ten tweede. *Moedeloosheid stoort ten zeerste de geloofsoefening*: "Wat buigt u neder, o mijn ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven: Hij is de menigvuldige Verlossing mijns aangezichts, en mijn God." (Ps. 43:5) De Psalmist drukt hier, als het ware, een verschil, of liever een tegenstand uit, tussen onrust en geloof. Indien u de levendige geloofsoefening niet wilt belemmeren, moet u proberen u te wachten voor ontmoediging, zodat u moedeloos erbij gaat zitten. Ik weet dat u een Christen dan *Mara* mag noemen, omdat hij werkelijk onder *bitterheid* verkeert. Maar de dag nadert dat u hem *Naomi* mag noemen, wanneer hij *lieflijk vertroost* zal worden met de vertroosting van Gods.
- (3) Een derde motief om er op aan te dringen, u te wachten voor moedeloosheid is, dat alle plichten die een Christen doet, wanneer hij ontmoedigd is, *hem tot last zijn*. Moedeloosheid baarde dat besluit bij Jeremia: "Dies zeide ik: Ik zal Zijner niet gedenken en niet meer in Zijn naam spreken." (Jer. 20:9) Een ziel, die geloof oefent beweegt zich snel, als de wagens van Gods vrijwillig volk. Maar een ziel, die ontmoedigd is, gaat zwaar, als de wagens van Farao.
- (4) Ten vierde. Waakt tegen ontmoediging, *omdat ongeloof en moedeloosheid afval baren*. Zoals Jeremia zegt van Jeruzalem: "Zij zucht," en wat volgde daarop? "Zij is achterwaarts gekeerd." En het is geen wonder dat ontmoediging zwanger is van afval, omdat de plichten er smakeloos door worden.

In hetgeen wij verder nog willen zeggen, omtrent die dingen waarvoor een Christen zijn hart moet behoeden zullen wij kort zijn.

De derde gesteldheid waarvoor een Christen zijn hart behoort te behoeden is een onlijdzame gestalte. Hij moet ernstig pogen zijn hart stil te doen zijn onder elk kruis, dat hem door de hand Gods wordt opgelegd.

Een vierde gesteldheid waarvoor hij zich wachten moet is, het onmatig najagen van de dingen van de wereld.

Hij behoort zich, ten vijfde, te wachten voor een harde gestalte. Hij moet zijn best doen zijn hart altijd teer te houden, opdat hij de heilig weekheid mag deelachtig worden, waardoor zijn hart versmelt. Ook heeft hij zijn hart te behoeden voor een biddeloze gestalte, zodat hij telkens een geschikte gemoedsgesteldheid mag hebben voor het gebed.

Ten zesde en ten laatste. *Hij behoort zijn hart te behoeden voor een zorgeloze, geruste gestalte.* Hij behoort altijd uitziende en wachtende te zijn naar de bewegingen van de Geest. Een Christen behoort op de beweging van drie dingen acht te geven.

?? Hij moest letten op de bewegingen van *Christus*, om te horen, of hij de bewegingen kan waarnemen van het geluid van Christus' voeten, komende over de bergen van Bether.

?? Hij moest letten op de bewegingen van zijn *consciëntie*, dat hij niet slaapt, wanneer de zonde waakt.

?? Hij behoort te letten op de bewegingen van zijn *hart*, om na te gaan hoe het gesteld is. Een Christen moest eigenlijk een soort dagboek van zijn hart schrijven: in dat uur van die dag was ik in een gelovige gestalte. In zo'n uur van zo'n dag was ik in een moedeloze gestalte. Toen en toen, zo en zo laat, zocht ik Hem, die mijn ziel liefheeft. En op die dag en dat uur bracht Hij mij in het wijnhuis en was Zijn liefde de banier over mij. Alles samengenomen, indien u uw hart wilt behoeden, moet u het aan Christus tot bewaring geven, want dat is de beste weg, om het goed te behoeden. Het is alleen Christus, Wie u de bewaring van uw hart moet toevertrouwen. U weet het, de mens had zijn hart maar een kort poosje zelf in bewaring en hij verloor het.

Daarom zal ik, voordat ik eindig, omdat dit het grote doel van de prediking des Evangelies is, u vijf overwegingen voorstellen, die u kunnen aanzetten om uw hart aan Christus te geven.

1. *Overweeg de weergaloze en alles te boven gaande voortreffelijkheid die in de dierbare Christus is.* O, predikt niet die alles overtreffende schoonheid: Mijn zoon, geef Mij uw hart? De Psalmist dringt in Psalm 24:7 aan op het opendoen van de deur voor Christus: "Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren." En met welk doel dringt hij dat aan? "Opdat de Koning der ere inga." Laat mij alleen dit vragen, o verharden van hart: is het geen onbegrijpelijke vermetelheid van u, de kostelijke aanbiedingen van zo'n heerlijke Koning af te wijzen?

2. *Bezie en aanschouw met aandacht de heerlijke daden van de oneindige neerbuigingen van Christus.*

Predikt niet Zijn neerkomen van de hemel deze leer: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Dat Hij onder de wet geboren is, predikt dat niet: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Dat Hij in zo'n geringe staat geboren is, predikt dat niet: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Wanneer niets u kan overreden, om uw hart aan Christus te geven, beziet dan de vijf wonden, die Hij in Zijn gezegend lichaam heeft ontvangen.

Predikt niet die wond in Zijn rechterhand u: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Predikt niet die wond in Zijn linkerhand u: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Wordt niet in de wond, die Hij in Zijn dierbare zijde ontving, u die leer gepredikt, waarbij uw ziel zo'n groot belang heeft: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

Prediken u niet de wonden, die Hij in Zijn gezegende voeten ontving: "Mijn zoon, geef Mij uw hart?"

O, was u nooit gedrongen om te wensen, dat u duizend harten had om ze Hem op te dragen en weg te schenken? O, wat voor hart hebt u toch, die de aanbiedingen afwijzen van zo'n edele en neerbuigende Vorst?

3. *Indien u er op wilt letten wie het zijn, die u dringend nodigen uw hart aan Christus te geven, dan kunt u niet anders handelen, dan ze Hem geven.*

Christus roept: "O, kom en geeft Mij uw hart."

De noodzaak ervan roept: o, gaat en geeft uw hart aan Christus."

Ook wij zeggen tot u: "O, geef Christus uw hart om ze te bewaren."

4. *Wilt u de onuitsprekelijke nadelen overwegen, die zij lijden die hun hart niet aan Christus wilden geven? Laat mij dit in het voorbijgaan zeggen, dat er twee weegschalen zijn, waarin wij onze harten wegen. Sommigen wegen hun hart in de weegschaal des heiligdoms en die zijn 'te licht' bevonden. Anderen wegen hun hart in de weegschaal des bedrogs en die zijn 'zonder gebrek' bevonden.*

Doch nu zeg ik tot hen, die hun hart niet aan Christus willen geven, dat ik al de engelen in de hemel uitdaag, om de onuitsprekelijke nadelen te kunnen opsommen, die er aan verbonden zijn. Te dien dage zal de gewaarwording er de beste prediker van zijn. Ik zal u de drie volgende onuitsprekelijke nadelen opnoemen:

- (1) *Indien u uw hart niet aan Christus geeft, zal Christus uw eeuwige Vijand zijn.* En in tegenstelling met die dierbare leer, die Hij eens predikte: "Komt tot Mij", zal Hij dat vreselijk vonnis over u uitspreken: "Ga weg van Mij." Daarom, als u Christus niet wilt noodzaken, uw eeuwige Vijand te zijn, dan moet u Hem uw hart geven. O, de Evangeliewraak van een gekruiste Zaligmaker zal verschrikkelijker, droeviger en vreselijker zijn, dan de wraak van de wet. Christus is de beste Vriend maar de verschrikkelijkste Vijand.
- (2) *U zult eeuwig buiten de genieting gesloten worden van het zalig gezelschap van de engelen en van de zielen van de volmaakt rechtvaardigen.* O, overpeinst daarom en overweegt wat dat inhoudt: gescheiden te zijn van de Vader de eerste Persoon van de gezegende Drieëenheid, en van de Zoon de tweede Persoon van de gezegende Drieëenheid, en van de Heilige Geest de derde Persoon van de gezegende Drieëenheid, en van al de gelukzaligen die in de hemel zijn.
- (3) *U allen, die uw hart niet aan Christus wilt geven, u zult met eeuwige ketenen gebonden worden.* Wanneer u niet onder die eeuwige keten van de liefde zijt,

dan zult u onder die eeuwige ketenen van toorn zijn. Ik ben ervan overtuigd, dat de dapperste zondaar hier, als hij maar een ogenblik het gegil van de verdoemden kon horen, (indien het hem vergund werd) niet zou uitstellen, om zijn hart aan Christus te geven.

5. *Overweeg de oneindige, eeuwige en onveranderlijke voordelen die zij zullen genieten, die hun hart aan Christus geven.* Ik geloof dat, wanneer al de engelen in de hemel, over de onuitsprekelijke zaligheid van de heiligen in de hemel zouden preken, zij altijd hun thema zouden besluiten met: "Het is een onuitsprekelijke blijdschap waarmee zij zich verheugen, die verwaardigd worden het zalig leven deelachtig te zijn."

Er zijn vijf dingen die onveranderlijk zijn voor de Christen en vijf dingen, die onveranderlijk zijn voor de verworpenen. Voor de heiligen zijn onveranderlijk:

- (1) Hun *gemeenschap met God*, want nadat zij in de hemel zullen gekomen zijn, zullen zij zonder ophouden de zalige tegenwoordigheid van Christus genieten.
- (2) Hun *liefde* zal onveranderlijk zijn. De liefde van een Christen is zolang hij hier beneden is, evenals de maan, veel wisselingen en veranderingen onderworpen, maar hiernamaals, wanneer hij in de hemel zal wezen, zal zijn liefde onveranderlijk zijn.
- (3) Zijn *heiligheid* zal dan onveranderlijk zijn, wanneer hij eenmaal de mantel van Christus' gerechtigheid zal hebben aangedaan, zal hij dat lied zingen: "O dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?"
- (4) Zijn *loven van God* zal dan onveranderlijk zijn. O, wat een bekoorlijk gezicht zal dat zijn, de zielen van de volmaakt rechtvaardigen te zien, met harpen in hun handen, op allerlieflijkste wijze Gode die heerlijke liederen toezingende: "Halleluja, Hem, die op de troon zit en het Lam, zij de dankzegging, en de kracht in alle eeuwigheid." Hun tong zal zijn als de pen van een vaardige schrijver. Daar zal Mozes die klacht niet uiten: "Ik ben geen man wel ter tale." Daar klaagt Jeremia niet: "Ik kan niet spreken, want ik ben jong."
- (5) Hun *begeerten tot God* zullen dan onveranderlijk zijn. Zolang een Christen hier beneden is zal hij nu eens God en dan weer zijn afgoden begeren, maar als hij boven is zullen zijn begeerten naar God onveranderlijk zijn.

Aan de andere kant, zullen er vijf dingen onveranderlijk zijn in het lot van de verworpenen, van hen, die hun hart aan Christus niet hebben willen geven.

- (1) Hun *afscheiding van God* zal onveranderlijk zijn. Wanneer zij eenmaal in de afgrond der hel zullen geworpen zijn, zal er geen hoop zijn van daar ooit weder uit te komen. O, wilt u hierover denken wat een ellende dat zal zijn, onder eeuwige verbanning van de tegenwoordigheid van Christus te zijn? O, als u Hem kende en geloofde Wie en wat Hij is, u zou uzelf aan Hem verbinden.
- (2) Een verworpene zal een onveranderlijke *smart* onderworpen zijn. O, hoe droevig zal zijn toestand wezen, wanneer de wraak van God het merg uit zijn beenderen zal persen, wanneer hij eeuwig zal opgesloten zijn in die verschrikkelijke vlammen, waaruit geen verlossing mogelijk is!
- (3) De verworpenen zullen met een onveranderlijke *haat tegen God* vervuld zijn en God zal hen onveranderlijk haten. Ik kan iemand geen groter ellende toewensen, dan dat Christus hem met een onveranderlijke haat zal haten.
- (4) U, die vervreemd van God bent, u zult onveranderlijk *zondigen*. U zult nooit ophouden te zondigen, en u zult nooit ophouden gepijnigd te worden. Met deze twee dingen zal de eeuwigheid worden doorgebracht.

- (5) Uw inwendige *angst en wroeging van de consciëntie* zal onveranderlijk zijn, die worm zal nooit sterven maar eeuwig aan uw consciëntie knagen.

Wat zullen wij nog meer zeggen? Wij hebben u het leven en de dood voorgesteld. Welke van die wilt u omhelzen? O, dat u Christus, ja die dierbare Christus wilde kiezen, dat u uw hart wilde geven aan die gezegende Heere. Het is waarschijnlijk, dat de duivel in deze tijd veel harpspelers voor zichzelf heeft aangenomen, om dat lied te zingen: *"Ik ben niet ver van de victorie."* De vloek van een gekruiste Zaligmaker zal eeuwig rusten op de hoofden van hen, die hun hart niet aan Christus wilden geven, maar de eeuwige zegen van Christus zal het deel zijn van u, die uw hart aan Christus wilt geven, of het reeds gegeven hebt.

Zie de dag nadert, o godloochenaars, dat u tienduizend werelden zou willen geven, om nog eens één nodiging van het Evangelie te mogen ontvangen en dat u tevreden zou wezen met tienduizend jaar in de hel te vertoeven voor het voorrecht van één predikatie. Maar het zal u niet worden vergund. Daarom, ach, staat toch de aanbiedingen van Christus niet tegen. Neem Hem aan. Hij zal voor één blik op Hem gevestigd, de uwe zijn. Weet dit, als u Hem nu niet wilt liefhebben, dan zal Zijn hart in haat tegen u ontbranden en Hij zal uw vervloekte harten vervloeken wegens de haat, die u Hem toedraagt.

Nu, Hem, die u smeekt Zijn aanbieding te omhelzen, wensen wij lof en prijs te geven. Amen!